Хочй Хусайн Мусозода

Гулчини ашъор

(китоби II)

ББК 84точик 7-5+83,3(2 точик) М-97

Хоч $\bar{u}$ Хусайн М $\bar{y}$ созода. «Гулчини ашъор», китоби дуюм, "Нашриёти муосир", 2022 – 352 с.

Китоби мазкур бо сарпарастй ва эхтимоми Раиси вилояти Суғд, муовини якуми Раиси Мачлиси миллии Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон Рачаббой Ахмадзода нашр шудааст.

Мураттибон: Шамсиддин ва Шамсулло Мусоев.

Мухаррир: Саидумрон Саидов Мусаххех: Ислом Рахимов

Мухаррири масъул: Ахмадчон Рахматзод Ороишгар ва сахифабанд: Фаррух Сабиров

Дар китоби «Гулчини ашъор»-и шоир ва ходими чамъиятй Хочй Хусайн Мусозода аз дах девони шоир интихоб карда шудаанд, ки асосан мавзуъхои хифзи Чумхурии Истиклолияти давлатии Точикистон, Вахдати миллй, арзишхои фархангиву маънавии миллати точик, тарбияи ахлокии насли наврас ва чавонро дар бар гирифтаанд. Муаллиф хамзамононро ба покиву чавонмардй, дуст доштани Ватану обу хоки кишвар, сулху оромй, мехру мухаббати инсонй даъват карда, бо хар асари худ одамонро ба суи абадият рахнамун мегардад.

Китоб ба оммаи васеи хонандагон пешбинӣ гардида, барои дӯстдорони адабиёт, бахусус назми оламгири точик хадяи хубе махсуб мешавад.

ISBN 978-99985-977-5-4

© Хочи Хусайн Мусозода

СУХАН ЭЪЧОЗИ КУДСЙ АСТ...

Аз азал сухан эъчози худовандй будааст ва инсон ҳам, ки муъчизаи Яздони ягона аст, суханро ба манфиати рузгори моддию маънавии хеш истифода бурдааст. Ҳамчунин, чунон ки файласуфи фаронсавй Жан Этйен навишта буд, «сухан ва суханварй нишони фаъолияти рухонии инсон мебошад». Бале, сухан бо пирояи зебои рамзу истиора, ташбеху талмехот ва дигар санъатҳои бадей имкон фароҳам меорад, то инсон афкору андеша ва бардоштҳои маънавии худро аз ҳаёту олами атроф барои дигарон нақл кунад. Инсонҳои зарифу оқил, афроде, ки мехоҳанд, ба олами маънавии дигарон ба некиву хайр таъсир гузоранд, аз сухан — ин ҳадяи лоязолй бо маҳорат ва тавоноии комил истифода мебаранд ва бад-ин васила ба зиндагии худу дигарон маънй мебахшанл.

Хочй Хусайн Мўсозода аз зумраи афроди мутабаххир, донишманд ва муктадо замони мо махсуб шуда, бештар аз чихил сол аст, ки дар ташаккул ва ғановати олами маънавии мардуми кишвар сахми бориз доранд. Бештар аз чихил сол аст, ки ин инсони фозил аз сари минбархо ба мардум сухан мегўянд ва Куръону Хадис, афкору андешахои бузургони илму адабро чун сарчашмаи афкору андешаи башарият истифода бурда, дар тарбияи маънавй, бахусус ахлокии чомеа сахм мегиранд.

Бо гузашти замон дар заминаи омўзиши амик ва дарку маърифати чавхари хастй Хочй Хусайн Мўсозода эхсос карданд, ки ибрози назар ва баёни афкору андеша дар колаби назм низ муассир ва мухим будааст. Аз ин лихоз мавсуф таи чанд соли охир ба навиштани шеър рўй оварда, дар муддати начандон тўлонй силсилаи

зиёди ашъор дар анвои гуногуни адабй офариданд, ки аз назари мавзуъ ва мундарича дар сатхи шоиста қарор доранд.

Аслан шеъри хубу муассир замоне эчод мешавад, ки он дар ниходи шоир аз хар чихат пухтаву расида бошад ва тавонад, ба рухи инсон, ба калби ў таъсир гузорад. Дониши фаровони илмиву динй, тачрибаи пурғановати хаётй, ошноии комил бо ашъори адибони классик чун Рудакиву Фирдавей, Носири Хисраву Хаким Низомй, Шайх Саъдиву Мавлавй, Хоча Хофизу Камоли Хучандй, Мирзо Бедилу Соиб ба эшон имкон фарохам оварданд, ки ба иншои шеър бипардозанд ва назми дилрабое офаранд. Эчоди пайваста, омузиш, худафрузихои шоир заминагузоштанд, то чакидахои калами эшон макбули афроди суханшинос гардад, намунаи онхо аз чониби сарояндагони хушовози точик суруда шаванд, дар сафинаю мачаллахо нашр гарданд.

Аслан донистани забону алифбои араби барои Мусозода дар мавриди омухтани нозукихои илми аруз ё худ вазни шеъри точикӣ душворихоро бар тараф намуд ва эшон ашъори хешро аз назари аносири шаклй низ ба талаботи шеър мутобик намуданд. Ба мушохидаи мо Хочй Хусайн Мусозода бо амали хеш собит карданд, ки воқеан ҳам «Кори неку кардан аз пур кардан аст». Ин танхо машғулияти дустдошта ва истеъдоду хунар набуд, балки як тартиб, низом ва фосилаи омӯзиши адабиёт, шеър, ар~~ӯ~~з, кофия. санъатхои бадей буданд, ки раво-раво сухани гуяндаро сайкал бахшиданд.

Низомии Арўзии Самарқандй дар китоби худ «Чахор мақола» дар фасли «Дар чигунагии шоир ва шеъри ў» овардааст: «. . . Аммо шоир бояд, ки салимул-фитрат, азиму-л-фикрат, сахеху-т-табъ, чайидду-рравия, дакику-н-назар бошад, дар анвои улум

муттанавеъ бошад ва дар атрофи русум мустатриф. . . Ва шоир бояд, ки дар мачлиси муховарат хушгуй бувад ва дар мачлиси муошират хушруй».

Агар аз меъёри баходихии Низомии Арўзй назар намоем, Хочй Хусайн Мўсозода бо усули баёни фикр, риояи мантик, истифода ва интихоби мафхуму истилохи тахассусй, хамчунин намунаи хуби мазмун хамаи сифатхои мукаррариро мувофикгардида, дар эчоди шеъри ахлокии мазхабй дастёб шудаанд. Зеро фикри тозаву комил ва табъи салиму сахех ба шоир имкони фарохтареро фарохам овардаанд, то сухани макбули хосу ом бигўянд.

Хочй Хусайн Мўсозода, ки пештар дар байни мардуми точик хамчун мухаккик ва донандаи хуби дини мубини ислом маъруфият доштанд, ба олами шеър якбора ворид шуданд ва чолиб ин аст, ки ашъори солхои охир сурудаи эшон аз аввалахо хеле тафовут доранд, суханхо мазбуту корхўрда шудаанд. Маншаъи ин падида чахонбинии васеъ, дониши амик, мантики расо ва ошноии комили эшон бо осори суханварони классик махсуб мешавад.

Хусайн Мухимтарин Хочй хасоиси шеъри Мусозода дар мавзут ва мундаричаи аштор ифода меёбад. Зеро ба туфайли хифз ва истифодаи вокеахои ривоятхои таърихиву динй, мазхабй. хикматхои фаровони Куръониву аходиси набавӣ Хочӣ Хусайн Мусозода матлабхоеро ба риштаи назм мекашанд, ки аксари онхо бори аввал дар хамин шакл баён ёфтаанд. аксар навиштахо муаллиф нахамчун шоири Дар шуридаи навоғоз, балки чун орифи андешаманди пухтагӯе падидор мешавад, КИ бо байтхои хонандаро ба панду андарз пазирй вомедорад. . .

Шоир ба мавзўъхои мухталиф даст зада, дар баёни андешаву афкори худ аз санъатхои гуногуни бадей

истифода бурдааст. Вай кудрати инсони муосир ва мехру ихлос, мухаббат ва саодати халкро ситоиш карда, кушидааст, баъзе масоили диниву ахлокиро ба шеваи хоси худ дар усули андарзу панд ба хамзамонон таъкид намояд. Инсони аз чихати равонию рухонй муктадири шоир ватанпараст аст ва яке аз мавзуъхои мехварй дар осори у низ мавзуи ватан ва ватандорй, шукронаи замон, тавсифи Точикистон мебошад. «Ватан» вожаи дустдоштаи шоир аст ва барои шоир он мукаддасотест, ки эхтиромаш барои инсон хам фарзу хам суннат бояд бошад. Зикри номи Ватан барои шоир мояи ифтихор ва сарфарозист:

«Ватан!» гуфтам зи қалби худ, садо аз хуни ман омад, «Ватан»-ро бо забон гуфтам, нидо аз чону тан омад. Муҳаббат дар забону дил нишони меҳри фарзандӣ, Зи хуну мағзи чони ман садои ҳамватан омад. . .

Шоир бахту саодат ва хушбахтии сохибватанро дар вахдату дусти мебинад ва ба қавли у, махз фарзандони шарафманди диёр боиси сарбаландии Ватан дар олам мегарданд:

Бахту саодат дар Ватан аз вахдати миллат бувад, Базму тараб, эй чони ман, ачри хама захмат бувад! Миллат бигардад сарбаланд аз номи фарзандони нек Назму низоми ин Ватан вобаста бар хикмат бувад.

Ба мавзўи Ватан ва ватандорй таваччўх намудани шоир аз масъулият ва дилсўзии шоир сарчашма мегирад ва ў дар сари вожаи «садокат» ва «хиёнат «борхо ибрози назар менамояд. Барои Ватан хидмат кардан, аз назари шоир, ба инсон бахту саодат эхдо мекунад ва шоир хонандаро ба он рахнамун месозад, то ў дар баробари дўст доштани Ватан ба он хиёнат наварзад ва ба

фитнаву фиреби душманон, бахусус хизбу харакатхои тундрав дода нашавад.

Андар химоёти Ватан бошем мо бо чону тан, Аз бахри сулху дустй бошем бо хам мехрубон. Андар хидоят, эй чавон, бишнав ту алфози Хусайн, Шукронаи даврон кунй, доим бимонй дар амон! Аз фитнахо дурй намо, дар рохи мазхаб рост рав, Бахри Ватан хидмат намо, номат бимонад човидон!

Хамрадифи вожаи «Ватан» дар осори шоир калимаи «Точикистон» мукаддасаст. Точикистон барои шоир хонаи мушаррафу мубораки ўст. Ў аз Точикистон ифтихор дораду онро бо иборахои дилнишини «сарзамини сохибдилон», «точи дунё», «давлати осудаву осоишта», «хоки шоирпарвар», «гахвораи ачдод», «вориси давлати Сомониён» ном мебарад. Чунончи:

Точикистон – точидунё, номи некат зинда бод, Миллатат машхури олам, давлатат поянда бод! Точикистон, куллахоят сар ба кавкаб мекашанд, Чашмахоят то абад обишифобахшанда бод! (36)

Хочй Хусайн Мўсозода силсилаи шеърхои худро ба Асосгузори сулху вахдати миллй — Пешвои миллат бахшида, макому манзалати он касро дар баркарор ва пойдории сулхи точикон, сарчамъии точикони дунё хуб арзёбй кардааст. Ин кабил шеърхои шоир самимй баён шуда, эхтироми шоирро ба Сарвари давлат ифода мекунанд:

Мучиби сарчамъии мо Пешвои миллат аст, Нури чашми пиру барно Пешвои миллат аст. . .

Хомии дини мубину ходии халқи Худо, Рахбари дардошно дилошнои миллат аст. (25)

Хочй Хусайн Мўсозода ба шахри Хучанд ба обу хоки ин диёри бостонй, ба дарёи Сайхун ва кўхи Мевағул, ба ашхоси бузурги таърихиаш, амсоли Абўмахмуди Хучандй, Шайх Маслихатдин Бадеъуддини Нурй, Махастии Хучандй, Абдучаббори Хучандй, Камоли Хучандй, Шайдои Хучандй, Тошхоча Асирй ва Фарзонаи Хучандй эхтироми бузург дошта, огози сулху саодат ба хархонадони точикро аз Ичлосияи XVI Шўрои Олии Чумхурии Точикистон ва дар он сарвари халк интихоб шудани Чаноби Олй Эмомалй Рахмон медонад.

Чун кулли шоирони олам Хочй Хусайн Мусозода низ аз мухаббати бепоёни падару модар, макому манзалат ва эхтироми онхо сухан рондааст ва ин гуна ашъор аксаран бо сабки содаву салиссуруда шудаанд. Чунончи шеъре бо радифи «модарам» бо равонй ифодагари мухаббат ва самимияти беандозаи на танхо шоир, балки хар як хонандаи ин шеър аст:

Андар ин дунё ту будӣ мехрубонам, модарам, Офтоби зиндагӣ—партавфишонам, модарам! Хеч кас чун ту набуд ғамхори фарзандони ман, Мехри ту то ҳол нури хонадонам, модарам! Интизори роҳи ман будӣ ту ҳар шому саҳар, Раҳнамову раҳбару ҳамроҳбонам, модарам! Мехрубонию дуоят човидон ҳамроҳиман, Марҳадат обод, эй чаннатмаконам, модарам! (13)

Эхтироми модару падар ба ҳама вочиб буда, сарфи назар аз дину оин, хулку атвор, фикру андеша инсон бояд доим дар хидмати онҳо бошад. Дар зиндагӣ хидмат

ва баъди вафот зиёрати қабр ва дуо мухимтарин вазифаи хар инсон будааст. Дар маснавие чунин таъкид шуда:

Некие гар мекунӣ бар волидон баъди вафот, Ин дуо бошад, ки чонбахшаст чун оби ҳаёт. Гар ту мехоҳӣ, Ҳусайно, раҳмати Парвардигор, Кун зиёрат қабри онҳо дар давоми рӯзгор! (87)

Зеро, ба андешаи шоир, падар ва панди падар рахнамои инсон аст ва сохибномиву сарфарозии ў низ аз панди падар мебошад:

Одам аз одамгарӣ ёбад шарофат дар чаҳон, Мешавад фарзанд соҳибном аз панди падар. (162)

Адиб ҳамчун шахсияти бофарҳанг ва бомаърифат ҳамеша дар ғами тинчиву осудагии олам аст. Ҷангу чидоли бемаъниро маҳсули чаҳолат ва ашхоси баддилу бадхоҳ медонад ва талқин мекунад, ки инсон бояд дар фазои сулҳ, осоиштагиву ободӣ умр ба сар барад. Ба андешаи шоир, он чиро ки худованд барои зиндагиву осудагии инсон эҳдо кардааст, намесазад, ки бо дастони худаш нобуд намояд. Шоир хонандаро огоҳ мекунад, ки замин аз баҳри зиндагии осуда ва ободкорӣ аст, на баҳри чангу чидол. Аз назари ӯ обу хок амонати худост ва инсони имрӯз вазифадор аст, ки онро барои ояндагон ободу зебо, беосебу газанд мерос гузорад:

Чахон обод бо инсону он хуршеди тобанда, Забонхо косир аз васфи хамон рузирасонанда. Замин аз бахри осоиш, на аз бахри чидолу чанг, Саодат бахри инсонхо дихад Рахмони донанда. Замин мерос бар одам, амонат обу хоки вай, Хифозат вочибе бошад барои насли оянда. (250)

Шоир дар ғазали зерин сабабҳои чанги бемаъние, ки имрӯз дар кишварҳои Шарқ рух додааст, ба қалам медиҳад ва муҳорибаҳои ба ном «чиҳод»-ро аз Қуръон намедонад ва аз номи дини мубини ислом ҳарф задани нокасонро зикр месозад, ки нодуруст аст. Ба хонанда андеша кардан, дар роҳи рост будан, дар фикри ҳимоят ва пешрафти Ватан чаҳду чадал доштан, шукрона намудан аз осудагиву ободии Точикистонро талқин месозад:

Осори чанг озурдагӣ бошад ба ҳар давру замон, Зулму ситам меоварад бар мардумон тиру камон. Авзоъи оламро бубин, аъдои инсон дар камин, Афкори солим шуд ҳазин, асҳоби душман бадгумон. Ин чанг бо номи чиҳод, он қатл дар роҳи Худо, Бешак, чиҳоде нест ин, таълими Қуръон нест он. (17)

Бояд зикр кард, ки дар ашъори Хочй Хусайн Мўсозода масъалахои ахлоку одоб мавкеи бештареро молик буда, шоир тавонистааст, дар ин чода бо сабку услуби ба худ хос ашъори хуби ахлокй эчод намояд. Донистани Куръони мачид, хадисхои паямбари ислом, хикоёту ривоёти динй, тачрибаи андўхтаи зиндагй ба шоир имкон додаанд, то ин гуна шеърхо муассир ва пурмазмун рўи сахфаоянд. Муаллиф одобро зиннати инсон мехисобал:

Хайрхоҳӣ дар ҳаётат, эй Ҳусайн, осон бикун, Зинати инсон бувад одоб дар пояндагӣ. (145)

Ахлоки неку, хусни атвору амали нек, рафтори хасана дар сархати ашъори хакимонаи шоир карор гирифтаанд. У бо лахни шевову тарзи нарм ба чавонон насихат мекунад, ки хусни ахлок инсонро зиннат мебахшад, он чароғи рахнамо дар зиндагонй буда,

афроди некухисолро мардум дуст медоранд. Зимни хусни ахлок шоир одобу рафтори шоиста дар зиндаги, хизмат бар Ватан ва мардум, мехнати халол, омухтани илму дониш, эхтироми падару модар ва додару хохар, ғамхори ба зану фарзанд, хурмати устоду муаллим ва хамсояхо, риояи хаққи мехмон, пазируфтани панди пирон, дар хазар будан аз гунах ва харомро дар назар дорад ва аз оғоз то анчоми девони шоир ин матлаб чун хатти сурх чилва мекунад.

Шоир дар ҳама маврид шокир аст ва қаноатмандии хешро аз зиндагии имруз баён ва шукронаи давру замон мекунад. Дар ин маврид ҳам аз он ҳадис ёд мекунад, ки шикваву шикоят ба инсон офияту осоиштагй эҳдо намесозад. Қаноат, саҳоват, дур будан аз кинаву адоват, адлу инсоф, меҳнати софдилона ин ҳама инсонро ҳушбаҳт месозанд. Воқеан шоир ҳадисҳоеро ба риштаи назм мекашад, ки онҳо ифодагари фалсафаи баланди ҳаёт буда, инсонро ба роҳи дуруст ҳидоят мекунанд. Чунончи дар ҳадисе омадааст, ки «такдирро дигаргун карда намешавад магар бо дуо, умрро зиёд карда намешавад магар бо некй». Шоир бо овардани ин ҳадис ҳонандаро ба некукориву некандешй раҳнамун месозад:

Хар он чй амри такдир аст, ҳак, онро чунин бинй, Қадар чун руй бинмояд, қазоро дар камин бинй. Дуоро қудрати тағйири он нақши нигин бошад, Хадисе ҳасту андарон ҳамин маъно яқин бинй. (252)

Дар шеърҳои Ҳоҷӣ Ҳусайн Мӯсозода таърих ва ашхоси таърихӣ мавкеи муайян доранд. Шоир мӯътакид аст, ки донистани таърих барои инсони имрӯз фарз буда, зиндагии ашхоси зубда мактаби бузурги ибрат бояд бошад. Ӯ мӯътакид аст, ки донистани саргузашти афроди бузурги дину таърих инсонҳоро саъиду хушбахт

месозад. Аз ин ру дар ғазале исми кулли паямбарони мурсалро зикр менамояд ва ба хонанда рахнамой мекунад, ки ба таърихи ин ашхос таваччух кунанд.

Санъати талмех дар адабиёти мо аз маъмултарин санъати шеърист ва ишорат кардан ба вокеахои таърихӣ, динӣ, асотирӣ, киссаву афсонахо ва ба ягон шеъри маъруфи саромадони сухан мебошад. Он дар ашъори муаллифи мазкур заминаи таърихӣ ва хунариро ба вучуд овардааст. Азбаски шоир донандаи Қуръон ва киссахои куръонӣ буда, аз таърихи дин огохии комил дорад ва хамчунин аз эчодиёти даҳанакии халқбархурдор аст, дар ашъори ӯ ишорат ба киссаи Одам алайиссалом аз ҳама бештар ба назар мерасад.

Чунон ки зикр шуд, шукр ва талкини он дар ашъори Хочй Хусайн Мўсозода макоми шоиста дорад. Нахуст худи шоир намунаи олии инсонест, ки дар хар кадам аз даргохи илохй шукргузор аст. Ў аз он, ки дар рўи олам нафас мекашад, зиндагй дорад, молики илму донише хаст, ки некиву бадиро мешиносад, шукр мегўяд. Шоир аз он, ки дар рохи Худост, дину мазхаб ва миллати босафо дорад, шукр мегўяд ва бовар дорад, ки хар касе ки дар ин рох аст, охири кораш ба хайр хохад буд. Шоир ношукриро мазаммат менамояд ва носипосиро куфрони неъмат мехонад:

Рамзи ношукрй бувад норизогии шахрванд, Ранчу мехнат оварад хар носипосе дар каманд. Бениёз аст Эзиду аммо талаб аз мо кунад, Неъмати доди Худо – шукронаи мавчи баланд. Ӯ талаб дорад зи мо, бар неъматаш шукр оварем, Бар қазову барқадар розй шавем андешаманд. (211)

Хочӣ Хусайн Мӯсозода ба тарики панд ва ибрат иброз намудани фикри худро аз шевахои асосии

эчодиёташ баргузидааст.

¬ мехохад, хонандаи шеъраш инсони сохибтафаккур бошад ва аз ходисоту вокеоти зиндагӣ барои худ ибрат бигирад.

Хамзамон дар ин гуна панду андарзхо охангхои нисбатан сахти амромезро мушохида менамоем, ки он ба шеър нерӯ ва фазилати тоза ато мекунад.

Баъзан кахрамон ё худ мухотаби шоир инсонхое карор мегиранд, ки дар зиндагӣ назари танг доранд, зиндагии худро бархадар гузаронида, дар тӯли он натавонистаанд, аз гузашти умр хулосахои дуруст бароранд. Чунончи дар абёти зериндар мавриди марди хосид менависад:

Марди ҳосид доиман бар худ хиёнат мекунад, Дар ҳаёташ бенасиб, аммо маломат мекунад. Чашми дидан гар надорад беҳтареро нокасе, Аз баҳилӣ, дон, ки ӯ бо ҳуд адоват мекунад. (58)

Дар осори шоир васфи шуаро падидаи чадидест дар адабиёти муосир. Дар қасидае васфи 26 суханвар ба назм кашида шудааст, ки он аз сардафтари адабиёти классикии точик Абуабдуллохи Рудаки оғоз ёфта, бо васфи Шоири халкии Точикистон Фарзона анчом меёбад. Бо навиштани ин қасида шоир қабл аз ҳама ба шуарои номвари точику форс эхтироми хешро ифода менамояд ва дар мавриди макому манзалати хар яке изхори назар мекунад. Зикри ному насаб ва тахаллуси ин суханварон ба тариқи комил ишора ба он аст, ки мо бояд аз аслу авлоди бузургони хеш огох бошем ва ба онхо арч гузорем. Аз чониби дигар, шоир, ки пеш аз калам гирифтан ва ба майдони адабиёт ворид шудан бо зиндагинома ва ашъори ин бузургон ошно гардидааст, мехохад, ба рухи онхо тарики ин касида алхамде фиристад ва ба имрузиён як бори дигар таъкид намояд, ки миллати точик бузургоне дорад, ки хар яке дар зоти

хеш бехамто ҳастанд. Гузашта аз ин шоир ба арсаи ин адабиёти бузург дониста қадам мемонад ва аз чуръати суханвар дарак медиҳад. Шоир қасидаро ба номи худованд оғоз менамояду ба он ишора мекунад, ки ӯ шогирди мактаби ин бузургон аст:

Ибтидо бо номи Хак, кардам қасида ибтидо, Он садои қалби ман, омад ба харфи босадо. Фикр кардам сабки худ, дар назм бошад дилрабо, Сабки Хиндию Хуросонй бигуфто: Мархабо! Қолаби ашъори ман аз собиқин омад ато, Ранги зебои табиъй бар сухан шуд кахрабо. (245)

Шоир хини тавсифи ин ё он шоир ба мухимтарин масъалахои зиндагии онхо дахолат карда, онро барои имрузиён баён месозад. Чунончи дар мавриди устод Рудаки ба сардафтари адабиёти точик буданаш, сабкаш, асосгузори навъу жанрхои адаби буданаш ва соли вафоташу макони турбаташ ишора менамояд:

Бори аввал Рўдакй кардй суханро пурзиё, Шеъри точикро бувад мавлуди Рўдак рахкушо. Қабл аз ў ҳаргиз набуд девони шеъри чонфазо, Шевааш сабки Хуросон бо суруду бо наво. Дар қасида «Бўйи чўй мўлиён» карда аст чо, Ҳар чй фармудаст бар дарди гарон бошад

даво. (245)

Хамин тариқ дар инқасида оид ба суханварони бузурги точику форс аз Хаким Абулқосим Мансур Хасан Фирдавсии Тусй то Фарзонаи Хучандй дар 127 байт бо зеварбандии 254 алифи қофия маълумот дода шудааст. Хини ручуъ ба зиндагиву осори ин ё он суханвар муаллиф бештар ба масъалаҳои умдаву муҳим эътибор дода, сабаби маъруфияташонро тавзеҳниз

додааст. Қасидаи мазкур аз он шаходат медихад, ки муаллиф донандаи хуби таърих ва ашъори суханварони классик ва муосири точик мебошад.

Хамин тариқ аз мутолиаи «Гулчини ашъор»-и Хочй Хусайн Мусозода (дар ду мучаллад) метавон мушохида кард, ки эшон ба олами шеъру адаб бо кулбори пур аз донишу хикмат, малакаву омодагии хунар ва хамачониба ворид гардидаанд. Осори шоир шоистаи омузиш аст ва умедворем, суханшиносон дар бораи ин китобхофикру мулохизахои худро баён менамоянд ва мухлисони шеъру сухан аз онхояк чахон маънй мебардоранд. Танхо мемонад, ки устодро бо чопи китобхои нав муборакбод намуда, эшонро ба арсаи пуршебу фарози сухани манзум мархабо бигуем.

> Аҳмадчон Раҳматзод, Шоири халқии Точикистон

БА ПАРВОЗ АР ДИЛАМ ОЯД, ТУРО ХАМЧУН КАМАР БИНАМ (960)

Ба парвоз ар дилам ояд, туро ҳамчун ҳамар бинам, Мунаввар мекунй роҳам, сафарро бехатар бинам. Зи асрорат ҳабар дорам, ки ҳайрамро ту меҳоҳй, Дуоям деҳ, аё модар, зафарро дар сафар бинам. Сафар кардам ба дуриҳо - мамоликҳои беҳамто, Умеди ман дар ин дунё гуҳарро дар назар бинам. Чавоҳир дар сиришти ман, ҳама аз сарнавишти ман,

Чахон гардад бихишти ман, чудо аз шуру шар бинам.

Чавонй оварад тўфон, қаробат ар шавад исён, Ба пирй мешавад гирён, хатарро дар камар бинам. Камар орад ба мо дармон, Хусайно, шеъри ту ирфон,

Маъон
й дар ғазал унвон, каломат муътабар
 бинам.

ЭЙ ХУДОЁ, ДАР ЧАХОН ПУРДАРДУ РАНЧУРАМ МАКУН (961)

Эй Худоё, дар чахон пурдарду ранчурам макун, Назди хешу акрабо аз мехр махчурам макун. Худ бидонй холи ман дар нисфи шаб бо зикри ту, Дар миёни хосу ом бо чахл машхурам макун. Неъмати олим бидодй, куввати шукрам бидех, Дар сафи ахли фучур аз кабр махшураммакун. Зулмати дунё бувад ин фолу сехру сохирй, Бо ғаму андухи худ бехушу масхурам макун. Аз ту пурсад, эй Худоё, бандаат Хочй Хусайн, Дар замони кориям бебанду мағрурам макун. Рахму шафқат дар дилам, хам аз забон ояд асал, Дар зарар бо неши худ монанди занбурам макун.

04.04.2018.

Махчур – чудо, дурафтода. Махшур – ҳамдам, ҳамсубат, он, ки дар рӯзи қиёмат бо касе дар як якчо гирд ояд. Масҳур – сеҳрзада, чодушуда, фирефташуда.

ДУШМАНЙ БАР КАС МАКУН, АХВОЛИ РАХЗАНРО БУБИН (963)

Душманй бар кас макун, ахволи рахзанро бубин, Назди куҳе меравй, ту роҳи гарданро бубин. Гардани куҳ назди мардум паст бошад дар назар, Бори аввал раҳкушойи роҳ канданро бубин. Роҳи мушкил пеши руҳт, душман ояд бо виҳор, Баҳри ҳифзи моли ҳуд ту роҳи гаштанро бубин. Гар раҳойй ёфтй, шуҳронаи онро биҳун, Роҳи ёрй пеша гиру аҡси душманро бубин. Раҳзане бар наздат ояд, ту насиҳат ҡун, Ҳусайн, Дар раҳи рушду ҳидоят роҳи гулшанро бубин. Рамзи руҳу шаб, бубин, яксон набошад ҳеҷ ваҳт, Аз паси ториҳиҳо ту руҳи равшанро бубин. Шуҳри даврон меҳунам, имруҳ равшан шуд замон, Бо навои соҳу уд ту баҳми меҳанро бубин.

БА НАЗДИ МАРДУМИ ЧОХИЛ НАМАК АНДАР ШАКАР БИНАМ (964)

Ба назди мардуми чохил намак андар шакар бинам, Намедонад чй мегуяд, ба чахлаш муфтахар бинам. Ту дурй чу зи ахли чахл, машав магрури моли вай, Хар он гах назди мо ояд, зи феълаш ман зарар бинам.

Хунармандй дар ин даврон давои дарди мо бошад, Набистоям ба назди халқ касеро бехунар бинам. Марав бар назди танпарвар, ки он беору беғайрат, Ба назди мардуми кохил гадоро пурхазар бинам. Ту хамрах шав ба ахли хайр, махур амволи

номардон,

Сафархо кун ба моли худ, зафар андар сафар бинам. Хусайно, илми дунёро мукаддам дон ба ахли шарк, Хар он чй гуфтаам имруз, ба фардо дар амал бинам.

04.04.2018.

Кохил – суст, танбал.

ХАР НАВО ДАХ ПАРДА ДОРАД, БЕХАТО БОЯД ШУНИД (966)

Хар наво дах парда дорад, бехато бояд шунид, Созу барги зиндагй хам аз наво ояд падид. Рутбаи хар як макоме хаст як оханги хос, Дар низоми хар макоме ранч мебояд кашид. Ахли шеъру маърифат бо ахли санъат хамнафас, Хар ғазал пайваста шуд бо сачъи Куръони мачид. Бо навои «Шашмақом» аз «Бузрук»-у «Чули Ирок» Бахри осоиш, бидон, аз най агар боде вазид. Маънии хар як ғазал пайвастаи сохибсухан, Аз барои дарки маънй чома мебояд дарид. Чомаи шеърат, Хусайно, бо наво шуд хамнафас, Аз наво ғофил машав, то дар чахон бошй саъид.

АҚЛУ НАҚЛУ КАСБИ ИНСОН ДАР ХАДАФ СОЗАНДА БОД (968)

Ақлу нақлу касби инсон дар ҳадаф созанда бод! Дар чаҳон аҳли башар аз зиндагӣ фархунда бод! Меҳани ҳар миллате бо аҳли ҳуд ёбад камол, Раҳбарии илму фан дар ин замон поянда бод! Дар низоми одамият раҳму шафқат, ҳам шараф Байни абнои башар чун аҳтари тобанда бод! Зебиши дунё набошад чанги аҳли шарқу ғарб, Ҳар кӣ бошад фитнагар, дар ин замон шарманда бол!

Мардуми руп чахон дар асл аз як чавхаранд, Адлу инсофу диёнат дар чахон поянда бод! Ту дуо кун, эй Хусайн, обод бошад ин замин, Давру даврон бардавому Точикистон зинда бод!

ХАЙФИ ОН УМР, КИ ДАР РОХИ ХАТО МЕГУЗАРАД (970)

Хайфи он умр, ки дар рохи хато мегузарад, Вой бар он, ки аз олам ба чафо мегузарад. Дар хабар омада: гар қалб сафое дорад, Умри дилшод ба сад айшу сафо мегузарад. Бадгумонй набувад одати мардони Худо, Бадии мост, чу бад аз дили мо мегузарад. Сар ба сар бо каси чохил нашавад ахли хирад, Хар кй чохил бувад, аз бахри ҳаё мегузарад. Зевари умр бидон донишу илму амалат, Гар ҳакиме равад, аз хеш ризо мегузарад. Рахнамо бош ба ҳар мардуми гумрох, Хусайн, Дар дили роҳнамо ёди Худо мегузарад.

ХУШО БАР ХОЛИ ОН ШАХСЕ, КИ БАР ХАҚ РАХНАМО ГАРДИД (971)

Хушо бар холи он шахсе, ки бар хак рахнамо гардид,

Ба адли худ писанди чумла арбоби вафо гардид. Ба ахди рохбарии ў гулистон шуд замини мо, Хаёт осудатар аз хидмати ин Пешво гардид. Илочи дарди мардумро ба чисми худ намуд эхсос, Шикаста нафси худро ў, ба дарди мо даво гардид. Басе чонбозй ў бинмуда бахри миллату қавмаш, Ватан аз кору аз кирдори неки ў ризо гардид. Касеро ў наранчонад, бибахшад чахли номардон, Миёни халқи олам шухра бо хайру сахо гардид. Хусайно, ту бигў доим сифоти неки он Сарвар, Ба ҳаққи ў дуохо кун, ки моро Пешво гардид.

МАЧНУНУ ХАМРОХАТ МАНАМ, ЭЙ ЁР, САРСОНАМ МАКУН (976)

Мачнуну ҳамроҳат манам, эй ёр, сарсонам макун, Сӯзандаи роҳат манам, дилдор, ҳайронам макун. Ҳар он чӣ гуфтам баҳри ту, нафъе биёрад оҳибат, Исён надорам дар дилам, нодида бӯҳтонам макун. Чун ҳамсар астӣ меҳрубон, асрори ҳалбам дар ниҳон,

Хичрони ман аз бахри ту, нойи найистонам макун.

Овора гаштам дар раҳат, пушида дидам даргаҳат, Дарбон манам дар назди ту, рузи зимистонам макун.

Дидори ту аз бахри ман дар зулмате ҳамчун қамар,

Хандон чу дидй ту маро, гирёну нолонам макун. Асрори дил дорад Хусайн, онро навишта дар ғазал,

Девони ман дар дасти ту, такрори бурхонам макун.

ХАР ЧЙ ОЯД БАР САРАТ, ТУ АЗ ҚАЗО ҒОФИЛ МАШАВ (980)

Хар чй ояд бар сарат, ту аз қазо ғофил машав, Сарнавиштат аз Сурайё, аз сабо ғофил машав. Мевазад аз машрик ин боду бувад дармони чон, Боди сарсар бар ту ояд, аз даво ғофил машав. Сабри Айюб, умри Нух он қиссахо аз бахри ту, Дасти Мусо дар канору аз асо ғофил машав. Киссаи Пайғамбарон ибрат бувад то рузи хашр, Қасди коре мекунй, ту аз хато ғофил машав. Ранчу озоре чу дидй, айб кун бар нафси худ, Акли ту бошад чароғи рахнамо, ғофил машав. Зевари ҳар як сухан андар каломат, эй Хусайн, Панду андарзи бузургон, аз ато ғофил машав.

МАН **ЧАВОНИ БЕЧАРОҒАМ**, РАХНАМОИ МАН ТУЙ (982)

Ман чавони бечароғам, рахнамои ман туй, Гар ғаше пайдо шавад дар дил сафои ман туй. Бахри тахдиди хатар гар наздам ояд зулмате, Дар рахи душвори умрам чонфидои ман туй. Аз барои ҳачри ту ман хаставу бечораам, Дарди ман ёбад шифо, зеро давои ман туй. Пири муршид дар мақоми нусрати аҳли хирад, Баҳри радди чодувон дар каф асои ман туй. Эй акочонам, кучойй? - ту бигӯ, Ҳочй Ҳусайн, Дар раҳи рушду ҳидоят муқтадои ман туй. Ҳолати пирй чу ояд, фикри фардоро кунам, Ин чаҳону он чаҳонам, интиҳои ман туй.

БО ТАРИҚИ ҒАЙРИМАЗХАБ, ЭЙ ЧАВОН, ФАТВО МАДЕХ (984)

Бо тариқи ғайримазҳаб, эй чавон, фатво мадеҳ, Ояти Қуръониро бо фикри худ маъно мадеҳ. Интихоби роҳи мазҳаб пайрави аҳли хирад, Маъдани ноёби худ бар шахси бепарво мадеҳ. Маъдани ноёби ту бошад ақида дар сарат, Акси худро бо ҳавас бар санги гавҳарзо мадеҳ. Санги гавҳарзо чу дидӣ, бишканад аз баҳри зар, Байни мардум дасти худ бар соҳиби балво мадеҳ. Зуҳду тақво пеша гир, фатво мадеҳ роҳи хато, Ҳар чӣ дорӣ дар барат, бар шаҳси бетақво мадеҳ. Худ навис афкори худро, эй Ҳусайни ҳақталош, Шеъри носанчидаро бар котибу мирзо мадеҳ.

ХУД БИДОНЙ ХОЛИ МАН, ЭЙ ЁР, ОЗОРАМ МАДЕХ (990)

Худ бидонй холи ман, эй ёр, озорам мадех, Қадри манро ту бидону ранчи сардорам мадех. Дар адоват хамчу сарвар бар сари дорам нихй, Хеч озоре ба дил аз фарди беорам мадех. Фикри ман андар рахат дар интизорй рўзу шаб, Бо сухан норохатй харгиз ба афкорам мадех. Эътирофи ишки нодон бахра н-орад бахри ту, Холате мармуз шуд, нодида икрорам мадех. Дар адои хукми худ, эй ёр, чабри ман макун, Изтироб ояд ба ман, ту накши ичборам мадех. Нуктаи хар байти ту гўяд, Хусайно, сармадам1 Дар ивазхои ғазал ту чарми булғорам мадех.

09.05.2018.

Сармад – доимй, абадй, човидон.

ЭЙ МУСУЛМОНОН, ШУМО ФАРХАНГРО ПАЙДО КУНЕД (993)

Эй мусулмонон, шумо фархангро пайдо кунед, Байни миллатхои худ пайвандро барпо кунед. Ру ба илм ореду кушиш бахри ободй кунед, Дар салохи Шарку Ғарб имрузро фардо кунед. Ихтилофу фитнахо бедодй орад, хам хатар, Рузи равшан неъмату аз зулматаш такво кунед. Дину дунёро бубинед дар радифи хамдигар, Бахри манъи ихтилофе фикри бехамто кунед. Илму имон дар назар бошад муроди ин Хусайн, Бартарй дар хар ғазал андар рахи маъно кунед. Сулху оромии дунё дар ризои Хак бувад, Хар ибодат бериё дар рохи он Мавло кунед.

20.05.2018.

НАФАРЕ БО НИГАХАШ ҚАЛБИ ТУ ВАЙРОН НАКУНАД (999)

Нафаре бо нигахаш қалби ту вайрон накунад, Гар тамошои хароме ба ду чашмон накунад. Махаки макру хиял зидди адолат бошад, Хеч гах кори баде сохиби имон накунад. Хонаи кас чу равй, бо назари бад манигар, Мизбон шиквае аз хубии меҳмон накунад. Адаби роҳ бичу, пайрави некон мебош, Ки хирадманд талоши раҳи нодон накунад. Гумраҳй бар ту наояд, чу бигуйй ҳакро, Аз Худо пурс, ки гумроҳ ба исён накунад. Ту бигу, Ҳочй Ҳусайн, баҳри Худо дар ғазалат, Нафаре дар ду чаҳон ширк ба Яздон накунад.

23.05.2018.

ТО БА ШАСТ АР НАРАСЙ, ШАМЪИ ФУРЎЗОН НАШАВЙ (1004)

То ба шаст ар нарасй, шамъи фурўзон нашавй, Аз чавонию чунун низ гурезон нашавй. Нафси аммораи ту мавч ба рўи дарёст, Пурхазар бош, ки то ғарқаи тўфон нашавй. Гар басомонй чу ояд замани синни булуғ, Фикри ночоя макун то, ки парешон нашавй. Пок кунчомаи худ аз хама олуданхо, Кўш, то бо гунахе чирки гиребон нашавй.

26.05.2018

Фикри оянда бикун, даври шабобй гузарад, Вақти пирй бирасад, то ки пушаймон нашавй. Эй Хусайн, умри ту аз шаст гузаштаст имрўз, Ту бигў, амри Худо, хаставу хайрон нашавй. 1 Шабоб – чавонй, мукобили шайб.

ИШРАТИ МАРДОНИ ЧОХИЛ ХОНАРО ВАЙРОН КУНАД (1007)

Ишрати мардони чохил хонаро вайрон кунад, Ғайришаръй - рохи бад шукронаро куфрон кунад. Ту марав бо рохи бад, дар рохи Ҳақ тақво бикун, Тирадил бо ифтиро рухшонаро бутлон кунад. Шубҳа ояд бар дилат, андеш аз фардои худ, Дона корй зери санг, он донаро пинҳон кунад. Дона андар зери санг фардо бипусад, бегумон, Бигзарад боди самум, гулхонаро зиндон кунад. Ҳар кӣ тарки амри Ҳақ бинмуд, чун боди самум Саркашад бо шурише, ҳар рузу шаб исён кунад. Ишрати дунё, Ҳусайн, вайрона гардонад ҳаёт, Рузи маҳшар нақши доғи айб бар домон кунад.

11.01.2018.

ПАЁМАМ ДЕХ, КИ МАН ЧОХИЛ НАМОНАМ (1009)

Паёмам дех, ки ман чохил намонам, Ба мисли мохӣ дар сохил намонам. Барои бурданам чизе ба ман дех Ба карвонрав, ки аз махмил намонам. Гуле додӣ ба ман бе рангу бе бӯ, Ба нодонӣ, ки андар гил намонам. Зи фазлу ҳикматаш доим бипурсам, Камолам дех, ки нокомил намонам. Фуруд овардаам пешонаи худ Ба даргоҳаш, ки аз манзил намонам. Хусайно, дар раҳи савму¹ салотат², Дуо кардӣ, ки беҳосил намонам.

27.05.2018.

 $^{^{1}}$ Савм — р $\bar{y}$ за гирифтан.

² Салот – даъват кардани мардум ба намоз.

СИЯХБАХТОНИ ИН ДУНЁ ЧАХОЛАТРО РАВО БИНАНД (1013)

Сияҳбахтони ин дунё чаҳолатро раво бинанд, Барои мардуми олам садоқатро хато бинанд. Ҳама буғзу адоватҳо ба сӯи Шарки мо бошад, Амиру шоҳу султонро шабеҳи як гадо бинанд. Ниҳоди урфу одатҳо хилофи аҳли Ғарб ояд. Ба сад густоҳии олам замонро беҳаё бинанд. Нишони илми дунёвӣ ба дасти аҳли Ғарб омад, Чаҳолатҳои муслимро чу дарди бедаво бинанд. Ҳусайно, ту бигӯ доим: Хирадмандони ин олам, Адоват байни инсонро низоми нораво бинанд. Сияҳбаҳтон, шумо донед! Аз фарҳангу аз дониш Ҳама мардони Шарки мо раҳоӣ аз сафо бинанд.

29.05.2018.

МАЪНИИ ҚУРЪОН НАДОНЙ, ДАЪВИИ ФАТВО МАКУН (1018)

Маънии Қуръон надонй, даъвии фатво макун, Корвонро рах надонй, руй бар сахро макун. Хар чй донй, дар дилат тасдики онро ту бипурс, Бедалелу беракам бехуда ту даъво макун. Бохабар шав ту зи асрор, бахру бар дар пеши ту, Гар най марди шиновар, пой дар дарё макун. Лаззати дунё чу бошад комронй бахри илм, Бо умеди ғайри он ту коми худ расво макун. Маънии Мачнун надонй, васфи Лайлиро магу, Номувофик дар рахи бад нафси худ шайдо макун. Дар каломат ҳар чй бошад аз бузургон, эй Хусайн, Бахри мардум он бигу, гуфтори зар бечо макун.

14.01.2018.

ХИКМАТИСТОН ДАР ДИЛУ ОНРО БИГЎЯМ БО ҚАЛАМ (1019)

Хикматистон дар дилу онро бигуям бо қалам, Бахри миллат зинда дорам ҳарчи бошад дар дилам.

Илму ирфон аст асоси пешрафти чамъият, Ахли Fарб инро бидид, аммо надид онро Ачам. Шарки мо дар илмомузй басо таъхир кард, Хам улуми дину дунё шуд адам 1 бо сад алам. То бисозад сузане, химмат надорад ахли Шарк, Баъди нисёни харобй шуд сабаб бо дарду ғам. Ибни Сино фахри миллат дар давоми асрхо, Буалии сонй кучо? Осоише шуд дар Харам. Хикматистони Хусайн аст аз забони точикй, Шукри миллат мекунад бо мардуми сохибкарам.

01.06.2018.

УСТУВОРЙ ДАР ХАЁТ ИН РАМЗИ ФАХРИ ОДАМ АСТ (1022)

Устуворй дар ҳаёт ин рамзи фахри одам аст, Сулҳу оромии давлатҳо низоми олам аст. Байни миллатҳои дунё меҳр – ин роҳи начот, Чун биҳишти човидон дидори ёри ҳамдам аст. Иттиҳоди аҳли олам вочибот аз амри Ҳақ, Кӯмаку имдоди мардум як нишони Ҳотам аст. Ихтилофи байни адён нафрати мардум бувад, Фитнаву буғзу адоват наҳши роҳи мубҳам аст. Аҳли инсонй мудом андар ҳаёли молу чиз, Гар наояд об дар чӯ, чашми гул бар шабнам аст. Сӯи бадҳоҳон марав дар ин ҳаётат, эй Ҳусайн, Ҳамраҳӣ бо некувон – ин як нишони Хотам аст.

СУХАН МОНАД ЗИ ДОНОЕ, САОДАТ ОВАРАД ФАРДО (1023)

Сухан монад зи доное, саодат оварад фардо, Ки он садсолахо монад, макоми нав кунад пайдо. Сухан гар хикмате дорад, фаромушаш нахохам кард,

Ба қалбу гуши ман ҳар дам насиҳат мешавад начво.

Бидон ту маънии начво, ки он охиста бар гушат Расад хукми хакимона, ривоятхо шавад пайдо. Ривоятхои ин олам хама андарзу хикматхо Аён бинй ба чашми худ, агарчй омад аз сахро. Китобе гар ба дасти ту расад аз мардуми окил, Суханхои хакимона зи мағзаш гир чун маъно. Хусайно, бо накухохй ғазал аз бахри мардум гу, Шунав бо гушу хуши худ сухан аз мардуми доно.

ЁР АГАР АЗ МАН РАВАД, БЕГОНА ОЯД НАЗДИ МАН (1024)

Ёр агар аз ман равад, бегона ояд назди ман, Гул агар пажмурда гардад, хор монад дар чаман. Дар чаман ҳар гул, ки бошад ҳамнишин бо булбуле, Накҳати гулҳо надонад, гарчӣ ҳамраҳ аз куҳан. Назди ман бегона ояд - роҳи Мачнун дар назар, Чашми ман Лайлӣ бубинад, ман набошам бе Ватан. Гар назар кардам ба Лайлӣ, роҳи Ҳақ худ пеши ман, Пайрави некон манам, то чон бувад андар бадан. Васфи ёри худ кунам шому саҳар бо зикри ҳайр, Чун сафар андар Ватан, ҳам ҳилвате дар анчуман. Хилвати ёрат чу гуфтӣ дар каломат, эй Ҳусайн, Васли онро ту бичӯ, то ки биёбӣ бо суҳан.

САЧДАГОХИ МЕХРУБОНОН ГЎШАИ МЕХРОБИ МАН (1036)

Сачдагохи мехрубонон гушаи мехроби ман, Дилбарии нози онхо партави махтоби ман. Дар латофат, хам зарофат дилбару хам дилрабо, Байни онхо хамсари ман - гавхари ноёби ман. Хуррамй ояд ба ман аз он нигохи нозанин, Бо тароват, хам саодат мазхари шодоби ман. Некруёнро мудом наъте биёмад аз Худо, Дар рахи рушду хидоят сарвару арбоби ман. Тавба фармуда ба амре бозгаштан аз гунах, Бо умеди садхазорон бахшиши таввоби ман. Тавба фармо бо каломат бахри мардум, эй Хусайн, 3-он, ки Пайғамбар бигуфто: Суннат ин одоби ман.

АГАР ИШҚАТ БА МАВЛО АСТ, АМАЛРО ИМТИХОН БИНЙ (1044)

Агар ишқат ба Мавло аст, амалро имтихон бинй, Бихишти човидониро ба чашми худ аён бинй. Амал кардй ба илми худ, Худо аз ту шавад хушнуд, Ба рўзи хашр зери шамс онро соябон бинй. Канори рўду дарёхо умеди дидане бошад, Хар он гах ғарқи он гардй, ту сохил дар гумон бинй. Марав бар сохили дарё, надорй илми гавхарбанд, Таноби хути вахширо ба дасти дигарон бинй. Марав бо рохи номардон, шикасти дил ба ту ояд, Мухаббат бо бузургон кун, қазоро мехрубон бинй. Хусайно, сарнавишти ту ҳама аз амри такдир аст, Ситоиш кун ту покиро, сафоро човидон бинй.

ИЛМУ ДОНИШ НУРИ ХАҚ АНДАР ҚУЛУБИ ОРИФОН (1046)

Илму дониш нури Хак андар кулуби орифон, Он шиносонид бар мо харчи бошад ноаён. Шохахо дорад улум - илми бадеъу хам калом, Илми тиббу хандаса дар мадди аввал хар замон. Шухрате орад ба мо илми хисобу хам хукук, Маншаъи мехру мухаббат илми ахлок, ин бидон! Зубдаи аъмоли некў - дину ойин дар назар, Бехтарин рохи насихат илми адён, бегумон. Дар низоми ин замона бехтараш илми нучум, Дар ғазал икди Сурайё васфи хар назми равон. Дар талоши илму ирфон бош доим, эй Хусайн, Илми Хакро ту бигў, номат бимонад човидон.

ЯКДИЛӢ ДАР БАЙНИ МАРДУМ СУЛХУ ВАХДАТ ОВАРАД (1049)

Якдилй дар байни мардум сулху вахдат оварад, Бо хадаф хар кори некў фатху нусрат оварад. Аз замири қалби мо гар меравад кибру ғурур, Хакшиносй байни мардум хайри неъмат оварад. Носипосихои мардум неъмате аз байн барад, Аз барои мавти одам захри зулмат оварад. Ихтилофоти замона худ парешонй бувад, Шўришу балвои ом ошўбу хасрат оварад. Иттиходу иттифок ин чавхари хамбастагй Байни абнои чахон тавхид рохат оварад. Вахдати миллат саро дар хар ғазалхоят, Хусайн, Баъди хар садсолахо он бахту рахмат оварад.

ДАР ВАСФИ ҚУРЪОНИ КАРИМ ОСОРИ ПУШКИНРО БИХОН (1057)

Дар васфи Қуръони карим осори Пушкинро бихон, Равшан кунад он қалби ту, ҳар гаҳ набошӣ бадгумон.

Чашмаш бидида рохи ҳақ, аз сураҳо дода сабақ, Тафсири ҳарфаш дилситон, гар русӣ бошад ҳам забон.

Нух шеъри вай аз сурахо бо иктибос аз Фатху Нух, Бар хак хидоят медиханд онхо ба хар як нотавон. Оёти Куръонро навишт ў дар гирифторй ба худ, Аз бахри таскини дилаш хакро бикардаст ў баён. Намруди золимро бигуфт ў мисли хар шохи разил, Хар киссаи Пайғамбаре бо васфи Куръон човидон. Дар васфи Куръони карим харфи Гиёте низ хаст, Осори Пушкин, эй Хусайн, ибрат бувад бар дигарон.

ДАВРИ ПИРЙ БАР ТУ ОЯД, ХИФЗ КУН ДОИМ ЗАБОН (1061)

Даври пирй бар ту ояд, хифз кун доим забон, Хорию пастию зиллат хеч н-ояд дар миён. Аз замони пирият харгиз шикоятхо макун, Айби номардон бипуш, ин кор бошад гар гарон. Дар замони пирият андар рахи хикмат бирав, То набинй нафси худ дармонда сусту нотавон. Хамрахи пирони комил зухду такво пеша гир, Хар чй кардй дар чавонй, айби ту монад нихон. Аз Худо некй бихоху тавба кун дар рохи хак, Дар рахи пирй бигардй рахнамои хар чавон. Дар замони пирият сохибдуо шав, эй Хусайн, Рахмати хак бар ту ояд, хам бимонй дар амон.

МАНАМ ҒАВВОСИ БАХРИ ИЛМ, НАДОНАМ ЗЕРИ ДАРЁРО (1064)

Манам ғаввоси бахри илм, надонам зери дарёро, Сафар кардам ба кӯхи Қоф, надидам мурғи Анқоро. Бихондам бо вучуди худ, надонистам адам чанд аст, Ки ӯ донад ба илми ғайб шумори реги сахроро. Ҳама зебоии олам зи сунъи дасти наққош аст, Ҷамоли ёр гар хоҳӣ, бубинӣ рӯи зеборо. Ҳама дастури ин дунё қазову ҳам қадар бошад, Машав довар ба ақли худ, чӣ донӣ хукми Мавлоро?! Ҳама яхбандии гардун ба худ як ҳикмате дорад, Ҳарорат аз замин ояд, бидон сармову гарморо. Ҳусайно, ту ба ақли худ навиштӣ ҳикмату дониш, Ту дар шеърат баён кардӣ ҳама мафҳуми маъноро.

01.07.2018

ХАР ОН ГАХ МОХИ НАВ БИНЙ, БА РӮЗЕ ОН ҚАМАР ГАРДАД (1065)

Хар он гах мохи нав бинй, ба рўзе он қамар гардад, Ба хукми гардиши даврон писар мисли падар

гардад.

Тафаккур кун, дар ин олам кухансолй зи асрор аст, Нигар ту санги хороро ба рўзе симу зар гардад. Чу ояд шохину бозе ба мургобй намонад рах, Агар обе шавад пайдо, адоват бе асар гардад. Чавонмардй мусовй нест байни худхуду булбул, Надонй холи булбулро, ба мисли шонасар гардад. Кухансолй шараф бошад, Хусайно, марди окилро, Вагарна мушкилй бинад, хар он гах сар ба сар гардад.

Сухан дар пардахо чо кун, ки то он дилнишин бошад,

Суханвар аз сухан гуфтан ба олам муътабар гардад.

МУРУВВАТРО ДАР ИН ДАВРОН БА ДАСТИ ҒАЙРИДИН БИНАМ (1071)

Мурувватро дар ин даврон ба дасти ғайридин бинам,

Миёни шарқиву ғарбӣ амонат дар амин бинам. Ҳама бадбахтии олам расад з-он сӯи укёнус, Дар ин дунёи бимафкан часоратро ба Чин бинам. Нигар бар зоти дини мо, ки он беайбу нуқсон аст, Адоватҳои диниро ба айби муслимин бинам. Ҳама динҳои ин олам ба нафъи чамъият бошанд, Зи дасти чоҳилу нодон адоватро ба дин бинам. Ба номи дин, ки вобаста ҳама оҳунду руҳонӣ, Сиёсат андаруни дин фазои оташин бинам. Хитоби роҳи ҳақро ту, Ҳусайно, баҳри мардум гӯ, Шарофат баҳри ман бошад, ки онро дар чабин бинам.

ЧАВРУ СИТАМ, ИСЁНГАРЙ АВСОФИ ШАЙТОН БУДУ ХАСТ (1073)

Чавру ситам, исёнгарй авсофи шайтон буду ҳаст, Гумроҳии ҳарду чаҳон аз нафси ҳайвон буду ҳаст. Зулму ситамро ту бубин, бепоя бошад дар чаҳон, Кибру ғуруру манманй аз чавру исён буду ҳаст. Дурй бичу аз роҳи бад, ҳаргиз набинй ту зарар, Роҳи ҳиёнат бесамар он роҳи вайрон буду ҳаст. Ҳаргиз машав ту муфтаҳар, дар дасти ту моли гарон, Фикре бикун дар ин чаҳон бозори арзон буду ҳаст. Роҳи садоқат пеша гир, дасти ятимонро бигир, Донй ҳаёти одамй бар мо чу меҳмон буду ҳаст. Некй бикун дар ин ҳаёт бо қадри имкон, эй Ҳусайн, Ҳар кори ҳайри кардаат чун шамси тобон буду ҳаст.

04.07.2018

НОСАЗОГЎЙЙ МАКУН ДАР ХАККИ ИН ДАВРУ ЗАМОН (1075)

Носазогўйй макун дар ҳаққи ин давру замон, Гулшанат гулхан шавад, чун дар баҳор ояд хазон. Дар шариат нораво ҳар фаҳшу дашноме бувад, Баддаҳонй аз ту ояд, умри ту бинад зиён. Мушкилиҳо бар ту ояд, дар тафаккур ғута зан, Хайри мардумро бигу, он бар ту бошад имтиҳон. Айби касро ту магу, дашном бар шаҳсе мадеҳ, Худ ба ҳуд зоҳир шавад ҳар он чи бошад дар ниҳон. Дар ҳадиси Қудсй омад «ҳар замон они Худост», Аз замон розй бишав, доим ту бошй дар амон. Сарзанишро гар ту дидй, садди раҳ шав, эй Ҳусайн, То ки номат дар замони баъд монад човидон.

04.07.2018

СУХБАТИ МАРДОНИ НЕКЎ ХИРМАНЕ АЗ ГУЛШАН АСТ (1080)

Суҳбати мардони некӯ хирмане аз гулшан аст, Ҳар нафар дар ин чаман монанди шамъи равшан аст. Шамъи равшанро надидӣ, ту магӯ он айби кас, Феъли бад дар ин чаҳон аз якдигар ранчидан аст. Дар ҳаётат ҳар чӣ бинӣ, бишмураш он даври худ, Тири оламро бубин дар меҳваре чарҳидан аст. Маърифат дар ин чаҳон ҳам огаҳӣ аз амри Ҳақ, Душмани ғаддорро аз решааш баркандан аст. Адлу инсофу диёнат чист? - Аз раҳмоварӣ Чурми ҳар як бандаеро бе иваз баҳшидан аст. Кори ту дар ҳар ғазалҳои равон, Ҳоҷӣ Ҳусайн, Донаи ҳайру саҳоват дар чаҳон коридан аст.

ДОМАНИ КАСРО НАСЎЗАМ, ГАРЧИ СЎЗАД ДОМАНАМ (1092)

Домани касро насўзам, гарчи сўзад доманам,

Маъмани

шарму ҳаёам, дар ҳифозат ҷавшанам.

Домани кас гар бимонад зери санге ногахон,

То ба ў ёрӣ расонам, санги хоро бишканам.

Қавли Хақро худ бигуям, махв гардад ботиле,

Варна дар илми баён бехуда гардад диданам.

Мисли Хофиз ман дарахти дусти биншондаам,

Хар кучо бинам нихоли душманиро, барканам.

Турбати мардони нек ў баъди чандинсолахо

Чун зиёратгох бар ахли зиёрат муғтанам.

Мазраъи илму амал хосил биёвард, эй Хусайн,

Байни мардум худ бигу: Он шуд макоми равшанам.

ЯК СУХАНВАР БЕ АТО ХУД НОТИКУ ГЎЁ НАШУД (1096)

Як суханвар бе ато худ нотику гуё нашуд, Чашма танхо бе мадад худ бахр ё дарё нашуд. Печутоби зиндаги занчир бошад бахри мо, Халкахо дорад, бубин, аз як расан барпо нашуд. Хар чи додаст он Худо, кадраш надонист ахли Шарк,

Бесабаб дар ин замон ғарбй чунин доно нашуд. Ҳалқаи занчири дунё шуд ба дасти аҳли Ғарб, Издихоми Шарқ, бингар, берун аз балво нашуд. Фитнаву ошӯбҳо дар хоки Шому ҳам Ироқ, Ту бубин, аҳли араб худ бесабаб расво нашуд. Аз чаман як гул равад, холӣ бимонад чойи он, Эй Ҳусайн, аз ҳақгузорон нотике пайдо нашуд.

ОЛИМИ ОРИФ ЧУ БИНАМ, МАН САНОХОНАШ ШАВАМ (1098)

Олими ориф чу бинам, ман санохонаш шавам, Дар тарики маърифат шогирди ирфонаш шавам. Рузу шаб дар партави рухи Камолу Мавлавй, Вокифи рохи хакикат, масти имонаш шавам. Дар вучудам хар чй ояд дар рахи маъбуди Хак, Дар парешонхолихо кафши биёбонаш шавам. Олими вокиф шиносад феъли неку нафси бад, Гар зарар ояд ба ў, бо чон нигахбонаш шавам. Олими огах ба зикру дар риёзат бардавом, Гарчй маъруфй надорад, шамси тобонаш шавам. Дар рахи худ, эй Хусайн, пайрав бишав бо муттакй, Дар тарики хакшиносй накди бурхонаш шавам.

12.01.2018.

АЗ ПАЁМИ ТУ САДОИ МОДАРАМ ОМАД БА ЁД (1102)

Аз паёми ту садои модарам омад ба ёд,
Дар макоми ту санои сарварам омад ба ёд.
Харчи кардам дар чахон, пайваста шуд бо мехри ту,
Дар сафар будам, фазои кишварам омад ба ёд.
Некихоят дар дилам вобаста шуд, эй хамсарам,
Бахрат охангу навои дигарам омад ба ёд.
Обу тоби зиндагиро равнаке аз мехри туст,
Аз чавониям чилои зеварам омад ба ёд.
Чун ситора дар хаво равшан кунй ту рохи ман,
Дар садокат хам чилои ахтарам омад ба ёд.
Харчи дар васфи ту гуяд дар ғазалхояш, Хусайн,
Аз қалам шарму хаёи дилбарам омад ба ёд.

ҒОФИЛ ЗИ ИЛМУ ДОНИШ СОХИБХУНАР НАГАРДАД (1104)

Ғофил зи илму дониш соҳибҳунар нагардад,
Ҳар қатрае зи борон дурру гуҳар нагардад.
Ҳамроз бо бузургон ҳар ҳирасар набошад,
Ҳамрози мурғи Анқо беболу пар нагардад.
Назми ҳаким чу чашма чорист дар биёбон,
Илму ҳунар насиби ҳар беҳунар нагардад.
Авҷи ғубори мардум исёни беҳаёист,
Ҳар мустаманди оқил ҳуд дар ба дар нагардад.
Аз рӯи адлу эҳсон, Ҳоҷӣ Ҳусайн, бингар
Бе зикру бе тиловат шоме саҳар нагардад.
Гар масрафе насозӣ, гандум намешавад нон,
Ҳар най дар ин найистон ҳуд найшакар нагардад.

ҒАРҚИ ДАРЁ, КИ ШУДӢ, ОБ ЗИ САР МЕГУЗАРАД (1107)

Ғарқи дарё, ки шудй, об зи сар мегузарад, Ҳар нафас ҳамчу саробе зи назар мегузарад. Ғарқи дарё машаву ғута бизан дар дониш, Умри ту бо хираду панди сафар мегузарад. Бехабар гар бишавй, назди ту ояд нодон, Боғу роғат надиҳад гарчй самар, мегузарад. Нури хершеди хирад маҳв кунад зулму ситам, Ситамаш аз назари дидаи тар мегузарад. Дар гулистони адаб бош чу занбури асал, Неши он аз асалу хуни чигар мегузарад. Охири шаб, ки расид, нуқта гузорам ба ғазал, Эй Ҳусайн, аз сари ту шому саҳар мегузарад.

ЧАШМАИ ПУРЧЎШИ МАН ОН ОТАШИ ПИНХОНИ МАН (1113)

Чашмаи пурчуши ман он оташи пинхони ман, Дар садаф хар он чи дидй, қатраи борони ман. Обу оташ чамъ н-ояд - байни онон зарфи мис, Хар ғизое пухта шуд, бар дардхо дармони ман. Гар пазиро мешавй бо нукта мизони аруз, Хони маънй пур шавад аз даъвати мехмони ман. Мактаби эчоди ман дар мавриди омузиш аст, Дарси он чун чакрахо боридани борони ман. Гавхари максуди шоир шеър бошад дар назар, Ибтидо то интихо бо қадру хам имкони ман. Хар ғазал монанди куху лаъли рахшон харфи он, Эй Хусайн, инак бигу: Он бахри дурафшони ман.

ХАМНИШИНЙ БАРДАВОМ БО МАРДУМИ ДОНО ХУШ АСТ (1115)

Хамнишинй бардавом бо мардуми доно хуш аст, Мухтавои хар нишаст аз нуктаву маъно хуш аст. Мачлисе ё анчуман, нафъи бузургон дар назар, Хар ибодат бо хулус аз бахри он якто хуш аст. Дар нишасти олимон масраф шавад моли касе, Мехрубониву сахо аз мардуми доро хуш аст. Зархариде гар ту дидй, ҳамнишин бо ў машав, Чун муҳаббат бо каниз бар Вомику Узро хуш аст. Хамнишин шав бо бузургон дар макони хушҳаво, Роҳату ҳам орамидан дар лаби дарё хуш аст. Риштаи назми Хусайн, аз гавҳари маъно пур аст, Дар чаҳонбинй ба мо андешаи фардо хуш аст.

АДОВАТ ОВАРАД НАЗМАТ, АГАР МАЪНО ХАТО АФТАД (1118)

Адоват оварад назмат, агар маъно хато афтад, Шикоят оварад каждум, ба зери буриё афтад. Намедонам, чаро ин дам хама беназму бетартиб? Гулистоне шавад сахро, ба дасти бенаво афтад. Ғаму ташвиши дунёро начоти охират медон, В-агарна ранчу кулфатҳо, ки бар дасти бало афтад. Чаҳонро бин ба чашми худ - адоват байни инсонҳо, Мамолик мешавад вайрон, ки дар дасти гадо афтад. Ба дастат чизи ноёбе гар афтад, қадри онро дон, Муҳандис мешавад заргар, ба дасташ кимиё афтад. Ту ҳастӣ ломи бо мимам, Ҳусайно, дар раҳи мункар, Бигардӣ ломи бемиме, ба дасти ту асо афтад.

БОСАОДАТ ГАШТААМ МАН БО ДУОИ МОДАРАМ (1119)

Босаодат гаштаам ман бо дуои модарам, Чашмаи пурчуши ман бошад атои модарам. Ин саодатмандиям дар чашми мардум ноаён, Рухи ман андар уруч аст аз сафои модарам. Бахру бар аз зикри ман пайваста бошад бо дуо, Доимо гуяд Хусайнаш: Ман фидои модарам. Панду хикматхои модар рузу шаб дар зиндагй, Бахри ман партавнамо мисли шуои модарам. Гар кунам хастии худро ман фидои чони у, Зинда гардонад маро дасту асои модарам. Зиндагонй хамрахаш бар ин Хусайн осоиш аст, Дар масири Яъкубй Сорост чои модарам.

ОДАМЙ ДАР РОХИ ДИН ОЗОДУ СОХИБИХТИЁР (1122)

Одамй дар рохи дин озоду сохибихтиёр,
Аз тарики ояти Куръон бигуфт ин Кирдугор.
Хар амал дар дини ислом аст аз руи хирад,
Интихоби дину оин майли шахси растагор.
Нохушй ояд ба кас аз дину бо зуру ситам,
Чавр бар мардум макун, гар бар ту ояд иктидор.
Хар сухан дар дину оин марзу буму сархад аст,
Хикмати амри Илохй гарчи бошад бешумор,
Адлу инсофу диёнат сарбаландй оварад,
Интихоби рохи некон бар ту гардад ифтихор,
Бахри мардум гар намойй рохи Хакро, эй Хусайн,
Дар давоми асрхо монад каломат устувор.

05.08.2018.

ОМАДУ РАФТИ НАФАС ДАР ДАСТИ ИНСОН НЕСТ, НЕСТ (1125)

Омаду рафти нафас дар дасти инсон нест, нест, Дар масири зиндагй савдои осон нест, нест. Хар нафас, бояд бидонй, неъмате аз бахри ту, Хар гахе зоеъ шавад, бар он нигахбон нест, нест. Хар нафас шукрона гу бар неъмати Парвардигор, Хакшиносихо бикун, ин рохи шайтон нест, нест. Дарди рухи маънавй - он ишки Мавлонои Балх, Гар даво н-орад ба ту, он шамси тобон нест, нест. Пардапушй мекунй ту фикри худро бо ихом, Дар гумон он хар чй ояд, назми девон нест, нест. Матлаби хар харфи ту бошад, Хусайно, лутфи Хак, Хар нафас шукрона гу, назмат парешон нест, нест.

05.08.2018.

ХОБИ ШИРИН ДАР ВАТАН АЗ БЕХТАРИНИ НЕЪМАТ АСТ (1126)

Хоби ширин дар Ватан аз бехтарини неъмат аст, Хотири чамъи азизон бахри моён давлат аст. Волидон кушанд дар таълими фарзандони худ, Рузу шаб коре кунанд, ин кор айни рахмат аст. Чахлу нодонй чу орад фитна дар байни авом, Тирагй дар акли нодон бахри мардум зулмат аст. Тирагй дар акл дидй, илму донишро талаб, Тарбият бахри чавон аз моли Қорун кимат аст. Поси хотирдориям шуд монеъа бар рохи бад, Сарнавиштам дар Ватан икболу бахти кисмат аст. Хоки намноки замин хамрах наояд бодро, Эй Хусайн, андарз гу бар халк, зеро фурсат аст.

05.08.2018.

АҲЛИ СОМОН ЁДГОРИ ТОЧИКИСТОНИ МАН АСТ (1132)

Ахли Сомон ёдгори Точикистони ман аст, Адли Сарвар ифтихори Точикистони ман аст. Гулшани таърихи миллат рамзи он оби равон, Барки Роғун иктидори Точикистони ман аст. Манзили ободи мо аз файзи сулху ҳамдилист, Ганчи дунё навбаҳори Точикистони ман аст. Илму ирфону садокат, иттифоку иттиҳод, Шамси тобон дар диёри Точикистони ман аст. Эҳтимому раҳму шафкат ҳам адолат баҳри ҳалқ Обрӯю эътибори Точикистони ман аст. Раҳму шафкат, ҳам адолат дар ғазалҳои Ҳусайн, Аз паёми шаҳрёри Точикистони ман аст.

23.11.2018.

РЎЗИ БАХТУ ШОДМОНЙ РЎЗИ ИСТИКЛОЛИ МО (1133)

Рўзи бахту шодмонй — рўзи Истиклоли мо, Бахри мо бодо муборак, тахти мо, икболи мо. Давлати озодагон шуд Точикистони азиз, Решапайванди азизон мулки некўфоли мо. Авлавият бахри миллат пешрафти иктисод, Суру нусрат мерасад дар насри истикболи мо. Адлу инсофу садокат дар умури кишварам, Бар Ватан бошад хамеша мехри навирсоли мо. Шукри истиклол бояд бахри халку миллатам, Сурату сират хама дар чехраи аъмоли мо. Пешворо рахбарй зебанда бошад, эй Хусайн, Бар чахон бодо муборак чашни Истиклоли мо!

28.08.2018.

Аъмол – ч. амал, амалхо

ЭЙ ДИЁРИ НОМДОРАМ, ТОЧИКИСТОНАМ ТУЙ (1138)

Эй диёри номдорам, Точикистонам туй, Ғунчаи гул, навбаҳорам Точикистонам туй. Шукри истиклоли ту, хокат муқаддас баҳри ман, Ту баҳори беғубору ҳам гулистонам туй. Чун чаман шуд ҳар маҳал, ҳам сабзу ҳуррам ин Ватан,

Номи ту бошад шиорам, Точикистонам туй. Боғу бустон бахри миллат, гулшанат шуд лолазор, Дар гулистон ифтихорам, Точикистонам туй. Пешвои миллати мо зинда бодо гу, Хусайн, Ифтихори шахрёрам, Точикистонам, туй.

06.03.2019.

ХОНАИ УМЕДИ МО ШАХРИ ДУШАНБЕ БУДУ ХАСТ (1141)

Хонаи умеди мо шахри Душанбе буду хаст, Маскани нуру зиё шахри Душанбе буду хаст. Шуд мунаввар бо кудуми Пешвои миллатам, Сохиби васфу сано шахри Душанбе буду хаст. Сокинонаш бо саодат ифтихор аз он кунанд, Олами файзу сахо шахри Душанбе буду хаст. Минбари ахли хирад бошад Душанбе дар назар, Мазхари рамзи сафо шахри Душанбе буду хаст. Рустами Дастони мо обод кард ин шахрро, Мазхари ободихо шахри Душанбе буду хаст. Дар ғазал гу, эй Хусайн, ободихо аз шахриёр, Ифтихораш Пешво шахри Душанбе буду хаст.

13.04.2019.

НАМОНАД ДАР ЧАХОН ЧИЗЕ, ЗИ МАН АСРОР ХОХАД МОНД (1142)

Намонад дар чахон чизе, зи ман асрор хохад монд, Барои мардуми олам зи ман гуфтор хохад монд. Каломам дурри макнуну ба руяш пардае бошад, Чу харфи носазо гуям, зи ман сад хор хохад монд. Наозорам касеро ман, халими дар дилам бошад, Хар он кас дил биранчонад, зи у озор хохад монд. Сулуки суфиён бингар, риёву сумъае бошад, Ба акли худ равам чое, зи ман рафтор хохад монд. Бигуям ахли нуксонам, умед аз рахматаш дорам, Зи хористони ин дунё ба ман гулзор хохад монд. Хусайно, дар каломи худ бигу рохи хакикатро, Барои хадйи инсонхо зи ту осор хохад монд.

29.08.2018.

Сумъа – риё.

ШУКРИ ХАҚ, ИН УМРИ МАН ДАР КИШВАРИ ЗЕБО ГУЗАШТ (1149)

Шукри Ҳақ, ин умри ман дар кишвари зебо гузашт,

Дар Хучанди бостон домони Сирдарё гузашт. Бо суруру шодмонихо гузашт ин умри ман, Дар ривоятхои худ чун Вомику Узро гузашт. Байни мардум хидмати дин бо тарики назму наср, Дар акида солиму дар рохи он Якто гузашт. Дар мачолис хамнишини ахли илму хам адаб, Бехтарин айёми ман дар назди сад доно гузашт. Ман намегуям, ки умрам орй аст аз нокисот, Шукри даврон мекунам дорову нодоро гузашт. Бар лаби бахре бирав, бо худ бигу, Хочй Хусайн, Умри ман андар масал монанди як дарё гузашт.

04.09.2018.

Хар чй ояд бар сарат, ту аз Худо ғофил машав, Хукми Раҳмон бар ту ояд, аз қазо ғофил машав. Дар қазову ҳам қадар саҳве набошад аз азал, Дар давоми умри худ ту аз хато ғофил машав. Гар хато кардй ба роҳат, тавба, истиғфор кун, Қалби ту дар ғафлат ояд, аз даво ғофил машав. Дарду озоре чу бинй, аз касе ранчиш макун, Айби худро худ бубину аз дуо ғофил машав. Дар бақои аҳли олам нест бурҳону далел, Дар раҳи илму амал ту аз фано ғофил машав. Раҳнамой кун, Ҳусайно, ҳалқи худро бо қалам, Гарчи гуфтй сад ғазал, аз раҳнамо ғофил машав.

04.09.2018.

РЎЗИ ФАРДО БАХРИ МАН МАЪЛУМ БОШАД, КОШКЙ (1154)

Рузи фардо бахри ман маълум бошад, кошкй, Нафси ман аз ҳар гунаҳ маъсум бошад, кошкй. Ҳар чй равшан шуд ба ман пайдоишаш аз зикри Ҳақ,

Расми суннат дар чабин марсум бошад, кошкй. Бахравар гардад ба рўзе кўшиши хар номурод, Ноумеди рохи Хак махрум бошад, кошкй. Дар шиносоии ирфон аклу дин дар хам бувад, Маънии хар як сухан мафхум бошад, кошкй. Ибтидои хар амал охир ба поёнаш расад, Мухри маънй дар ғазал махтум бошад, кошкй. Эй Хусайн, дар назми худ ту фикри фардоро бикун,

Фикри ту дар асри нав манзум бошад, кошкй.

06.09.2018.

РӮЗГОРИ АҲЛИ ОЛАМ ЧУН НАЙИСТОН БУДУ ХАСТ (1160)

Рузгори ахли олам чун найистон буду ҳаст, Сар барорад ҳар қамиш он ҳам парешон буду ҳаст. Гар набошад найшакар, оё шавад най ё қалам? Хору ҳас аз ҳуд парешон дар биёбон буду ҳаст. Ҳичрати найро чу дидӣ аз Ватан бегона шуд, Руҳи мо дар чисми мо ҳам ҳамчу меҳмон буду ҳаст. Ҳар касе дар ин чаҳон чун найшакар ё найқалам, Ҳосилаш аз баҳри мардум илму ирфон буду ҳаст. Ту найистонро, бубин, аксар бигардад бурё, Ҳар гуле андар сабад гул аз гулистон буду ҳаст. Ҳикмати ҳар як нафар чун ҳарфи иллат, эй Ҳусайн, Ҳар нафар бо васфи ҳуд як ҳарфи девон буду ҳаст.

ҚИССАВУ ТАМСИЛИ ШЕЪРАМ БОЛ ДАР ПАРВОЗИ МАН (1162)

Киссаву тамсили шеърам бол дар парвози ман, Кофия, вазну радифаш нағмаи овози ман. Инъикоси фикри худ чун дар ғазал пайдо кунам, Маънй андар маънию дар интихо оғози ман. Матлабам аз ҳар мухотаб ёри содиқ буду ҳаст, Васфи хилват ҳарчи гуфтам - ишваи пардози ман. Дар масири шеъри ман ҳаргиз набинй ту ғараз, ҳарчи ман андеша кардам - аз дилам он рози ман. Мавриди баҳси азизон гар шавад шеъри ҳусайн, Сад далел орад ба он, гуҳд ба ту ин нози ман. Шарҳу тафсири ғазал осон бувад, аммо дар асл, Ҷомаи сангин надуҳам маънй аз эъчози ман.

ХАР ЗАРРАИ ХОКИ ВАТАН БАР ЧАШМИ МАН ШУД ТЎТИЁ (1168)

Хар зарраи хоки Ватан бар чащми ман шуд тўтиё, Бо точикй ҳарфу сухан бар дарди ман бошад даво. Ин хоку оби кишварам аз бахри мо бошад азиз, Зеро ба мо бахшад мудом сад офият дар интихо. Қаъри замини кишварам махзан бувад аз симу зар, Бо миллатам фахре кунам, гар зери поям бўрё. Дар бехудию бохудй ҳаргиз накардам фикри бад, Дар пириям, шукри Худо, бар дасти ман шуд он асо. Ақлу заковат, ҳам амал, дину диёнат аз азал, Сарҳалҳааш шуд дар ғазал, дар он бигаштам муқтадо.

Девони ашъорат Хусайн, инак чу бадри равшан аст, Аз бахри халку миллаташ андар хидоят рахнамо.

14.09.2018.

Махзан – хазина.

АШРАФИ МАХЛУҚИ ДУНЁ ДАР ЗАМИН ИНСОН БУВАД (1169)

Ашрафи махлуки дунё дар замин инсон бувад, Қадри ў монанди шамс андар само тобон бувад. Бехтарин сурат ба ў додаст Холик байни халк, Акли комил, ҳам ирода дар дилаш имон бувад. Гар шавад ғолиб ба аклаш нафси бад, орад хатар, Хулки некў гар надорад, бадтар аз ҳайвон бувад. Ҳарчй ҳаст он безарар, аз баҳри инсон офарид, В-арна бешарму ҳаё як риштаи урён бувад. Шодии ҳарду чаҳон дар дасти инсон бегумон, Ҳикмати инсон бидонад, мисли гул хандон бувад. Қадри инсонро бигў дар ҳар каломат, эй Ҳусайн, Аз барои шукри неъмат қавли ту бурҳон бувад.

ГУЛДАСТАИ ДАСТАШ БА МАН АЗ ДАСТИ САЙЁДАМ РАСИД (1174)

Гулдастаи дасташ ба ман аз дасти сайёдам расид, Дар зехни ман аз дастагул бунёди Фарходам расид. Андар машомам хар гуле атре биёрад бахри ман, Сад чашму сад абрў зи гул аз бахри иршодам расид. Дар дасти ў тиру камон, сайде шудам андар рахаш, Ёдовари хайре бувад, хар он чи бар ёдам расид. Дар дасти ў бе мушкилй бошам агарчи дар қафас, Шукрона бахри гул кунам, зеро ба имдодам расид. Ман булбули шўридаам, сад нағма бошад дар дилам,

Бо нағма гуям сирри худ, чунки ба фарёдам расид. Тиру камонаш бахри ту гулдаста бошад, эй Хусайн, Як накҳати атри гулаш дар рузи мелодам расид.

ЗИ АХЛИ ШАРҚИ ИН ДАВРОН МУСУЛМОНЙ НАМЕЁБАМ (1175)

Зи аҳли Шарқи ин даврон мусулмонй намеёбам, Чароғи донишу ирфон фурузонй намеёбам. Вафодорй ба аҳди ҳуд намонда байни инсонҳо, Ба ҳони ҳоварй, инак, намакдоне намеёбам. Ҳама ношукрии мардум зи чаҳлу кину бадҳоҳй, Муҳаббат байни инсонҳо ба меҳмонй намеёбам. Ба чашми ғарбиён бошад тамоми дурбиниҳо, Зи гумроҳони бемантиқ суҳандоне намеёбам. Биё, эй аҳли Шарқи ман, сабақ аз аҳли Ғарб омуз, Адолат дар тарозуҳо зи мизоне намеёбам. Ҳусайно, бо каломи ҳуд ту даъват кун ба илму фан, Улуми дину дунёро зи девоне намеёбам.

ХАМРАХИ БУЛБУЛСИФАТ САЙРИ ГУЛИСТОН МЕКУНАМ (1178)

Хамрахи булбулсифат сайри гулистон мекунам, Махфилафрўзй чу як шамъи шабистон мекунам. Нағмаи овози булбул гар расад бар гўши ман, Хар чй дорам дар дилам, бар гул парешон мекунам. Мехрубонй бахри ёру ошно андар дилам, Дар масал хуршедсон тасхири имкон мекунам. Ишки булбул бар сари гул дар забонхо монда аст, Дар вучудам харчй дорам, назри мехмон мекунам. Дидани дидори дўст ар мушкил ояд ногахон, Хона аз муми асал - шамъи фурўзон мекунам. Дар назар гир, эй Хусайн, хифзи амонат доимо, Харчи гуфтам дар ғазал бар худ нигахбон мекунам.

БАХИЛОНРО ДАР ИН ДУНЁ ЗАЛИЛУ НОТАВОН БИНАМ (1184)

Бахилонро дар ин дунё залилу нотавон бинам, Ҳақиру пасту ноқобил ба назди дигарон бинам. Сияҳкоса ба хони худ хӯрад нонаш ба дилтангӣ, Назартангӣ хасисонро ба ҳар кас имтиҳон бинам. Фузунхоҳӣ зи моли кас зи ҳар номарду ҳар нокас, Назар кардан ба моли кас, ба нафси худ зиён бинам. Набинӣ моли мумсикро, агар реги равон бошад, Саховат гар бахилӣ шуд, чу як куҳи равон бинам. Саховат, ҳам чавонмардӣ ба худ як ҳикмате дорад, Ба назди мардуми олам ба чашми худ аён бинам. Ҳусайно, ту бигӯ ҳикмат ба ҳар як соҳиби ҳиммат, Манофеъ оварад рӯзе, суҳанро човидон бинам.

ЧАШМА ХАМ ЧАШМИ ЗАМИНУ ОБ МЕШОРАД АЗ ОН (1202)

Чашма ҳам чашми замину об мешорад аз он, Дар дилаш як чушише дар фикри мо оби равон. Ашки чашмашро бирезад бо нишони сад алам, Хикматаш андар дилу асрори он бошад ниҳон. Обу гил ҳамраҳ ба гул аз сарнавишти одамист, Ҳар чй шуд болои хок онро нагуяд бо забон. Ту бубин фарзанди одам дар гунаҳ оғушта шуд, Ғусса андар зери хоку ранчише шуд имтиҳон. Чашма дар болои куҳу ҳушкй андар зери баҳр, Резишаш боло равад, гар пеши он бошад давон. Қудрати ҳақро бигу дар ҳар каломат, эй Ҳусайн, Ҳар касе фикре кунад, доим бимонад дар амон.

ОШИҚИ ШАЙДО МАНАМ БАР ЛАЪЛИ ХАНДОНИ ШУМО (1204)

Ошиқи шайдо манам бар лаъли хандони шумо, Волаву ҳайронам аз зулфи парешони шумо. Шодӣ орад баҳри ман ҳар як табассум бо ҳадаф, Босаодат мешавам аз давру даврони шумо. Равшанӣ ояд ба дил, беҳбудӣ орад офият, Амну осоиш ба ман ҳуршеди гардони шумо. Гуфт Ҳофиз дар каломаш «эй фуруғи моҳи ҳусн», Бадр ояд дар назар чоҳи занаҳдони шумо. Рӯи раҳшонро бубинам, сирри ман пинҳон шавад, Фатҳи асроре кунам аз сирри пинҳони шумо. Ҳар чи гуфтӣ баҳри вай, лутфи суҳан бошад, Ҳусайн, Қавли боҳикмат бигӯ, эй дӯст, қурбони шумо!

ЗАВКИ ДИДОРИ АЗИЗАМ ДАР ДИЛИ МАН ЧО ГИРИФТ (1205)

Завки дидори азизам дар дили ман чо гирифт, Шўру шавки навчавонй аз хама боло гирифт. Рўи вай бошад дурахшон мисли шамсу хам камар, Равшанй бар шохи худ гулхонаи Захро гирифт. Дар рахи ишки сафо чонро кунам курбони вай, Устуворй рохи ишк аз Вомику Узро гирифт. Сарварй дар киссахо бошад Зулайхо, хам Юсуф, Махфили ушшоки дунё мазхари начво гирифт. Шабнами рўи гулаш бо гесуи мисли каманд, Барги гул бо худ чамолу шабнами зебо гирифт. Гар камандаш сўи ту ояд, Хусайно, чун расан, Лангари худро бимону гавхар аз дарё гирифт.

БАХРИ МАН ХАР ЯК ШАРАФ АЗ ЧАШМИ ГИРЁНИ МАН АСТ (1210)

Бахри ман ҳар як шараф аз чашми гирёни ман аст, Бешарофат шуд касе, ҳоли парешони ман аст. Аз Худо пурсам, касе ҳаргиз набошад бешараф, Ҷустуҷӯи гумшуда аз ҳоли ҳайрони ман аст. Дилнавози аҳли ҳайр дилҷӯйй орад баҳри ман, Ҷӯстуҷӯйи аҳли дил аз сирри пинҳони ман аст. Чанги созеро бубин он сарҳамида баҳри тор, Шуҳрати ҳар бошараф аз чанги домони ман аст. Панҷаи ангушти ман андоза бошад дар амал, Меҳрубонй дар сафар бар қулла карвони ман аст. Илтифоту меҳрубонй наъти ту бошад, Ҳусайн, Рост гуфтй : ҳарфи ман оянда унвони ман аст.

ҒАЗАЛ БАР ДАРДИ БЕДАРМОН ДАВО ОХИСТА-ОХИСТА (1214)

Ғазал бар дарди бедармон, даво оҳиста-оҳиста,Машав дилсӯзи бесомон наво оҳиста-оҳиста.Ба ҳарфи ҳар ғазал гирён бичӯ дурӣ зи ҳар шайтон,

Ба дасти ту шавад имон асо охиста-охиста. Хатои назми ту исён бияфтй худ дар он зиндон, Хама манзил кунад вайрон хато охиста-охиста. Хакикатро кунй пинхон, наояд аз само борон, Ба сад пора шавад бунён чудо охиста-охиста. Агар адле кунад султон накўтар мешавад даврон, Зи дасти мо шавад унвон сано охиста-охиста. Зи таълими хама адён, Хусайно, ту бигў ирфон, Ичобат мешавад осон дуо охиста-охиста.

САМАК ДАР ЗЕРИ ДАРЁ МЕРАВАД ОХИСТА-ОХИСТА (1215)

Самак дар зери дарё меравад охиста-охиста, Зи водй оби зебо, меравад охиста-охиста. Агар ту бингарй харду хадаф бар нафъи инсон аст, Биёбон суи дарё меравад охиста-охиста.

Ба такдири Худо бингар, нишона аз камоли вай, Зи чояш сарви раъно меравад охиста-охиста.

Нигар ту ахли сарватро такаббур дар дилаш бошад, Зи дунё ганчи доро меравад охиста-охиста.

Тафаккур кун дар ин олам, ки савдоят дигар омад, Ки аз мо суди савдо меравад охиста-охиста.

Таманно кун ба қалби худ, ки бошй аз зафармардон, Ғановат ҳам зи доро, меравад оҳиста-оҳиста.

Fанимат дон ту умри худ, Хусайно, бо қалам бинвис, Шараф дар зери маъно меравад охиста-охиста.

ФИТНАВУ ХАНГОМА НОГАХ АЗ ИРОҚ ОЯД ХАМЕ (1218)

Фитнаву ҳангома ногаҳ аз Ироқ ояд ҳаме, Аз дари Шоми шариф ҳам иншиқоқ ояд ҳаме. Ин ҳама ҷангу ҷадал бо номи дин шуд муштарак, Байни аҳли дину мазҳаб ифтироқ ояд ҳаме. Фитнаву буғзу адоват зулми мардум дар ҳадаф, Аз каломи фитнаангез иштиқоқ ояд ҳаме. Хайрҳоҳӣ дар ҷаҳон оромӣ орад баҳри ҳалқ, Дар расидан баҳри сангар илтиҳоқ ояд ҳаме. Сангари Шому Ироқ беҳуда бошад дар назар, Байни мардум, баҳри тинчӣ иштиёқ ояд ҳаме. Ту дуо кун, эй Ҳусайн, ором бошад аҳли Шарқ, Байни аҳли Шарқу Ғарб ин иттифоқ ояд ҳаме.

ЭЙ АЗ ХУДО БЕХАБАР, ТАВБА КУН ШОМУ САХАР (1233)

Эй аз Худо бехабар, тавба кун шому сахар, Чи рохи ту пурхатар, то аз Худо нагардй. Бехудагй дар хадар орад бар ту дарди сар, Пархез бикун аз зарар, то аз Худо нагардй. Андоза бин дар қадар ашёи худ дар сафар, Қавле бигў мухтасар, то аз Худо нагардй. Қадре, ки гуфта падар онро бубин чун гухар, Шакке макун дар асар, то аз Худо нагардй. Дар сина дорй сипар, дороият бехатар, Ғофил машав аз зафар, то аз Худо нагардй. Харгиз машав бехунар, айбе мачў аз қамар, Магў Хусайн беназар, то аз Худо нагардй.

ВОДАРЕҒО, ДАР ЗАМИН РАФТОРИ ИНСОНӢ НАМОНД (1235)

Водареғо, дар замин рафтори инсонй намонд, Дар масири Шарку Ғарб афкори Сомонй намонд. Адлу инсофу диёнат рафт аз бозори Ғарб, Дар забони аҳли Шарқ изҳори бурҳонй намонд. Байни абнои чаҳон буғзу адоват мунташир, Байни ишку ошиқй дилдори пинҳонй намонд. Партави дармони мардум аҳли илму ҳам ҳирад, Дар Ироку Шом ҳам дидори дармонй намонд. Аҳли Машрикро бубин, чангу чидол аз номи дин, Баҳри сулҳи шарқиён бозори арзонй намонд. Бар ту илҳоми Илоҳй гар наояд рузу шаб, Дар ғазал гуфтан, Ҳусайно, роҳи осонй намонд.

САДОҚАТ БАХРИ ТУ, ЭЙ ЧОН, ЗИ ДАСТИ ЁР МЕОЯД (1239)

Садоқат бахри ту, эй чон, зи дасти ёр меояд, Адоват бахри ҳар инсон, зи он ағёр меояд. Ҳама мехру муҳаббатҳо, азобу ҳам уқубатҳо, Бубинӣ ту ба чуз зиндон, зи ҳар девор меояд. Зи рафтори Банӣ Одам машав ҳайрон ба роҳи худ, Ба ойина мабин вайрон, ки ноҳинчор меояд. Надомат кун зи кори бад, ба қасди худ машав бераҳ, Нигар аҳволи ҳар риндон, зи он зуннор меояд. Ҳама дороии олам ба худ як арзише дорад, Ҳар он моле, ки шуд арзон, ба ҳар бозор меояд. Баҳои чинси худ бингар, маваддат кун ба ёронат, Муҳаббат баҳри ҳар инсон чу басо даркор меояд. Ҳусайно, бо каломи худ бигӯ аҳволи оламро, Зи қалби ту, ки ин девон, ба сад асрор меояд.

05.11.2018.

Маваддат – дўстй.

БАР ПАДАР ТУ ХАР ЧИ КАРДЙ, БИНЙ АЗ ФАРЗАНДИ ХУД (1241)

Бар падар ту ҳар чй кардй, бинй аз фарзанди худ, Ранч ояд бар ту, озурдй агар пайванди худ. Дар висоли роҳи ҳақ некй бикун бар дигарон, Фатҳу осоиш бубин оянда аз дарбанди худ. Ту бубин пайвандро васли дараҳте бар дараҳт, Дар баҳорон гул кунад тобанда аз лабҳанди ҳуд. Шуълаи оташ чу дидй ҳуд бисузад тару ҳушк, Баҳри санчишҳо шавад сузанда аз савганди ҳуд. Гар ту чавре мекунй бар аҳли муҳточу ятим, Мешавй побаста дар завлонаи ҳуд, банди ҳуд. Ҳуд бигуфтй дар калому некй кардй, эй Ҳусайн, Дар чавобаш ҳайрҳо дидй ту аз дилбанди ҳуд.

06.11.2018.

Рифъат – бузургй.

НАЗДИ ХОЛИҚ АЗ АЗАЛ БО ИЛМИ ХУД ИНСОН АЗИЗ (1251)

Назди Холиқ аз азал бо илми худ инсон азиз, Бахри аҳли илму ирфон гардиши даврон азиз. Нури чашми ҳар суханвар равшанӣ орад ба дил, Дар ғазал ҳар нуктае бар соҳиби девон азиз. Маъдани илми Илоҳӣ аз карам ояд падид, Ҳар амал дар кори хайр бар соҳиби эҳсон азиз. Чавҳари дарёи мавлид чисми марчон зери об, Чавҳариро ту бубин аз баҳри ӯ марчон азиз. Иззати мардум бидонӣ, муҳтарам гардӣ мудом, Ҳар касе шуд бо карам, дар назди ӯ меҳмон азиз. Номи некӯ, ҳулқи некӯ ҳуд шараф орад, Ҳусайн, Олиме гар бо амал дар назди он султон азиз.

ҚОЛАБИ ИЛМИ АРЎЗ АРЗАНДАИ АШЪОРИ МАН (1256)

Қолаби илми аруз арзандаи ашъори ман, Мисраи ҳар байт орояндаи ашъори ман. Гум нагаштам баҳри маъно дар миёни қофия, Ҳикматаш андар дили чуҳяндаи ашъори ман. Руй овардам ба шеъру шеъри нобам шуд суруд, Шуд наво чун шамъ афрузандаи ашъори ман. Ман нагуфтам дар ғазал чун дигарон ҳачру фироқ, Васфи ҳалқу сарзамин пояндаи ашъори ман. Як чавони дардманде баҳри ман дардаш бигуфт, Баҳри ӯ гуфтам, бишав ҳонандаи ашъори ман. Шоирона ҳар чӣ гуфтӣ дар ғазалҳо, эй Ҳусайн, Худ бигӯ: Ин умри ман — ояндаи ашъори ман.

БАР САРАТ ГАР МУШКИЛ ОЯД, ЭЙ МУСУЛМОН, ҒАМ МАХЎР (1263)

Бар сарат гар мушкил ояд, эй мусулмон, ғам махӯр, Гар чй танҳо мондай ту дар биёбон, ғам махӯр. Мушкилиҳо ҳал бигардад, ҳамраҳат ҳуршеду маҳ, Дарду ранчат дар дилу ту баҳри чуброн ғам маҳӯр. Зулмати чаҳлу чаҳолат тирагй орад ба ту, Наздат ояд ногаҳон шамъи шабистон, ғам маҳӯр. Дафтарат гар пок бошад аз ҳатову маъсият, Назди Раҳмон шуд аён, бо чашми ҳандон ғам маҳӯр. Вочиб омад баҳри мардум ҳукми ӯ дар баҳру бар, Зикри мавло дар дилат, эй аҳли имон, ғам маҳӯр. Илму дониш пеша кун дар ҳар каломат, эй Ҳусайн, Сабри Айюб аст имонро нигаҳбон, ғам маҳӯр.

ГАР МОЛ АЗ ДАСТАТ БИРАФТ, ХАСТЙ САЛОМАТ, ҒАМ МАХЎР (1266)

Гар мол аз дастат бирафт, ҳастӣ саломат, ғам махӯр, Шукре бикун бахри Худо дори диёнат, ғам махӯр. Ту нестӣ муҳточи кас, дасти қаноат пеша гир, Осудагӣ аз назди ӯ рамзи адолат, ғам махӯр. Ҳар некӣ кардӣ дар амал, подош бинӣ бегумон, Ҳам раҳму шафқат аз Худо рӯзи қиёмат, ғам махӯр. Гар мушкиле ояд ба ту, маҳзун мабошу ноумед, Дар аҳли ҳикмат баҳри ту дарси часорат, ғам маҳӯр. Эҳсони Ҳақро ту бубин, баҳшиш чу орад баҳри кас, Андар навиштат гар ҳато расми бароат, ғам маҳӯр. Наҳлу ҳикоятҳои ту бошад, Ҳусайно, боҳадаф, Гар чоҳиле гӯяд ҳато назми ривоят, ғам маҳӯр.

МУРОДИ ДУ ЧАХОНАМ ТУ, ХАЁТИ ЧОВИДОНАМ ТУ (1270)

Муроди ду чахонам ту, ҳаёти човидонам ту, Чу мулки зарфишонам ту, аё модар, аё модар. Дуои корвонам ту, сафои осмонам ту, Сутуни хонадонам ту, аё модар, аё модар. Атое дар баёнам ту, сафои руҳи равонам ту, Начоти чисму чонам ту, аё модар, аё модар. Амонӣ дар замонам ту, чу роҳи Каҳкашонам ту, Чаҳони бекаронам ту, аё модар, аё модар. Зи ҳоли бад амонам ту, чу абри соябонам ту, Баҳори беҳазонам ту, аё модар, аё модар. Ҳусайни ту - нишони ту, самар аз чисму чони ту, Фаҳат вирди забонам ту, аё модар, аё модар.

ВАҚТИ ХОБИ БЕХТАРИНАМ, ЁР ХОБАТ ДИДААМ (1275)

Вақти хоби беҳтаринам, ёр хобат дидаам, Дар самои фикри худ ман чун шаҳобат дидаам. Баҳри ман гуфтӣ биё, оташ набошад назди ман, Барги гул дар анбару рамзи гулобат дидаам. Ман надидам як дараҳте худ рабояд бӯи мушк, Дар фиреби ақли худ ман чун саробат дидаам. Ҳар чӣ дидам дар назокат рози пинҳон дар дилам, Вақти гармӣ дар биёбон чун саҳобат дидаам. Раҳму шафқат аз ту ояд баҳри ман дар як нафас, Ҳикмати ҳарду чаҳон ман дар китобат дидаам. Гар ту кардӣ ҳар дуо дар назму насрат, эй Ҳусайн, Дар сари ҳар адъия ман мустачобат дидаам.

МУБОРАК НАЗДИ МАН ДИДОРИ ФАРРУХ (1279)

Муборак назди ман дидори фаррух, Ба дастам як гул аз гулзори фаррух. Назар кардам ба ружш хамчу гавхар, Харидам хастй аз бозори фаррух. Ба ман бахшида у бахту саодат, Маро мактаб бувад гуфтори фаррух. Хумоюн бод рузат, одамизод! Фузун шуд бахри мо осори фаррух. Гузар кардам ба даргохаш чу сайёд, Задам сайде зи он афкори фаррух. Ғазалхоят адабпарвар, Хусайно, Кушояд маънй аз асрори фаррух.

АЛО МОДАР, ТУ РОЗЙ ШАВ БА ПОЯТ САР БИМОНАМ МАН (1282)

Ало модар, ту розй шав, ба поят сар бимонам ман, Ризоят бо дуо хамрах ва аз сайёд амонам ман. Хар он чй гуфтй бахри ман, шавам сайёди маънихо, Дуоят мисли тири боз, ба як шакли камонам ман. Насими навбахорам ту, зимистон хар гахе ояд, Бухорй мешавам он дам, ба худ оташфишонам ман. Хар он гах мушкиле ояд, сухан пушида мегуям, Нафас дар синаи тангу ба даргах остонам ман. Мукимам дар сари рохат ба мисли гарди зери по, Ба зохир барги гул кисмат ба чашмат аргувонам ман. Аё модар, шарафмандам раховарди ту ман бошам, Вучудам аз вучуди ту, ба дунё армугонам ман. Дуо кардй ба нури худ, Хусайнат гавхари максуд, Бигуяд дар ғазалхояш чу мурғи парфишонам ман.

ХУШИҚБОЛ АСТ ДАР ДУНЁ ХАР ОН КАС, КИ ПАДАР ДОРАД (1290)

Хушиқбол аст дар дунё, ҳар он кас, ки падар дорад, Бипурсад з-ӯ дуои ҳайр, агар зоди сафар сафар дорад.

Ниёиш бахри фарзандон ҳар он гаҳ аз падар ояд, Начоти растагорону ба худ фатҳу зафар дорад. Итобе аз падар бинӣ, маяндешаш, ки он заҳмат, Маёзораш ба чаври ҳуд, ки роҳи пурҳатар дорад. Бигир он панду андарзаш агар санге ба каф дорад, Магир андар бадал чизе, агарчӣ симу зар дорад. Саодатмандии дунё чу ояд ногаҳон рӯзе, Умеди субҳи содиқ кун, шабонгаҳ низ саҳар дорад. Ҳусайно, дар ғазалҳоят бигӯ баҳри азизонат, Азизи дил шавад ҳар, к-ӯ падарро муътабар дорад.

06.01.2019.

МАН НАГУФТАМ ДАР ХАЁТАМ: БЕВАФО ДУНЁ ТУЙ (1292)

Ман нагуфтам дар ҳаётам: бевафо дунё туй, Балки гуфтам: Бевафо дар чашми нобино туй. Чашми нобино набинад равшанй аз нури шамс, Ман нагуфтам: Дар тичорат чоҳили савдо туй. Баҳри дунё ман бигуфтам: Ҳикмате андар барат, Бар ҳакимонаш бигуфтам: Оқилу доно туй. Оқилу донои олам мисли ҳуте зери об, Бо ҳавас бо ҳуд бигӯяд: Ботини дарё туй. Барҳарор аст ин замину балки инсон бевафо, Ламъае дар чашми мо аз кавкаби заҳро туй. Бандаи солеҳ бубинад ҳар чй карда дар амал, Рӯзу шаб доим бигӯяд: Ҳосили фардо туй. Шеваи назмат, Ҳусайно, бо садаф андоза шуд, Шуҳри дунёро бигӯ, ки соҳиби фатво туй.

07.01.2019.

ШУКРИ ХУДО МАН ПИРАМУ ХАМРОХИ СУЛТОНАМ ХАНЎЗ (1298)

Шукри Худо ман пираму ҳамроҳи султонам ҳанӯҙ, Дар мачмаи илму адаб байни чавононам ҳанӯҙ. Дар ҳосили таҳсили ҳуд андеша дорам рӯҙ шаб, Гар боғу бӯстон мулки ман, аҙ ҳас гурезонам ҳанӯҙ. Чашмам ба роҳи ҳикмате аҙ баҳри ҳавму миллатам, Чун киштие пайдо шавад, дар раҳ нигаҳбонам ҳанӯҙ.

Асрори дунё дар дилам рамзи муайян кашфи он, Адар ғазал накшудаам як сирри пинхонам ҳанӯз. Мафҳуми маънӣ дар назар тафсири ҳар ҳарфи Ҳусайн,

Дасте наёбам бар қалам бар шархи девонам ҳанӯз. Хонандаи ашъори ман, фикре бикун бар ҳарфи ман, Гулдаста додам баҳри ту, сад гул ба домонам ҳанӯз.

26.01.2019.

«ДАРАХТИ ДЎСТЙ БИНШОН», ЗИ ГУЛХО ОН САМАР ГИРАД (1304)

«Дарахти дўстй биншон», зи гулхо он самар гирад, Ба дасти худ бикун эхсон, Худоят дар назар гирад. Макун ёрй ту бо нодон, ҳақиқат мешавад пинҳон, Саги бесоҳибу бенон, зи гардун он қамар гирад. Ба феъли худ бикун хандон ятиме гар шавад гирён, Дуоят мекунад пинҳон хасеро чашми тар гирад. Ҳама навмедй аз шайтон, зи ғавғо оварад тўфон, Ки дунёро кунад вайрон, часорат аз зарар гирад. Бирав андар раҳи сомон, бубин ту фурсати имкон, Ҳусайно, ҳар ғазал девон ҳакиме дар назар гирад. Магў қавле ту бе бурҳон, ба мардум деҳ раҳи осон, Ки ҳар кас мешавад султон, насиҳат аз падар гирад.

ШУКРИ ДАВРОН МЕКУНАМ, КИ ЧАШМИ ГИРЁНЕ НАМОНД (1319)

Шукри даврон мекунам, ки чашми гирёне намонд, Дар Ватан оромй шуд, хукми парешонй намонд. Охири асри гузашта кам набуд чангу чидол, Сулх омад бахри мардум, хонавайронй намонд. Саргузашти охири аср хираву осемасар, Хуфтаро бедорй омад, чашми хайроне намонд. Хичрати мардум ба хорич, пас чудой аз Ватан, Сулху оромй, ки шуд, марди гурезоне намонд. Байни мардум мунташир буд ранчишу хавфу хатар, Биму тарс аз байн рафту дасти ларзоне намонд. Бахту давлат бошад адли Пешвои мо, Хусайн, Шукри немъатро бикун, ки зор бар номе намонд.

ТАМАННО МЕКУНАМ, БИНАМ ЧАМОЛАТ (1323)

Таманно мекунам, бинам чамолат, Ки хохиш мекунам рушду камолат. Чамоли ту шавад зеби чахоне, Камоли ту шавад васфи хисолат. Ту дурй чў зи хислатхои мардум, Набистонад зи ту фикру хаёлат. Хазорон файзи олам дар вучудат, Бияндешй агар дар иштиғолат. Чу бинам адлу инсофу диёнат, Ки бовар мекунам дар эътидолат. Хусайно, бахри ў гуфти аламдор, Намоиш гар кунад васли висолат.

ЧАВОХИР КИМАТЕ ДОРАД, БА ДАСТИ ЧАВХАРЙ ЗЕБАД (1335)

Чавохир кимате дорад, ба дасти чавхарй зебад, Хар он кас сохиби хикмат, ба хикмат сарварй зебад. Насибу кисмати мардум хама доди Худо бошад, Агар зебой бо нур аст, ба ў ангуштарй зебад. Хама зебоии олам зи изхори чамоли вай, Ба кавли дилбарони дил ба шахло дилбарй зебад. Ситоиш дар забони халк зи икболи Банй Одам, Салотин бо нучуми худ ба кавкаб ахтарй зебад. Бувад чун додгустар дар миёни неку бад хукмаш, Хар он гах адлу инсоф аст ба он кас рахбарй зебад. Ту довар шав, ба кавли худ зи кавлат гавхаре ояд, Ба хикмат гў, Хусайно, ту ба доно доварй зебад.

БО ДАСТИ АСО ДАВЛАТИ АХРОР **FAHUMAT** (1340)

Бо дасти асо давлати Ахрор ғанимат, Аз бахри висол ин ҳама дидор ғанимат. Ҳайф аст агар умр ба бехуда фурушем, Дар байъу широ арзиши бозор ғанимат. Ҳар хоби гарон додари марг аст, бидонед, Эй бехабарон, дидаи бедор ғанимат. Раҳбар, ки шудӣ сайд машав бар ҳама сайёд, Дар вақти хатар пуштаи ҳамвор ғанимат. Андешаи сардорӣ надорӣ чу ту, бингар, Дар ҳофизаат хотири аброр ғанимат. Бо дасти қалам сайд бикардӣ ту, Ҳусайно, Аз баҳри дуо чойи сазовор ғанимат.

02.03.2019.

ХАР ОН ЧИ КАРДЙ КОРИ ХАЙР, АЧРУ САВОБАШРО БУБИН (1356)

Хар он чӣ кардӣ кори хайр, ачру савобашро бубин, Пурсон машав подоши вай, музди чавобашро бубин.

Оё шунидй қиссаи дар Дачла нон андохтан? Бар назди султон омада нону кабобашро бубин. Чокар бишав бар модарат монанди он Султон Увайс.

Мамдухи Пайғамбар шуда, ту интихобашро бубин. Чуғрофидонони чахон бо кори худ дар хайратанд, Андоза бин дар хар амал бурчи хисобашро бубин. Пархез кун ту аз харом, дурй бичў аз Ахриман, Таъчил дорад сўи ту, азми шитобашро бубин. Некй бикун дар ин хаёт бо қадри имкон, эй Хусайн, Рўзе чу ёбй дафтаре, нақши китобашро бубин. Хар як гуле дар назми ту гулшан шавад бар

Аз руи хар гул қатрае зарфи гулобашро бубин.

07.03.2019.

миллатат,

БО ГУЗАШТИ ВАҚТУ СОАТ ҚАТРА ГАВХАР МЕШАВАД (1357)

КОРИ ХАЙРИ МЎЙСАФЕДОН БАР ЧАВОНОН ИБРАТ АСТ (1358)

Кори хайри муйсафедон бар чавонон ибрат аст, Дар амал чорй намудан бахри онон фурсат аст. Бо умеди бечароғй умри худ зоеъ макун, Як чароғи ранги марчон дар шабистон нусрат аст. Он чароғи ранги марчон некй бошад дар амал, Пардаи он тифли гирён бар Сулаймон хасрат аст. Гар тавоной надорй, ташнаеро об дех, Қатрае аз оби борон дар биёбон неъмат аст. Байни мардум бо сухулат дар мадоро шав мудом, Дар амал ҳар кори осон бахри инсон рахмат аст. Шукри неъмат дар забону бахри мардум гу, Хусайн, Сулху оромии даврон бахри моён давлат аст.

ДАР НАЗДИ АХЛИ ХИКМАТ ШОХУ ГАДО БАРОБАР (1365)

Дар назди аҳли ҳикмат шоҳу гадо баробар, Бо меҳри ҳар табибе дасти асо баробар. Нуқсону айбро дон дар ибтидои кораш, Чунки садаф ба чавҳар дар интиҳо баробар. Орой назми ҳудро андар наво ту медон, Дар назди аҳли довар назму наво баробар. Ҳар лаҳзае зи умрат гар бо дуои модар, Як дам дуои модар бар сад дуо баробар. Дар партави ҳаётат камёб зарру зевар, Монанди зару зевар шарму ҳаё баробар. Ҳамраҳ бишав ба мардум дар анчуман, Ҳусайно, Сайёду сайду сарвар назди Ҳудо баробар.

ДАР ТАЛОШИ ЗИНДАГЙ ОЗОР МЕБОЯД КАШИД (1371)

Дар талоши зиндагй озор мебояд кашид, Чуфт бар гардан расад, хамвор мебояд кашид. Чуфти худро хар ки бинад, ў маранчонад зи худ, Рахти хоб аз ғафлати бемор мебояд кашид. Сархади инсонй дон девор бошад хар худуд, Хатти худро аз паси девор мебояд кашид. Дилрабоихо макун, хар кас биранчонад туро, Дасти худ аз сухбати дилдор мебояд кашид. Дар гулистони чахон хар гуле пажмурда шуд, Бахри ирфон аз гулу гулзор мебояд кашид. Шухрати хар шоире бо қадри мехнат, эй Хусайн, Бахри шухрат захмати бисёр мебояд кашид.

ИН ЧАХОН ОБОД АЗ АҚЛИ РАСОИ ОҚИЛОН (1374)

Ин чахон обод аз акли расои окилон,
Бахри мардум мустаким бошад ба сахро соябон.
Илму ирфон, мехрубонй тандурустй оварад,
Иззату икром ёбад ҳар кй бошад мехрубон.
Мехрубониҳо бикун бар аҳли илму маърифат,
Авлиёуллаҳ ҳама бар чашми мардум ноаён.
Ҳар хирадманде бидидй фикри вайронй макун,
Дар хароба ганчёбй бар ту бошад имтиҳон.
Аз бари саҳро гузаштй шукри дарёро бикун,
Зиндагй бо аҳли илм ободии ҳар як замон.
Баҳри ободй бикуш бо назми ирфон, эй Ҳусайн,
Хишти ободй бинеҳ, номат бимонад човидон.

МУТРИБО, ГЎЯНДА БОШЙ СОЗИ ОВОЗАТ МАНАМ (1380)

Мутрибо, гуянда бошй сози овозат манам, Лахзаи оханги савтат зарби огозат манам. Нагмаву савту наво пайваста гардад бо газал, Чун маводи сухти мутриб оташандозат манам. Оташи нури Илохй дар замину осмон, Номи неку, сарбаландй, хам сарафрозат манам. Гар ба дастат риштаи тор, нагма савти довудй, Дар радифу кофия хамроху анбозат манам. Мутрибо, парвоз кун бо савти худ андар хаво, Хар гахе парвоз кардй, боли парвозат манам. Нотавониро надидй дар каломи ин Хусайн, Оқибат бахрат бигуяд нақши эъчозат манам.

ГАРЧИ БОШЙ ДАР САМО ҚАДРИ МУАЛЛИМРО БИДОН (1387)

Гарчи бошй дар само, қадри муаллимро бидон, Аз падар авло бувад васфи муаллим бегумон. Бартарй пайдо бикун дар чашми шогирдони ў, Иззату хам эхтиромаш бар ту бошад имтихон. Дар чавонй илм омўз аз бузургони замон, Қадри устодй бидон холо, ки хастй ту чавон. Бо умеди рўзи фардо то шавй сохибмаком, Бахри устодони худ хидмат бикун бо чисму чон. Хидмати ту бар муаллим оварад аклу тамиз, Назди олим гар равй, аз чахл монй дар амон. Бо мухаббат бахри толиб дар ғазал гў, эй Хусайн, Бахри ту бошад муаллим мушфику ҳам мехрубон.

ХАР САХАР АЗ БЕХТАРИН КОРАТ САЛОМИ МОДАРАТ (1388)

Хар сахар аз бехтарин корат саломи модарат, Қадрдонй кардану воло мақоми модарат. Решапайванд асли ту оварда бар руш замин, Хастии худро бубахшо, ту ба номи модарат. Номи у андар забону мехри вай дар қалби ту, Дар рахи хидматгузорй шав ғуломи модарат. Хоҳару додар ҳама чун рунавиште бо қалам, Хоҳаронат баъди у бошад давоми модарат. Сарбаландй гар ту хоҳй, хидмати модар бикун, Иззатат боло равад бо эҳтироми модарат. Ҳар чи дорй, эй Хусайно, дар чаҳон дар байни халқ,

Дар замони кудаки он аз паёми модарат.

ҚАДУ ҚОМАТ ДАР НАЗАР САРВИ ХИРОМОНИ МАН АСТ (1398)

Қаду қомат дар назар сарви хиромони ман аст, Дидани руп гулат нуре ба чашмони ман аст. Маъдани кони мухаббат дар дилам шуд мехри ту, Ранги зебо дар назар лаъли Бадахшони ман аст. Дар бузурги ман бубинам мехри ту дарёи Нил, Дурру гавхар бахри ту аз бахри Уммони ман аст. Сухбати Фарходу Ширин дилписанд омад маро, Гавхаре дар дасти ту он сирри пинхони ман аст. Анбареро гар ту диди, накҳаташ шуд беғубор, Сармади ту як гулу сад гул ба домони ман аст. Рози дилро бар ҳабибат бо адолат гу, Ҳусайн, Пораи ҳар як ғазал он ҳукми султони ман аст.

МАН ОТАШУ ДАР ДАВРИ МАН ПАРВОНА, ШАВ ПАРВОНА ШАВ (1403)

Ман оташу дар даври ман парвона шав, парвона шав,

Ман чун садаф дар зери об, дурдона шав, дурдона шав.

Оташ манам андар садаф, мехрат чу чавхар дар хадаф,

Бар ту чу орад он шараф шохона шав, шохона шав. Чоми Чаму соғар манам, сахбои чонпарвар манам, Бар ақли ту довар манам, паймона шав, паймона шав.

Чун саргузаштамро бубин дар байни мардум беҳтарин,

Гар ту надорй худ якин, афсона шав, афсона шав. Эй ёри содик, ту биё, бахри ту гаштам мубтало, Бар хар гуле дорад чило, гулхона шав, гулхона шав.

Кардӣ, Ҳусайно, ту хитоб бо роҳи назм чандин китоб,

Аз ҳақ макун ту ичтиноб, мардона шав, мардона шав.

ДАР РАХИ МЕХРУ ВАФО ЧУН НАВБАХОРАМ КАРДАЙ (1419)

Дар рахи мехру вафо чун навбахорам кардай, Мисли боди гулфишоне бекарорам кардай. Дар амал ман хамчу булбул бингарам рохи туро, Дар сари рохи расидан интизорам кардай. Бахри ту хар он чй гуфтам бо ишора, бо адаб, Аз ғаму аз ғуссахо хам барканорам кардай. Ман бидонам қадри ту боло бувад аз Зухрахо, Дар садоқат, дар вафо чун ёри ғорам кардай. Хар чй кардй бахри ман, қадраш бидонам рўзу шаб,

Ин ҳама аз баҳри васлат устуворам кардай. Баҳри ёри ҳуд бигӯ бо як ишора, эй Ҳусайн, Дар адад ман як будам, ту садҳазорам кардай.

ДАР РАХИ МЕХРУ МУХАББАТ ИНТИЗОРАМ КАРДАЙ (1421)

Дар рахи мехру муҳаббат интизорам кардай, Ноумеду номуросо, хору зорам кардай. Бахри лаззатҳои дунё ҳалқи ман дар дасти ту, Номуносиб байни мардум, ногуворам кардай. Ту биё, бар назди ман узре бипурс аз ҷурми худ, Ман нагӯям баҳри ту ҳаргиз: ту ҳорам кардай. Мунису ҳам меҳрубонам, байни мо довар туй, Бо сукутат вақти оҳир гулизорам кардай. Дар ҳадис омад: сукут бошад аломоти ризо, Мисли сайде бисмилу бо дил шикорам кардай. Ту нагуфтй, эй Ҳусайно, баҳри ғайр асрори худ, Бо нишони худ бигӯ худ пардадорам кардай.

ЭЙ АЗИЗАМ, ДАР ЧАХОН БЕ ЁР БУДАН МУШКИЛ АСТ (1425)

Эй азизам, дар чахон бе ёр будан мушкил аст, Байни мардум бесару бекор будан мушкил аст. Аз касе гар айб чуй, айби у садхо хазор, Дар гулистон як гули бехор будан мушкил аст. Хайрхохй байни мардум дар масал боғу замин, Аз барои фарқият девор будан мушкил аст. Хотири неки азизон рахму шафкат дар назар, Бемухаббат шомили гулзор будан мушкил аст. Суи бозори тичорат бетамаъ н-ояд касе, Бесаховат омили бозор будан мушкил аст. Сарвару сардориро ту худ бидонй, эй Хусайн, Бемуросо бар касон сардор будан мушкил аст.

БАЙНИ МАРДУМ ДАР КАРОМАТ ХУКМИ АДЁНРО БУБИН (1426)

Байни мардум дар каромат хукми адёнро бубин, Рузу шаб андар адолат амри султонро бубин. Бахшишу дасти сахо хайре биёрад бахри ту, Дар хадаф бахри садокат хайру эхсонро бубин. Рахмати хак дар назар ин бахшишу осонихо, Байни мардум бемаломат амри кайхонро бубин. Хукми адёни самовй рахму шафкат бар замин, Бетичорат бо каноат нархи арзонро бубин. Адлу инсофу диёнат аз само ояд хаме, Бахри мардум дар саховат оби боронро бубин. Васфи неъматхо бигу дар хар каломат, эй Хусайн, Шеъри ту гар бо фасохат, офаринхонро бубин.

ШАШУМИН ДЕВОНИ МАН БАХРЕ ЗИ УММОНИ МАН АСТ (1430)

Шашумин девони ман бахре зи Уммони ман аст, Чавхараш андар садаф аз сирри пинхони ман аст. Як хазору чорсаду сӣ шуд ракамхои ғазал, «Гулшанистон» номи он шашум зи девони ман аст.

Раҳнамоиҳо кунад гулшан биёрад баҳри ҳалҳ, Баҳри ҳар равшанталаб шамъи фурӯзони ман аст. Рози дил гуфтам ба шеъру дев н-ояд назди ман, Дур аз сеҳру чадал таҳти Сулаймони ман аст. Бо садоҳат ҳар чӣ гуфтам, баҳт овард баҳри ман, Интиҳо дар ҳар ғазал аз шуҳри даврони ман аст. Зевари ҳиҳмат бигуфтӣ дар ҳаломат, эй Ҳусайн, Ҳар ғазал бо сад дуо баҳри ғазалҳони ман аст.

ПАСТЙ НАБИНЙ ДАР ХАЁТ, ШАЙДОИ ОШИҚ ГАР ШУДЙ (1433)

Пастй набинй дар ҳаёт, шайдои ошиқ гар шудй, Вомиқ чу бинй дар назар, Узрои ошиқ гар шудй. Ҳаргиз магӯ ман ошиқам, душворй орад бахри ту, Мастй чу ояд аз само, барнои ошиқ гар шудй. Мелоди дунёро бубин даъво надорад бахри худ, Самти ту гардад шаш чиҳат, дунёи ошиқ гар шудй. Ҳар гаҳ муҳаббат дар дилат нусрат чу ояд баҳри ту, Таҳти равон дар назди ту, раънои ошиқ гар шудй. Даъво макун ту бо чадал, оташ мазан дар анчуман, Танҳо марав дар роҳи ҳуд, расвои ошиқ гар шудй. Аз баҳри ҳар ошиқ бигӯ андар каломат, эй Ҳусайн, Бозор гардй ҳуд ба ҳуд, савдои ошиқ гар шудй.

ХАЁТИ МАРДУМИ ОЛАМ БА ЯК САВДО НАМЕБИНАМ (1440)

Хаёти мардуми олам ба як савдо намебинам, Дар ин гулшан ба чашми сар гули раъно

намебинам.

Чахолат байни инсонхо зи бухлу кину бадхохй, Зи байни мардуми кохил касе доно намебинам. Ба гулшан ман назар кардам, хазорон рангу гул дидам,

Вале дар байни ин гулхо кади раъно намебинам. Зи бахри як гули раъно лагадмолй нахохам кард, Харобию талафро ман зи хар доно намебинам. Ту донй аз харом пархез бошад асли диндорй, Ба хушномй талабро ман ба худ танхо намебинам. Хусайно, бо каломи худ магу ман олимам харгиз, Кабули хакку нохакро ба як маъно намебинам.

БИНОИ УМРИ МАН, ЭЙ ДЎСТ, ШУД ОБОД АЗ ДАСТАТ (1443)

Бинои умри ман, эй дуст, шуд обод аз дастат, Биёбам бо хидоятхо рахи иршод аз дастат. Карамхохӣ ба ман кардӣ, нихоли навчавониям Шавад баъд аз солхо як руз чун шамшод аз

дастат.

Садоқат байни мову ту надорад роҳи тақлидй, Хароботи дили мо мешавад обод аз дастат. Вафову аҳди дилбарҳо ба гул рамзи садоқат шуд, Ба ман меҳру вафо бошад, чу гул афтод аз дастат. Раҳоварди туро ҳар дам ба ширинй масал гӯям, Манам он кӯҳкан марде, ки шуд Фарҳод аз дастат. Шикори мурғу моҳиро садоқат меҳваре бошад, Наям моҳигир, аммо ман шудам сайёд аз дастат. Навис асрори ҳамдамро, Ҳусайно, дар ғазалҳоят, Бигӯ баҳраш, ки шеъри ман шавад эчод аз дастат.

ҚАДРИ ШЕЪРАМРО КАСЕ ДОНАНДА БОШАД, КОШКӢ (1447)

Қадри шеърамро касе донанда бошад, кошкй, Ҳарчй гуфтам бо ҳадаф, фаҳманда бошад, кошкй. Гар ҳато ёбад зи ман, айбе нагуяд бар авом, Айби манро дар ғазал пушанда бошад, кошкй. Дар ҳавои мусиқй ман гуфтаам шеъру ғазал, Бар навои ҳарфи ман созанда бошад, кошкй. Пардабозиҳо набошад дар маонии ғазал, Дар мақоми «Шашмақом» поянда бошад, кошкй. Қудрати ашъори ман андар маонй — маърифат, ҳарфи ҳикмат бар забон гуянда бошад, кошкй. Бо насиҳат ҳар чй омад дар ғазалҳои Ҳусайн, Баҳри ҳалқу миллаташ арзанда бошад, кошкй.

ЗИНДАГЙ ЯК СОАТУ БАР ҚАДРИ ОН БОЯД РАСИД (1460)

Зиндагй як соату бар қадри он бояд расид, Гарчи бошад лаҳзае чун армуғон бояд расид. Беҳтарин неъмат саломат, хотири чамъ асту бас, Бо дуо бар шахси пиру навчавон бояд расид. Соату вақтат муайян магзарон беҳуда он, Қадри неъмат дар заволу бегумон бояд расид. Баҳти инсон чун нишонй тир дорад ҳар ҳадаф, Дар замони зиндагияш бар нишон бояд расид. Ҳикмати аҳли ҳирад поянда дорад шеъри ман, Ҳар ғазал бо ҳикмате то човидон бояд расид. Тинчию оромӣ бошад дар Ватан баҳти Ҳусайн, Ту бигӯ бар қадри тинчии замон бояд расид.

ДАР БАЁНИ ХАР ХАҚИҚАТ ҚАРЗИ ВИЧДОНИ МАН АСТ (1465)

Дар баёни ҳар ҳақиқат қарзи вичдони ман аст, Назди бозори адолат нақди арзони ман аст. Илму дониш баҳри ҳалқ орад камолоти ҳаёт, Нукта дар ашъори ман аз сирри пинҳони ман аст. Бо имову ҳам ишора ман нагӯям «водареғ», Он чӣ аз ман дур бошад, ранчу армони ман аст. Ҳамраҳи мардум будан бошад сифоти анбиё, Дар раҳи рушду ҳидоят нури чашмони ман аст. Кашфи асроре намудан бо ишора, ҳам бадеъ, Дар чаҳон ҳар ҳикмате аз баҳри дармони ман аст. Сардараҳти шеъри ман сеҳри суҳан — гӯяд Ҳусайн, Нуктаи ногуфтаам дар ҳарфи девони ман аст.

01.06.2019.

ДАР ШИНОХТИ ХАЛҚУ МИЛЛАТ ИН САРАЗМ УНВОНИ МАН (1471)

Дар шинохти халку миллат ин Саразм унвони ман, Шуд Саразми бостонй бахри ман Канъони ман. Решаи пайванди миллат аз замони Пахлавй, Точикистон – фахри миллат, давлати Сомони ман. Қавму миллатҳои дунё решапайвандй буванд, Васфи таърихи бузурге гавҳари тобони ман. Ориёй насли мо аз мардуми олитабор, Дар тамаддун пешрав, ҳам мачмаъи ирфони ман. Сарзамини Точикистон ибтидо шуд аз Саразм, Рамзи некӯй чу бошад давру ҳам даврони ман. Марзу буми ин диёрат ту бигӯ, Ҳочй Ҳусайн, Менағунчад васфи он дар сатри як девони ман.

08.06.2019.

ТОЧИКИСТОНИ АЗИЗАМ, БО САРАЗМАШ ЗИНДА БОД! (1494)

Точикистони азизам, бо Саразмаш зинда бод! Мехри ин хоки мукаддас бахри мо поянда бод! Колаби осори сангин, зебу зинат аз занон, Ин башоратхо ба миллат ахтари тобанда бод! Чархи даврони Саразм аз чах биёрад оби нав, Бахри мардум ташналаб хавзи давобахшанда бод! Ганчи бодоварда бошад аз кухан хоки Саразм, То замони мо расид, хар заррааш фархунда бод! Хифзи таърихи Ватан шухрат биёрад бахри халк, Накши таърихи кухан мерос бар оянда бод! Сарнавишти миллатам дар зарварак ё харфи зар, Бахри хар як навчавон дар асри нав рахшанда бод! Эй Хусайн, андар ғазалхо ту навиштй аз Саразм, Хофизи васфи Саразм ин булбули гуянда бод!

ГУЛШАНИ ЗЕБО САРАЗМИ ВАСФИ КАНЪОНИ МАН АСТ (1501)

Гулшани зебо Саразми васфи Канъони ман аст, Бахри кашфи миллатам нури чарогони ман аст. Бо мурури қарнҳо ҳаргиз нашуд он нопадид, Нақшҳову заргарӣ аз нақди бурҳони ман аст. Гардиши олам ба фардо гардиши таърих буд, Ёдгори ин Саразм аз мулки сомони ман аст. Санъати маъдангудозӣ, бозубанди нақшдор, Дар баёни ҳуччате бар сар нигаҳбони ман аст. Чустучӯйи хоки девор аз Деваштич як ҳабар, Ин Саразми нозанин таҳти Сулаймони ман аст. Точикистон бо Саразмаш шуд, Ҳусайно, фаҳри ту, Ҳарчӣ гуфтӣ дар ғазалҳо, шукри даврони ман аст.

АЗ ВАТАН БАХРИ ШУМО БО ХУД САЛОМ ОВАРДААМ (1504)

Аз Ватан бахри шумо бо худ салом овардаам, Мехри худ бо чону тан рамзи паём овардаам. Дар Ватан тинчй, амонй, пешрафти иктисод, Чун башоратхои нек бар хосу ом овардаам. Ман таманно мекунам аз бахри хар як навчавон, Гарчи дуред аз Ватан, назми калом овардаам. Хар чавон бояд бидонад кадри механ дар амал, Аз гулистони Ватан гул бар машом овардаам. Эй чавонони Ватан, донед кадри умри худ, Ин суханро аз Ватан ман бо маром овардаам. Бо сухан даъват бикун бар хулки некў, эй Хусайн, Ту бигў хар кори хайр андар калом овардаам. Эй чавонони азиз, бошед доим сарбаланд, Аз механ бахри шумо садхо салом овардаам.

ЭЙ РЎИ ЗЕБО ДАР ХАЁЛ МАН ДАР КУЧО ДИДАМ ТУРО? (1506)

Эй руп зебо дар хаёл, ман дар кучо дидам туро?
Чун як дарахти навнихол ман дар кучо дидам туро?
Дар хоб ё бедориям андар назар пайдо шуда,
Дар илму дониш баркамол, ман дар кучо дидам
туро?
Пар дил фиканда мехри хул талкини бе ному насаб

Дар дил фиканда мехри худ талқини бе ному насаб, Сабр аст ин чо эхтимол, ман дар кучо дидам туро? Аз ғайб ояд рузу шаб суи дилам илхоми ман, Дар зехни ман ту хамчу хол, ман дар кучо дидам туро?

Хар як саволам дар ғазал дар дасти ҳар соҳибҷамол, Дар чашми ман ҳамчун ҳилол, ман дар кучо дидам туро?

Хар ҳарфи шеъраш худ савол, назми Хусайн аз Зулча-лол,

Бар хотират н-ояд малол, ман дар кучо дидам туро?

МАЪЗАРАТ ХОХЙ ЗИ ХУД, МАН ЗИ САЛОМАТ ГАРДАМ (1507)

Маъзарат хоҳй зи худ, ман зи саломат гардам, Гуфтанат бахри ризо ман зи каломат гардам. Гар фиристй ту хабар, Ахриман аз ман дур аст, Гар расад ҳар сухане, ман зи паёмат гардам. Зархариди ту манам, гарчй набошам мамлук, Дар раҳи сидку вафо ман чу ғуломат гардам. Ҳадафу матлаби ман васли саодат бошад, Офият хоҳй зи ман, зуҳду маромат гардам. Нозими назми суҳан ришта кашад баҳри гуҳар, Маърифат хоҳй агар, ман зи каломат гардам. Баҳри соҳибҳирадон шеър бигӯ, Ҳоҷй Ҳусайн, То бигӯянд ҳама, назми низомат гардам.

07.07.2019.

мамлук - асир

ХИДМАТИ ХАЛҚУ ВАТАН АЗ ШУКРИ ДАВРОНИ МАН АСТ (1509)

Хидмати халқу Ватан аз шукри даврони ман аст, Маънии рамзи ҳаёт аз назми сомони ман аст. Шарҳи назмам гар кушой, зиндагй ёбй дар он, Дар қаламрав кавкабе насри парешони ман аст. Дар раҳи панду насиҳат равшанй орад ба ту, Аз Саразмам то Буҳоро точи ҳоқони ман аст. Рудакй дар назми миллат, шоҳ мизбон баҳри ҳалқ, Хоки пояш сурмаи чашм он, ки меҳмони ман аст. Ҳар касе бо доманаш ногаҳ бипушад руи шамс, Ҳарфи ман дар имтиҳон шоми чароғони ман аст. Субҳи содиқ зарфи маънй безабон гардад қалам, Ҳуччате андар маонй нури бурҳони ман аст. Хоку лойи кузаи ту ҳикмате дорад, Ҳусайн, Бо қалам гу, човидон чун куза гулдони ман аст.

ДАР БЕВАТАНЙ МАЗРАЪИ ГУЛЗОР НАБОШАД (1515)

Дар беватанй мазраъи гулзор набошад, Дар бехирадй хотири дилдор набошад. Чун Нодира Бегим мадех ваъда ба фардо, Дар бадсуханй нодирагуфтор набошад. Он кас, ки гунах кард, чазо дид дар охир, Дар рохи гунах ёри вафодор набошад. Фармон набарй гар зи Худо гохи чавонй, Дар ахду замон насли хабардор набошад. Пири хирад аз бахри чавонон шуда муршид, Дар умри чавон хосили бозор набошад. Дидори Ватан нур ба чашмон бифизояд, Хар беназаре толиби дидор набошад. Андар ғазалам васфи мададгор бичўям, Дар шеъри Хусайн оина зангор набошад.

ГАР БА ДАСТАТ МОЛУ ПУЛ, БЕГОНА ГАРДАД ОШНО (1522)

Гар ба дастат молу пул, бегона гардад ошно, В-арна дар бечорагият бар сар ояд мочаро. Нотавонбинии мардум нахли умрат барканад, Сайди булбул бахри гул, аз бахри сайёд ин чафо. Рози худ пинхон надорй душманй ояд ба ту, Нестй ранчур агар, гардй ба дарде мубтало. Гар иродат дар ту бошад, мерасй бар касди худ, Байни абнои чахон аз чумла гардй ағниё. Лахзае андар сукутат фикри дунё дар назар, Пайравй бар чохилон монанди дарди бедаво. Накси худро чустучў кун, дар амалхоят, Хусайн, Назди мардум окибат пайваста гардй муктадо.

ДАР ХАЁТ ОСУДАГЙ ХОХЙ, ДИЛЕРО ШОД КУН (1527)

Дар ҳаёт осудагӣ хоҳӣ, дилеро шод кун, Баҳри ободии дунё хонае обод кун. Панду ҳикматҳои муршид шарҳи ҳоли нобиға, Аз бузургони чаҳон як саргузаште ёд кун. Нотавонӣ бар ту ояд, назди ноодам марав, Назди мавло бо садоқат нолаву фарёд кун. Шукри тинчию амонӣ, неъмате додӣ Худо, Бенавое наздат ояд бо карам имдод кун. Аз паси беҳудагиҳо бандӣ гардӣ оқибат, Аз гумону дасти нокас банди худ озод кун. Номи неке байни мардум гар ту хоҳӣ, эй Ҳусайн, Баҳри аҳли илму ирфон ҳикмате эчод кун.

БИДОН, ИМОН НАЧОТИ ОН ХАКИРУ НОТАВОН БОШАД (1529)

Бидон, имон начоти он ҳақиру нотавон бошад, Агарчи ӯ насоро буд, ба чашми ҳақ аён бошад. Мусулмон габру ҳам ҳинду агар сидқу вафо дорад,

Ба назди мардуми олам ҳаёташ човидон бошад. Ҳама адёни оламро ҳидоят дар ҳадаф бинам, Амонат гар шавад ғолиб, ҳақиқат дар миён бошад. Вучуди он Худовандӣ ҳувайдо возеҳу равшан, Дар ин дунё ба ҳар муъмин саодат имтиҳон бошад.

Хама дину диёнатхо Худо андар назар дорад, Башар бовар кунад бар Хак, вучудаш дилситон

бошад.

Хусайно, куввати имон зи бахрат амну осоиш, Хамеша лутфи Яздон бар сари ту соябон бошад.

НАЗДИ ХОЛИҚ ДАР НАКЎИХО ГАДОВУ ШОХ НЕСТ (1530)

Назди Холиқ дар накўихо гадову шох нест, Ин ҳақиқатро надонад ҳар касе огоҳ нест. Марди чоҳил худ биталбад саргаҳи роҳи начот, Гарчи бо чашме бубинад ҳам ба он сў роҳ нест. Дар ҳама давру замонҳо шуд муайян роҳи ҳақ, Баҳри кас дар ин гузаргаҳ раҳнаи дилҳоҳ нест. Дарди миллатро бигӯям, сӯзи дил ояд бурун, Шукри онро мекунам, ки нолаи чонкоҳ нест. Ҳар касеро мунҳариф аз роҳи ҳақ ҳаргиз мадон, Нармию аҳлоқи некӯ шеваи гумроҳ нест. Ҳар чӣ гуфтӣ, эй Ҳусайно, адлу эҳсон пеша гир, Байни мардум ҳар саодат чуз ба бисмиллоҳ нест.

БА ЧАШМИ ВОМИҚИ ШАЙДО ЧУ УЗРО ЁР КАМ ДАР КАМ (1531)

Ба чашми Вомики шайдо чу Узро ёр кам дар кам, Ба назди Айюби собир чу ғамбардор кам дар кам. Нишони Яъкубӣ унвон ба роҳаш мунтазир ҳар дам,

Чу Мачнун дар рахи Лайло талабдидор кам дар кам.

Саодатро ту гар пурсй ҳама мафтуни роёна, Дар ин айёми илму фан китобосор кам дар кам. Сайиде гар кунад даъво, нигар бар гардиши айём, Ки аслаш дар раҳи хобу насаббедор кам дар кам. Ба чашми ибрате бингар ба мисли Рудакй, Хайём, Ба роҳи илму ирфоне аламбардор кам дар кам. Зи насри ҳикмати миллат, Ҳусайно, назми маънй кун,

Ба қавли Мавлавии Балх ин гуфтор кам дар кам.

НАМЕХОХАМ ХИРАДМАНДЕ ЧУ ЗОҒЕ ЗЕРИ ПО АФТАД (1534)

Намехохам хирадманде чу зоғе зери по афтад, Зи таъни мардуми чохил замоне дар чафо афтад. Ризомандӣ кунад ҳар дам, хиромад мисли кабки куҳ,

Хар он тире, ки меборад, ба гушаш чун садо афтад.

Чу донад хатти пешонй, шикорй мешавад рўзе, Ба кисмат сайди сайёде намедонад кучо афтад. Хасадгў худ ба худ сўзад, чу ояд бар сари хирман, Маломат бар сари олам зи хар хирмангадо афтад. Бигўяд айби олимро, набинад айби худро хеч, Хар он гах як сухан гўяд, зи ў шарму хаё афтад. Бияфтад тухми гул аз каф, бипайвандад ба асли худ,

Хар он тухми гиях бехтар, ки дар рохи Худо афтад.

Хусайно, ҳарфи шеъри ту чу гул андар чаман бошад,

Гулобе мешавад харфат, зи аслаш гар чудо афтад.

МО ХАМА ДАР ИН ЧАХОН АЗ БАХРИ ХОНДАН ЗОДАЕМ (1542)

Мо ҳама дар ин чаҳон аз баҳри хондан зодаем, «Ту бихон»-ро аз калому аз бузургон хондаем. Ҳар садое мерасад аз ҳикмати аҳли башар, Мо каломи илмро дар гуши худ биншондаем. Дасти худ болои дасту дар канори якдигар, Бо шитоби аҳли илм аз роҳи ноҳақ рондаем. Илму таҳсили фунун дармони дарди миллат аст, Дар раҳи таълими дармон чону дил афшондаем. Сад дареғо, аҳли Шарқ инак ҳама мадюни Ғарб, Дар ҳунар, дар илми дунё, дар амал дармондаем. Дар раҳи таҳсили ҳикмат даъвате кун, эй Ҳусайн, Аҳли Шарқи мо нагуяд дар тағофул мондаем.

ДАР ЧАХОН БО АҚЛИ ХУД ҚАДРИ АДОЛАТРО БИДОН (1544)

Дар чахон бо акли худ кадри адолатро бидон, Байни адёни чахон рамзи садокатро бидон. Фикри оламро бикун, дунё саодатхона аст, Байни абнои башар рохи саодатро бидон. Дар чавонй некй кун холо, ки дорй кудрате, Пеш аз он дил хаста шуд, кадри саломатро бидон. Дар чавонй хар чй кардй, тавба, истинфор кун, Дар замони пирият кадри диёнатро бидон. Ту ризо шав доимо бо хар чй дорй дар барат, Сарфачуйихо бикун, кадри каноатро бидон. Хар чй гуфтй бо калам, аз худ ту осоре гузор, Эй Хусайн, аз илми худ рохи хидоятро бидон.

ЭЙ АЗИЗАМ, ДАР ЧАХОН АЗ ЧОХИЛОН ХУШЁР БОШ (1552)

Эй азизам, дар чахон аз чохилон хушёр бош, Гар хирадманде бидидй, дар рахаш бозор бош. Бар машоми мардумон гулшан бишав бо рохи худ, Гарчи гулшан нестй, як гул ту аз гулзор бош. Хайр хохй, ахли дониш шав, бикун некй мудом, Рахмати хак гар ту хохй, хар сахар бедор бош. Дар сафар ё дар хазар хамрах машав бо чохилон, Дар забони ахли илм аз чумлаи ахёр бош. Дар давоми ин хаётат хайрхо кун бахри халк, Дар миёни боғу бустон чун гули анвор бош. Хамрахи мардони окил бо хирад шав, эй Хусайн, Назди хар донову олим сохиби асрор бош.

АЗИЗАМ НОМААТРО МАН БА ЧАШМАМ ТЎТИЁ КАРДАМ (1565)

Азизам, номаатро ман ба чашмам тўтиё кардам, Хама рози чавониро даруни сина чо кардам. Супурдам ман зи асроре ба худ пўшидаву пинхон, Мухаббатро зи калби худ ба сўи ту рахо кардам. Дар ин умри тулонй нагуфтй хочате бар ман, Надонистам ба рохи бад хасеро накши по кардам. Талаб кардй ба мехри худ хакикат то шавад пайдо, Ба даргохи Илохй ман хазорон илтичо кардам. Зи ту дидам хаёву шарм, имо кардй ба абрувон, Худат ислох кун гуфтй, агар фикри хато кардам. Азизам, бо садокатхо Хусайнат хамрахат доим, Бигўяд бахри ту, эй чон, хазорон укда во кардам.

ИЛМУ ХУНАР, НАВОВАРЙ ГАР ДАР ЧАХОН ПАЙДО ШАВАД (1568)

Илму хунар, навоварй гар дар чахон пайдо шавад, Дар байни фарзандони мо осори он пайдо шавад. Буд Буалй Синои мо шайхурраиси илми тиб, Монанди у кам дар чахон як нуктадон пайдо шавад.

Ахли хунар аз насли мо, аз қиссаи ҳаммом пурс, Тосе бирезӣ бар сарат, чоми чаҳон пайдо шавад. Гармӣ шавад ҳам равшанӣ қандили гармоба ба чашм,

Рўзе ба сомоне расад, дар Кахкашон пайдо шавад. Касбу хунар дар хар замон обод созанд ин чахон, Дар чисму чони бехунар рухи равон пайдо шавад. Илхоми ту дар хар ғазал аз мехри мардум, эй Хусайн,

Хар он чӣ дорӣ дар дилат, он дар забон пайдо шавад.

ДАР ЧАХОН АЗ НЕКУ БАД ОН ХАР ЧЙ ОЯД АЗ ХУДАТ (1572)

Дар чахон аз неку бад он хар чй ояд аз худат, Нописандихо ба унвон хар чй ояд аз худат. Нисбати хар мушкилихо иллате дорад вучуд, Рохи халлу рохи осон хар чй ояд аз худат. Неъмате андар вучудат пушти по бояд назад, Хандаву хам чашми гирён хар чй ояд аз худат. Дар масири неку бад касро гунахкорй макун, Захми чашму нури чашмон хар чй ояд аз худат. Ихтиёр аз туст, хар гах рахнамо шуд акли ту, Мулки шохй, хони вайрон хар чй ояд аз худат. Дар рахи бахту саодат неку бадро, эй Хусайн, Накшбандй кун ба девон, хар чй ояд аз худат.

БЎХАНИФА ДАР БАШОРАТ БАХРИ УММАТ ЧУН СИРОЧ (1580)

Буҳанифа дар башорат баҳри уммат чун сироч, Соҳиби илми каромат васфи ӯ андар Хироч. Хидмати Нӯъмони Собит худ даво бар миллат аст, Мактаби фикҳаш шарофат ҳалли мушкил шуд илоч. Садди раҳ шуд бар фасоду фитнаи бемазҳабон, Дар ривоят бо часорат фикри ӯ шуд дар ривоч. Зиндагӣ дар байни мардум сар шавад аз оила, Номи некаш бо адолат дар шурути издивоч. Гар назар кардӣ ба дунё беҳтарини мазҳаб аст, Роҳи мазҳаб бар ҳимоятҳо надорад эҳтиёч. Дар раҳи осониҳои мазҳабат гӯ, эй Ҳусайн, Буҳанифа дар ҳидоят бар сари уммат чу точ.

КАС НАГРАДАД МАРДИ КОМИЛ, ГАР СУХАН ШУД БЕНИҚОБ (1586)

Кас наградад марди комил, гар сухан шуд беникоб,

Ваъдахои хоми вай дар байни мардум чун сароб. Ахли дониш, байни чуххол, ар набошад шухраташ,

Руйи хуршед аст тобон, чун барояд аз сахоб. Дар сараш мағзе надорад ахли чахлу ахли фисқ Зарри холисро бубинад, махв гардад чун хубоб. Марди доно гар мусофир, туша дорад дар бараш, Бо часурй дар сафар харгиз намонад дар азоб. Сохиби давлат бубин аспи саворй дар бараш, Хар гахе бомаърифат шуд, пойи у андар рикоб. Нардбон бар авчи гардун дафтари шеъри Хусайн, Бар фалак, бе шак, барояд ҳар кй хонад ин китоб.

ИДИ ИСТИКЛОЛИ МО БОДО МУБОРАК, МИЛЛАТАМ (1588)

Иди Истиклоли мо бодо муборак, миллатам, Иди озодй муборак бахри сохибдавлатам. Хозирин, бахту саодат бод хамрахи шумо, Сарфи мехнат мекунам ман рузу шаб, хам соатам. Иди Истиклоли миллат шухраташ поянда бод, Шукри даврон мекунам, хар гах чу ояд фурсатам. Ин хама ободихо аз хидмати рахбар бувад, Боғи истиклоли давлат бахри ман шуд нузхатам. Шукри миллат, шукри истиклол, шукри Пешво, Шукри неъмат бар Хусайн аз рузи аввал одатам. Идатон бодо муборак, эй азизони Ватан, Бахт бинед ахли мачлис, бо шумо шуд сухбатам.

СУХБАТИ ЁРОНИ СОДИҚ БАХРИ МОЁН ГУЛШАН АСТ (1589)

Суҳбати ёрони содиқ баҳри моён гулшан аст, Нусрати борони собиқ дар биёбон равшан аст. Кудрати суҳбат чу борон он шукуҳи амри Ҳақ, Шавкати фармони Холиқ аҳду паймон кардан аст. Қимати ҳар санг донад аҳли Ғарб аз илми ҳуд, Ҳиммати эҳсони Машриқ нақди арзон маъдан аст. Хулқи некӯ рамзи чаннат раҳна бошад баҳри ҳалқ,

Сирати инсони лоиқ бар шумоён равзан аст. Хар гиёхи ишқи холис миллате дорад, бидон, Дидаи гирёни ошиқ дар бахорон савсан аст. Хар гулеро бо мухаббат бо қалам гуфтй, Хусайн, Мехнати девони мантиқ гул зи гулдон чидан аст.

БЕХТАРИН ФУРСАТ БА ИНСОН СУХБАТИ СОХИБДИЛОН (1590)

Бехтарин фурсат ба инсон сухбати сохибдилон, Аз саодатхои даврон нусрате бошад нишон. Ҳамраҳӣ бо ёри содиқ хуррамӣ орад ба кас, Чун раҳаш гардад гулистон дар муҳаббат дилситон. Гуфтугӯ андар ниҳонӣ баҳри нафъи чамъият, Дар умури сирри пинҳон ҳеч наорад он зиён. Гар суҳан гӯяд ба ҳикмат олиме дар анчуман, Мачлисаш доим шавад ҳуд ибрате бар дигарон. Ҳамдамӣ бо аҳли ҳикмат як нишони чаннат аст, Бар забонҳо ҳуд чу ояд, гарчи дар дилҳо ниҳон. Ҳамнишинӣ бо бузургон лаззате дорад, Ҳусайн, Фатҳу осоиш биёрад ҳамчу Роҳи Каҳкашон.

АХЛИ МАҒРИБРО ТУ БУБИН ДАР ИЛМУ ИРФОН БАРКАМОЛ (1604)

Аҳли Мағрибро бубин дар илму ирфон баркамол, Аҳли Машриқ то ба ҳол андар тақаддум

навнихол.

Дар замонхои кухан хуршеди дониш шаркй буд, Хикмати Сино бидон аз ахли Шарк он шуд завол. Дар улуми дину дунё ту бикун таклиди Ғарб, То тақаддум пешат ояд, бар ту бахшад он мачол. Хамрахат фиску зиён худ розй гардад душманат, Акси онро гар кунй, дар фикри ту н-ояд малол. Кори хайреро бикун, худ ранчи безорй макаш, Хамдами некон бишав, аз умри хайри худ манол. Лафзи зебову гуворо зевари шеъри ту аст, Зеби маънй, эй Хусайн, ашъорро бахшад чамол.

ҚАДРИ ИНСОН АЗ КУЧО ДОНАД ДИЛОЗОРИ ХАБИС (1608)

Кадри инсон аз кучо донад дилозори хабис?
Сад зиёне мерасад аз макру гуфтори хабис.
Сахт душвор аст дидан айби кас бо чашми сар,
Айбу нуксони фузун мастури рафтори хабис.
Хар ки аз такво бурун афтод, рахгум мезанад,
Рохи Хакро гум кунад хар як зинокори хабис.
Дар тичорат навчавоне гарчи донад нораво,
Бар хиёнат меравад аз тарси бозори хабис.
Дар хусумат рахбалад ғамноки орад бахри кас,
Сад хасорат, хам зарар аз чавру пайкори хабис.
Бадсириштонро набошад хулки неку, эй Хусайн,
Ту машав дар зиндаги мағрури осори хабис.

16.09.2019

ЭЙ ДИЛБАРИ ДИЛДОРИЯМ, МАН ДАР КУЧО ДИДАМ ТУРО? (1647)

Эй дилбари дилдориям, ман дар кучо дидам туро? Дар холати душвориям ман дар кучо дидам туро? Фикре бикардам рузу шаб андар хаводис бахри худ,

Дар хобу дар бедориям ман дар кучо дидам туро? Рухи ман андар манзиле ранчур дид худ дар бадан,

Эй дуст, дар бемориям ман дар кучо дидам туро? Накшу нигори нозанин чаззобй орад дар амал, Дар холати пуркориям ман дар кучо дидам туро? Имруз донистам сабаб такдири Раббулоламин. Харгиз магу бозориям, ман дар кучо дидам туро? Расми иморат дар назар орад саволе бар Хусайн, Харчанд ман меъмориям, ман дар кучо дидам туро?

РАХМАТИ ХАК БАР ТУ ОЯД, ГАР КАНОАТ МЕКУНЙ (1650)

Рахмати Ҳақ бар ту ояд, гар қаноат мекунй, Аз адаб хурмат бубинй, гар риоят мекунй. Ту таассуфҳо бикун андар ҳаёт аз кори бад, Аз гунаҳ бахшиш чу ёбй, гар надомат мекунй. Гар карам кардй ба кас, нуксон наёбй ҳеч гаҳ, Давлатат афзунй ёбад, гар саховат мекунй. Кори хайре гар ту кардй, сарзаниш н-ояд ба ту, Заҳр мепошад забонат, гар маломат мекунй. Гар хабар аз кас чу ояд, асли он аз ақл пурс, Ҳаққи онро ту бигӯ, ҳар гаҳ ривоят мекунй. Беҳтарин анчоми корат раҳнамой, эй Ҳусайн, Нусратат собит бигардад, гар ҳидоят мекунй.

НОСИПОСУ БЕНАСАБРО ТАРБИЯТ КАРДАН ХАТО (1653)

Носипосу бенасабро тарбият кардан хато, Бенасаб иффат надорад, окибат орад чафо. Нохалаф хар хайрро нобуд кунад бо дасти худ, Дарду ранчаш бардавом андар бадихо мубтало. Хайате ояд ба наздат бенасаб дар байнашон, Дар рахи зулму чахолат машварат гардад фано. Хар кӣ бошад бенасаб харгиз набошад ноумед, Айби ӯ не, айби аслаш офият андар рачо. Бахшишу осонӣ омад бахри мо аз дини ҳак, Бенасаб чашмаш напӯшад, мағфират шуд бехато. Афву эҳсон пеша кун дар ҳар амалҳо, эй Ҳусайн, Ҳар чӣ бошад бенасабро маърифат орад сафо.

ОВАРАД БАР ТУ САОДАТ ХИДМАТИ МОДАР, ПАДАР (1656)

Оварад бар ту саодат хидмати модар, падар, Бехтар аз нафли ибодат хидмати модар, падар. Дар итоат бахри ту хушнудй ояд аз Худо, Фикр кун андар ризоят хидмати модар, падар. Рузу шаб хидмат бикун, ёбй начот аз мушкилй, Растагорй дар киёмат хидмати модар, падар. Бахту икболат чу ояд хидмате кардй агар, Дар чавонй бе шикоят хидмати модар, падар. Гар ризо хохй зи онхо хайру эхсон пеша гир, Дар амал дасти саховат хидмати модар, падар. Бо дуои волидон назми ту бошад, эй Хусайн, Муршиди рохи хидоят хидмати модар, падар.

ЁРИ СОДИҚ ХАР КУЧО БОШАД, ДИЛ ОН ЧО МЕКАШАД (1674)

Ёри содик ҳар кучо бошад, дил он чо мекашад, Назди аҳли илму ирфон бесадо по мекашад. Дидани дидори некон рамзи чаннат дар ҳабар, Дасти нокас гар ҳате бар рӯи зебо мекашад. Пояи меҳру садоқат мисли дона дар замин, Сарви раъно бо муҳаббат сар ба боло мекашад. Бо бузургон зиндагонӣ баҳри Уммон дар назар, Чашмасорон ҳатти ҳуд бар сӯи дарё мекашад. Чонваронро ту бубин ҳаргиз наменолад зи ҳуд, Кафтаре ҳар ҳору ҳас бар лона танҳо мекашад. Сатри ашъори ҳакимон реша дорад, эй Ҳусайн, Шоҳаи ҳарфи ғазал то бар Сурайё мекашад.

БАЙНИ МАРДУМ ДАР ЧАХОН ХАРГИЗ НАБОШАД НОМИ ЧАНГ (1701)

Байни мардум дар чахон харгиз набошад номи чанг, Тинчй ояд бар забон, харгиз набошад номи чанг. Номи чанг ончо, ки бошад, нафрате дорам ба он, Чун бахори бехазон харгиз набошад номи чанг. Дар иборат хар насихат чумлагй асбоби сулх Чун асал андар дахон, харгиз набошад номи чанг. Тинчию оромихо ободй орад окибат, Хамчу рохи Кахкашон, харгиз набошад номи чанг. Сулху оромии кишвар иштиёки мо бувад, Номи миллат човидон, харгиз набошад номи чанг. Бадтарин холат ба дунё фитна бошад, эй Хусайн, Точикистон дар амон, харгиз набошад номи чанг.

ГУРФАИ ДЕХКОН КУЧОВУ ХОНАИ СУЛТОН КУЧО (1711)

Гурфаи деҳқон кучову хонаи султон кучо? Ҳарду хоб андар раҳи Ҳақ, чавҳари эҳсон кучо? Ҳар якеро вақти борон нағма бар гушаш расад, Пардаи барбат кучову чак-чаки борон кучо? Фитначуйиҳо надорад манзили дарвеши Ҳақ, Фитнаи инсон кучову илму ҳам ирфон кучо? Илму ирфон зидди ғафлат фарқи онро ту бубин, Васваси шайтон кучову ояти Қуръон кучо? Чоҳили нодон надонад қадри илму ҳам ҳунар, Ақли зарафшон кучову чаҳли номардон кучо? Фурсате дорӣ, Ҳусайно, тоати субҳон бикун, Ғайбати мастон кучову суҳбати некон кучо?

БЕХТАРИН ФУРСАТ БА ШОИР САЙРИ МАЪНИ БУДУ ХАСТ (1719)

Бехтарин фурсат ба шоир сайри маънй буду ҳаст, Дар илочи ранчи миллат чун Масеҳо буду ҳаст. Бо қалам ҳар чй навиштй васл гардад бо само, Мавчи илҳоми ту ҳусни баҳру дарё буду ҳаст. Баҳру дарёи маонй зеваре дорад ба ҳуд, Доҳили киштй ба мардум вақти савдо буду ҳаст. Ҳар муаммо дар маонй в-арна саҳли мумтанеъ, Мушкилй дар ҳарфи шоир ҳуд муаммо буду ҳаст. Дурри ҳолис бо машаққат аз садаф ояд бурун, Ҳар гаҳе он суфта гардад дар тамошо буду ҳаст. Санги дарё назди баъзе чун садаф бошад, Ҳусайн, Дурру гавҳар назди мардум зери дарё буду ҳаст.

ЭЙ АЗИЗАМ, ШОХ БАР ШОХОН ШУДӢ, АЗ ХУД МАРАВ (1726)

Эй азизам, шох бар шохон шудй, аз худ марав, Бо саодат сохиби даврон шудй, аз худ марав. Сарвату дороихоят бахти ту дар сарнавишт, Худ амиру сохиби султон шудй, аз худ марав. Ман магў бо хусни зебо, то нагардй зери чах, Бо чамолат Юсуфи Канъон шудй, аз худ марав. Айбу нуксону хато пўшида гардид окибат, Бо карам дар зери хар домон шудй, аз худ марав. Дар шариат, дар тарикат рахбарй ояд ба ту, Байни мардум хуччату бурхон шудй, аз худ марав. Эй Хусайн, андар каломат нукта бошад сад хазор, Сохиби сад назми зарафшон шудй, аз худ марав.

БА ИН ДУНЁИ ПУРҒАВҒО ЧАРО ТУ ОМАДЙ, РАФТЙ? (1728)

Ба ин дунёи пурғавғо чаро ту омадй, рафтй? Суоле кун ба сад маъно чаро ту омадй, рафтй? Зи рўзи мавлидат шодам напурсидй зи нафси худ, Чихо кардй бари фардо, чаро ту омадй, рафтй? Накардй хайри аъмоле, хама корат пушаймонй, Чи бурдй ту зи ин дунё, чаро ту омадй, рафтй? Надонй холи мардумро, касе гар як суоле кард, Ки охир меравй танхо, чаро ту омадй, рафтй? Худо такдири умратро ба ту андозае дода, Напурсидй зи он Якто, чаро ту омадй, рафтй? Хусайно, бар мухотаб гў бигўяд бо чавоби худ, Суолат бахри сад маъно, чаро ту омадй, рафтй?

ЧАШМАИ ИЛХОМИ МАН АЗ МАВЧИ УММОН САР ЗАНАД (1736)

Чашмаи илҳоми ман аз мавчи Уммон сар занад, Манбаи ашъори ман аз шамси тобон сар занад. Мавчи Уммонро бидонй ҳикмати қалб асту бас, Қатраи ҳар ҳарфи ман дар абри борон сар занад. Абри борон худ расонад оби раҳмат баҳри ҳалҳ, Аз замини миллати ман нарҳи арзон сар занад. Шамси тобонро бигуфтам дар назар маънй - ғазал, Аз маонй ҳикматаш нури дураҳшон сар занад. Бадри мунир бо равшанй ҳуд ноаён дар назди шамс, Ҳангоми мағриб нури ман аз ҳарфи девон сар занад. Ҳикмати асрори дил сарчашмаи шеъри Ҳусайн, Баҳри миллат аз ғазалҳо илму ирфон сар занад.

МАН БА ИН ХУРРАМЗАМИН БАХРИ САОДАТ ОМАДАМ (1737)

Ман ба ин хуррамзамин бахри саодат омадам, Ҳам ба хукми қисматам бо вақту соат омадам. Шукри неъмат мекунам, масъулият андар барам, Комронӣ аз азал, бахри рисолат омадам. Ҳар чӣ кардам дар ҳаётам, баҳри миллат шуд

хилол,

То ки он бадре шавад, рамзи шарофат омадам. Лангари дарёи мавлид адлу инсоф асту бас, Бехасорат, безарар бахри адолат омадам. Минбару мехроби масчид пайрави ахли хирад, Рахнамо андар ғазал бахри ҳидоят омадам. Ҳикматашро худ бигӯяд нуктаи шеъри Ҳусайн, Ҳар чӣ гуфтам мухтасар, бахри садоқат омадам.

БЕХУДА БУВАД НАҚШИ СУХАН **Ч**АВХАРИ ГУФТОР НАБОШАД (1738)

Бехуда бувад нақши сухан чавҳари гуфтор набошад,

Дар чашми суханвар назари дидаи бедор набошад. Андар рахи ҳақ илму амал дасти пано шуд ба азизон,

Дар назди ҳама ҳалқи азиз сангари душвор набошад.

Поёни ҳама дурчи само тири нишон дар назари халқ,

Дар мархалаи ногахихо ёвари дилдор набошад. Хокистариваш хар асале, гар ту бидидй бари аттор, Дар таъми сафо муслихию анбари бозор набошад. Андар дили ту хар нафаре лутф чу орад ба макоме, Ёрй ту мачу бо дили худ, ёри сазовор набошад. Дар нуктагирй харфи ту шуд, рахнамо нукта

Хусайно,

Он нукта магир аз нафаре, сохиби аброр набошад. Дар руп замин мисли Ватан модари ғамхор набинам,

 Хам дар рахи ҳақ мехру вафо мисли Ватан ёр

 набошад.

ДАР ЧАХОН ФАРЗАНДИ ОДАМ АЗ АЗАЛ БОШАД ШАРИФ (1742)

Дар чахон фарзанди одам аз азал бошад шариф, Гашта садхо миллате бо урфу хам дини Ханиф. Кофиру мушрик, мусулмон бандаи як Холиканд, Хар кй инсонй бидонад, васфи ў бошад латиф. Кадри худро гар надонад, нотавон гардад мудом, Дар хама адёни олам бар зарар омад касиф. Хар нафар гар фитна дорад, хамдамй н-ояд зи ў, Байни мардум худ бигардад нотавону хам заъиф. Дар сиришти ахли ирфон иззати нафс эътибор, Дар рахи васфи адолат хамнишин бошад хариф. Бехтарин холат ба инсон табъи хуш бошад, Хусайн, Бетакаллуф шеър гўяд нуктасанчу хам зариф.

РАХНАМО ХУШЁР БОШ, АЗ РОХИ ХАҚ РАХГУМ МАЗАН (1745)

Раҳнамо ҳушёр бош, аз роҳи ҳақ раҳгум мазан, Бо каломи номуносиб бар дили мардум мазан. Байни адёни чаҳон фарке набошад дар ҳадаф, Туҳмату буҳтони ҳуд бар домани Марям мазан. Гулшани партавфнишоне гар дураҳшад дар саҳар, Акси он пайдо шавад, бар тобиши шабнам мазан. Хайри моли ҳуд бикун, дасти саҳоват пеша гир, Оташи буҳлу ҳасад бар ҳирмани Ҳотам мазан. Дар садоқат оби чорӣ ҳуд чаҳони дигар аст, Оташи чангу чадал дар руҳди ин олам мазан. Меҳри Пайғамбар туро наҳши нигин бошад, Ҳусайн, Ҳарфи носанчидаро бар гулшани Хотам мазан.

ИФТИХОРИ МИЛЛАТИ МО ДАР ЧАХОН БОШАД КАМОЛ (1748)

Ифтихори миллати мо дар чахон бошад Камол, Сохиби чашни чахонй дар замон бошад Камол. Дар миёни ахли ирфон худ камоли мазхар аст, Навбахори миллати худ, бехазон бошад Камол. Дар ғарибй ҳар чй гуфт ӯ, буд ёде аз Хучанд, Ман нагӯям аз касе озурдачон бошад Камол. Назми ӯро ту бубин дар ҳар ғазал садҳо ҳадаф, Рӯзи ҳаф(т)садсолагй вирди забон бошад Камол. Дар самои маърифат рахшанда шуд девони вай, Дар тани ин миллати худ ҳамчу чон бошад Камол. Точикистон бар бузургон Пешво дорад, Ҳусайн, Дар забони халку миллат човидон бошад Камол.

ЧАШМИ МИЛЛАТРО КУШОЯД ИЛМУ ИРФОНИ КАМОЛ (1749)

Чашми миллатро кушояд илму ирфони Камол, Дил мунаввар мешавад аз шамси тобони Камол. Оташи ишки Ватан хомуш нагардад то абад, Хар касе огах шавад аз сирри пинхони Камол. Гавхари асрори хикмат гар бичуй аз Хучанд, Лутф гардад дар никоб аз чашми султони Камол. «Дил мукими куйи чонон» - гуфт, холаш дар назар, Буд бо ёди ватан холи парешони Камол. Аз замони миллати худ шод гардад рухи вай, Во ғарибо нашнавам аз чисми бечони Камол. Риштаи ҳар як ғазалҳо аз Хучанд бошад, Ҳусайн, Дурри манзуме бувад дар назми девони Камол.

ТОЧИКИСТОНИ АЗИЗАМ ЯК ГУЛИСТОН ГАШТААСТ (1757)

Точикистони азизам як гулистон гаштааст, Дар чахони бо саодат худ бахорон гаштааст. Мехрубонй бахри мардум бартарй орад мудом, Дар адолат, дар шарофат мулки сомон гаштааст. Рузгори хуби мардум — бардавомии ҳаёт, НОБ-и Рогун бахри мо шамъи фурузон гаштааст. Шукри обу хоки покаш меҳнати аҳли хирад, Ризку рузй дар ниҳоят бас фаровон гаштааст. Дар амал ҳар кори ҳайре равшанй орад ба дил, Бо адолат раҳбари мо шамси тобон гаштааст. Васфи меҳан дар ғазалҳо бо садоқат гу, Ҳусайн, Точикистон баҳри миллат гулшанистон гаштааст.

АЗ ИН ЗАМИНИ БОСАФО, ХОХЙ, НАХОХЙ МЕРАВЙ (1765)

Аз ин замини босафо, хоҳӣ, нахоҳӣ меравӣ, Шаҳзода бошӣ ё гадо, хоҳӣ, нахоҳӣ меравӣ. Ҳар он чӣ бошад нораво, бар он машав худ мубтало,

Рўзе бимонй дар бало, хоҳй, нахоҳй меравй. Ҳаргиз магў ман бенаво, васфи заминро бевафо, Розй бишав ту аз қазо, хоҳй, нахоҳй меравй. Бар худ магў ҳамду сано, чун кас набошад бехато, Паймона ояд аз само, хоҳй, нахоҳй меравй. Аз назди хешу акрабо, аз молу мулки худ чудо, Охир равй дорулбақо, хоҳй, нахоҳй меравй. Бо ҳарфи худ шав раҳнамо гуфтй, Ҳусайно, доимо,

Омода бин омад нидо, хохй, нахохй меравй.

БУБИН ТУ ОБИ ДАРЁРО ЗИ РОХАШ БАРНАМЕГАРДАД (1768)

Бубин ту оби дарёро зи рохаш барнамегардад, Хар он хоке бурун ояд, ба чохаш барнамегардад. Бубин ту оби борикро зи дарзи санг бурун ояд, Алафдору бируяд, з-он гиёхаш барнамегардад. Хамон обу хамон хоке вучудаш дар вучуди ту, Ба аслаш муттасил ҳар дам ба хоҳиш

барнамегардад.

Манофеъ бахри ҳар миллат зи нуқсони Банй Одам, Агар ҳукме кунад ақлаш, ба коҳиш барнамегардад. Ҳакиме дар ҷаҳон бо илм ҳайли лашкаре дорад, Зи роҳи ҳифзи тӯфонӣ сипоҳаш барнамегардад. Ҳусайно, ҳарфи иллатро ба маънӣ баҳри мардум гӯ, Ҳар он кас дилбаре дорад, зи оҳаш барнамегардад.

ХОКИ ХУШК АЗ ХИДМАТЕ ГУЛХОНА ГАРДАД ОҚИБАТ (1779)

Хоки хушк аз хидмате гулхона гардад окибат, Дар давоми солхо кошона гардад окибат. Булбули гулхонаро кошона бошад назди гул, Руп гул гар шахпари парвона гардад окибат. Сохтмони хар иморат муддати аср асту бас, Сакфи бомаш гар яке вайрона гардад окибат. Киссаи Лайлию Мачнун худ хикоятхо кунад, Назди мардум бо хадаф девона гардад окибат. Дар баёни асли матлаб ибрати ахли хирад, Дар тачохул шуд касе, бегона гардад окибат. Ин хама зарбулмасалхо катра бошад, эй Хусайн, Бахри халку миллатат дурдона гардад окибат.

ЭЙ БОДХО БА ТАЪРИХ, РОЗИ МАРО РАСОНЕД (1800)

Эй бодхо, ба таърих, рози маро расонед, Аз харфи ман ба зулмат нуру сафо расонед. Мазмуни хар ғазалро бе шарху бе баёнаш, Бо матлаби ҳақиқат бар ҳар кучо расонед. Савту нидои миллат шомил ба ҳарфи ман шуд, Маънии назми манро бо як садо расонед. Хонандаи ғазалро, донандаи масалро, Аз ман салом расонед, аз ман дуо расонед. Чун васфи шайхи комил меҳру муҳаббати ман, Доим саломи манро бар акрабо расонед. Назми Хусайни мо шуд чун як ҳазору ҳаш(т)сад, Бар аҳли дил, азизон, назми варо расонед.

05.02.2020.

ДАР ҒАЗАЛХОИ КУХАН САРВИ ХИРОМОН ҚОМАТАТ (1802)

Дар ғазалҳои куҳан сарви хиромон қоматат, Болатофат қадди раъно, зеби даврон қоматат. Сурати зебои иффат, хулқи неку нозанин, Рост гарди байни мардум гул ба домон қоматат. Ман тамошо мекунам пайдо шавад гар луъбате, Мисли як шамшод зеби боғу бустон қоматат. Дар латофат ҳам назокат хушгили ояд зи ту, Дар назар чун найшакар зеби найистон қоматат. Нексират, шамси тобон, чун пари андар назар, Равшани орад ба дилҳо дар шабистон қоматат. Чеҳраи нуроният нури ду чашмони Ҳусайн, Хушнамо ҳамчун алиф дар назми девон қоматат.

07.02.2020.

ЭЙ КОШ, ДАР НАБАРДЕ ТИРУ КАМОН НАБОШАД (1805)

Эй кош, дар набарде тиру камон набошад, Бухтону кизбу ғайбат андар забон набошад. Чангу чидоли дунё бар мардум орад озор, Бадномии хабисе бар дигарон набошад. Хуршед нури худро бахшад ба кулли дунё, Мухточу камбизоат бесоябон набошад. Гарданкашу гунаҳкор сарпечй аз ҳақиқат, Дар назди халқу миллат худ ноаён набошад. Асҳоби чавру кина шарманда назди мардум, Дил чун сафо биёбад, номеҳрубон набошад. Созиш миёни адён сулҳ оварад, Ҳусайно, Ойини кулли динҳо чанги чаҳон набошад.

07.02.2020.

ЭЙ ХУДО, ДАР ИН ЧАХОН ШАРМАНДАВУ ХОРАМ МАКУН (1810)

Эй Худо, дар ин чахон шармандаву хорам макун, Байни хешу акрабо бечораву зорам макун. Душманиву кинахо бегона бошад бахри ман, Дар рахи ноодамй нохак гирифторам макун. Оқибат ҳар он чӣ дидам, офият шуд баҳри ман, Дар замони пириям ғамноку беморам макун. Хар чй пурсидам зи ту, бар даргахат шуд мустачоб,

Рузи махшар мубтало, савдои бозорам макун. Бо насихат хар чй гуфтам, киштй шуд дар бахри ман,

Дар рахи садди хакикат лангари борам макун. Хомили бори амонат, дар дуо гуяд, Хусайн, Байни мардум, эй Худо, бехудагуфторам макун.

09.02.2020.

БИПУРСАМ БАХШИШ АЗ ХОЛИҚ, АГАР БОРЕ ХАТО КАРДАМ (1845)

Бипурсам бахшиш аз Холик, агар боре хато кардам, Зи худ пурсам ба сад ҳасрат гуноҳеро чаро кардам. Умед аз раҳматаш дорам, Худо бахшандаи олам, Ки хоҳишҳои қалбамро ба некон муқтадо кардам. Каримо, аз ту мепурсам, ту донои ҳама асрор, Қабули роҳи худ бинмо ҳар он чӣ бериё кардам. Азизам, аз ту мепурсам бипушонӣ ту айби ман, Аз он чӣ ту ҳабар дорӣ, зи пурсидан ҳаё кардам. Битарсидам зи роҳи ҳақ, ба поям лағзише н-ояд, Сарангуштам нашуд ҳалқа, ба ҳуд дасти асо кардам. Ҳусайно, дар ғазалҳоят бигӯ қавли ҳакимона, Ба дарди миллату қавмам ба қавли ҳуд даво кардам.

27.02.2020.

МАН НАМЕХОХАМ, КИ ШАХСЕ ДАР ЧАХОН РАНЧАД ЗИ МАН (1850)

Ман намехоҳам, ки шахсе дар чаҳон ранчад зи ман, Ёри содик, бомуҳаббат, меҳрубон ранчад зи ман. Ёри содик ман нагӯям ҳар касе бошад рафик, Маҳфӣ гӯяд сирри ҳудро, ноаён ранчад зи ман. Ғофилу нодон бимонад ҳар кӣ шуд бемаърифат, Баҳшише пурсам зи доно ҳар замон ранчад зи ман. Байни мардум дар умуре раҳнамо бошам агар, Ман намеҳоҳам, ки фардо ногаҳон ранчад зи ман. Доварӣ кардам ба нафсам дар ниҳону ошкор, Водареғо, ман бигӯям, дилситон ранчад зи ман. Ман намеҳоҳам бигуфтӣ дар каломат, эй Ҳусайн, Ҷонвари ваҳшию кабки безабон ранчад зи ман.

АЗ ХАЁТ, ЭЙ ШАХСИ НОДОН, НОРИЗОЙ ТО БА КАЙ? (1855)

Аз ҳаёт, эй шахси нодон, норизой то ба кай? Байни буғзу ҳам адоват ошной то ба кай? Фитнаву ҳам шӯру ғавғо кулфате орад ба кас, Аз зану фарзанду ёронат чудой то ба кай? Туҳмату буҳтону ғайбат ҳамчу заҳри қотил аст, Байни бадҳоҳони дунё ифтирой то ба кай? Дар ҳато афтад мудом, дармонгарй бо фикри ҳуд, Бо чаҳолат, беназофат, ҳуддавой то ба кай? Равшании ҳарфи ту аз баҳри миллат, эй Ҳусайн, Чоҳилонро кун ишорат бесафой то ба кай? Дар замири нафси ҳуд покй надорад беадаб, Беадабро байни мардум беҳаёй то ба кай?

БИЁ БО МЕХРИ БЕХАМТО, ХУДАТ ГУФТЙ, САФО ИН ЧОСТ (1857)

Биё бо мехри бехамто, худат гуфтй, сафо ин чост, Аён бинй ба чашми худ хар он чй аз казо ин чост. Агар ту сабъаи сайёр, заволе оядат рўзе, Хазонеро магў хамдам, хама рамзи бако ин чост. Баёни хикмате омад, хушо рафтору кирдорат, Нигахбонии хусни хулк ба ту дасти асо ин чост. Кудурат дар дилат бошад, мазаммат бар сарат ояд, Мураттаб кун сару корат, макони бехато ин чост. Машав хайрони рохи хак, хидоят дар забону дил, Ишоратхо шуда бар мо: нишони рахнамо ин чост. Хусайно, бахри ту гуфто: амону манзалат хохй, Биё бо номи неки худ, макоми интихо ин чост.

ТИНАТИ ГУЛХОИ РАНГИН ДАР ГУЛОБ АФТОДААСТ (1865)

Тинати гулҳои рангин дар гулоб афтодааст, Раҳмати дилҳои сангин бениқоб афтодааст. Мушку анбар гар ту дидӣ дар гулобе ё ниқоб, Қимати гулҳои мушкин беҳисоб афтодааст. Боданушӣ, бангу афюн сад чунун орад ба ту, Иллати ин номи нангин дар шароб афтодааст. Лаззати об ар бидонӣ, шуру талҳӣ рамзи баҳр, Қисмати дарёи ширин аз саҳоб афтодааст. Бо шаҳомат чуғзу лочин дурӣ чуяд ҳуд ба ҳуд, Ғафлати авлоди шоҳин чун сароб афтодааст. Номаи девон чу омад наҳши дунёро бубин, Давлати дунёи рангин дар китоб афтодааст. Ваҳти оромӣ ба нармӣ ту дуо кун, эй Ҳусайн, Фурсати начвои омин мустачоб афтодааст.

ДАР ХАМА ХОЛЕ НАБОШЙ, ТУ ЗАБОНРО ГУМ МАКУН (1871)

Дар хама холе набошй, ту забонро гум макун, Дар замони илму ирфон ту чахонро гум макун. Хору гулро ту бубин худ, дар гулистон хамраханд, Дўстони бехтарину мехрубонро гум макун. Чавхари парвози мурғон дар биёбон рахгузар, Хамчу булбул хамрахи гул ошёнро гум макун. Гар ту мебинй ба хар рўзе хазорон чехраро, Байни онхо гармрўи дилситонро гум макун. Дар сафар ё дар хазар ашки надоматро марез, Хар чй дидй дар рахи худ, корвонро гум макун. То тавонй, эй Хусайно, панду андарзе бигў, Соябонй бар ту омад, соябонро гум макун.

НАМЕБИНЙ ХАҚИҚАТРО, ЗИ НАҚШИ ПО ЧЙ МЕЧУЙ? (1884)

Намебинй ҳақиқатро, зи нақши по чй мечуй? Давиданро намедонй, зи оху по чй мечуй? Хар он чй чустанй дорй, бичу аз илму ҳам ирфон, Надорй аспи лочине, зи ҳар бодпо чй мечуй? Китобе гир ба дасти худ, халосият дар он бошад, Тафаккур кун саволи худ, зи ҳар доно чй мечуй? Чаҳонбинии аҳли шарқ хилофи аҳли ғарб омад, Нигар бар мардуми олам, зи пеши по чй мечуй? Ба ту ноил шавад рузе, агар ризқат ҳалол, эй дуст, Қаноат кун ба ризқи худ, зи худ боло чй мечуй? Саманди бодпойи ту, Ҳусайно, дар раҳи равшан, Худо гар ҳамраҳат бошад, ба худ ҳампо мечуй?

ХОФИЗИ АСРОР БОШУ НОРИЗО ҒАЙБАТ МАКУН (1886)

Хофизи асрор бошу норизо ғайбат макун, Дар ғиёбаш гар ту бинй сад хато, ғайбат макун. Айби касро аз қафо исрор баъди рафтанаш, Дар сулуки аҳли ирфон нораво ғайбат макун. Айби ёри содиқатро пеши номахрам магу, Ту бидон ҳақки намакро, чун гадо ғайбат макун. Туҳмату буҳтон шумораш айби кас бошад дурӯғ, Мотами касро надида, дар азо ғайбат макун. Бадтарини маъсият ин, донй чй бошад, эй Ҳусайн, Одати бад ҳамчу дарди бедаво ғайбат макун. Ғайбати кас мунҳасир андар суҳан ё феъл нест, Бо имову бо ишора, бесадо ғайбат макун.

РӮЗИ ХАЗОН ХАР ГАХ РАСАД, ГУЛ АЗ ГУЛИСТОН МЕРАВАД (1896)

Рузи хазон ҳар гаҳ расад, гул аз гулистон меравад, Руҳи равон аз чисми мо бо амри Яздон меравад. Некӣ, бадӣ дар ин чаҳон ачру чазояш шуд аён, Гар бар касе орад зиён, охир пушаймон меравад. Амволи кас, гар бегумон, монанди роҳи Каҳкашон, Рузе, ки гардад нотавон, мулки Сулаймон меравад. Дар байни мардум ҳар касе ҳуд меҳрубон бошад агар,

У аз ҳаёташ розию фархунда хандон меравад. Дар ҳар кучо шахси баде мехре надорад дар дилаш, Чун бесабот аз ин чаҳон бо хашми ёрон меравад. Ҳар нуктаат бо ҳикмате аз дил баромад, эй Ҳусайн, Рузе ба дарди миллатат мафҳуми дармон мерасад.

ШУКРИ ХАҚ, КИ МИЛЛАТАМ ШУД ХОМИИ ХОКИ ВАТАН (1898)

Шукри Ҳақ, ки миллатам шуд ҳомии хоки Ватан, Хоки фарзандони миллат дар дили поки Ватан. Синаи хоки Ватан аз баҳри миллат шуд сипар, Дар назар дорам чу гулшан хору хошоки Ватан. Кори сарбоз аст ҳифзи марзу сарҳадҳои мо, Румиёну аҳли мағриб берун аз хоки ватан. Хоку оби Точикистон сурма бар чашмони мо, Шуд амонат баҳри моён молу амлоки Ватан. Шукри даврон мекунам, ки неъмате омад ба ман, Мушку анбар шуд ба муштам хоки намноки Ватан. Худ бигуфтй дар суҳан парво надорй, эй Ҳусайн, Бо қалам ҳастй ту ҳам сарбози бебоки Ватан.

ЭЙ ПАДАР, ДАР ИН ЧАХОН ХУРШЕДИ ТОБОНАМ ШУМО (1906)

Эй падар, дар ин чахон хуршеди тобонам шумо, Мехри хосам дар нихон, асрори пинхонам шумо. Киблагохам кардаед гулкорихо аз бахри ман, Шодмонихо шавад, базми гулистонам шумо. Рафтаам дар байни мардум доимо дар рохи рост, Дар рахи рушду хидоят нури чашмонам шумо. Гах намоён мешавад андар садаф марвориде, Гар дурахшам байни халк, луълуву марчонам шумо. Хар гиёхе бо сабаб шуд растаи гулбоғи худ, Бо дуо аз бахри гул нахри хиёбонам шумо. Эътимоду эътиборам давлати мулки падар, Эй падар, дар рохи сидк исботу бурхонам шумо. Бо вучудаш дар чахон бахри падар гуяд Хусайн, Кутби олам дар само, нури дурахшонам шумо.

ТОЧИКИСТОНИ АЗИЗАМ, МАРДУМАТ ВАХДАТСАРО (1921)

Точикистони азизам, мардумат вахдатсаро, Пешвои миллати ту байни мардум рахнамо. Пешвои миллати мо Пешвои вахдат аст, Вахдати миллат бигўяд: Пешвоё, мархабо! Дар рахи вахдат бигуфтй «чони худ курбон кунам», Худ шуда мушкилкушо бар дарди миллат чун даво. Тинчию оромии кишвар зи юмни вахдат аст, Рўзи вахдат мо бидидем аз шумо дасти сахо. Аз самими дил бигўям: Сояи Хак дар замин, Рўзи Вахдат бахри халки босаодат, мархабо. Рўзи Вахдат шуд муборак аз дили поки шумо, Нури дида, точи сар Эмомалй Рахмони мо.

СУХБАТИ ЁРОНИ СОДИК МАХФИЛИ ШОХОНА АСТ (1924)

Сухбати ёрони содик махфили шохона аст, Рохати махфил ба моён бех зи хар кошона аст. Хидмати хар як нафар чун шахсият дар назди халк, Нози гул бо рози булбул риштаи дурдона аст. Максади мо — ахли сухбат хушдилӣ бошад мудом, Хикмати ахли карам шодоби хар як дона аст. Риштаи ахду вафо кандан нашояд хеч гох, Махфили мо бе вучуди як нафар вайрона аст. Дар садокат, дар рафокат хамчу хешу акрабо, Гайбату бадбинихо аз бахри мо бегона аст. Байни ёронат намо рохи садокат, эй Хусайн,

Махфили ёрони содик мачмаи шукрона аст.

ЭЙ ДИЛБАРИ НУРУ САФО, АЗ МАН ЧАРО РАНЧИДАЙ? (1926)

Эй дилбари нуру сафо, аз ман чаро ранчидай? Бар ту нагуфтам носазо, аз ман чаро ранчидай? Умре накардам ман риё, аз ту нагаштам ман чудо, Харгиз нагуфтам нораво, аз ман чаро ранчидай? Аз ман напурсидй чаро бар ту биёвардам чафо, Оё ту дидй як хато, аз ман чаро ранчидай? Мехру мухаббат бе садо вораста шуд аз ту чудо, Бекайду бандам шуд рахо, аз ман чаро ранчидай? Аз осмон омад нидо, шахсе набошад бехато, Таксир бошад аз казо, аз ман чаро ранчидай? Зиштй наояд аз само, донй, Хусайнат рахнамо, Бо дил бигўяд мархабо, аз ман чаро ранчидай?

АЗ ГУЗАШТИ УМРИ ХАЙРАМ ЁД МЕОЯД МАРО (1938)

Аз гузашти умри хайрам ёд меояд маро, Як нафас бехуда шуд, фарёд меояд маро. Дар канори сабзаву гул мустаким андар рахам, Бо мухаббат баргаи шамшод меояд маро. Аз найистони парешон хушкй ояд бахри ман, Хам зи нокас сабри бебунёд меояд маро. Аз Низоми Ганчавй, аз киссаи Ширини ў Дар назар чон кандани Фарход меояд маро. Анчуман гар орифона тоза созад рухи ман, Дар ғазал майдони навбунёд меояд маро. Манбаи ҳар як ғазалро бо қалам гуяд Хусайн, Аз ҳакимон неъмати иршод меояд маро.

ҚИССАИ ТОЧИРИ СОДИҚ, ЗУЛМИ АХЛИ КИШТЙ ВА САБАБИ НАЧОТ ЁФТАНИ Ў БО ОТАШ ГИРИФТАНИ ХОНА (1943)

Ибтидо кардам ба номат, эй Худо, Киссаи андарзу панди рахнамо. Хам сано гуям ба сидки дил ризо, То расони бар Мухаммад Мустафо. Кисса гуям ман зи шахси муктадо, Бо тичорат шуғл варзид аз қазо. Зохираш хайр асту қалбаш бо сафо, Дар тичорат шуғли ў буд бериё. Точири содик хамеша бо адаб, Хайрати мардум биёвардй ачаб. Дар замираш нафъи моле шуд сабаб, Бар муроди худ расид мохи Рачаб. Дар тичорат молу мулкаш буд захаб, Бахри нафъаш аз Худо карда талаб. Бо вучуди ин битарсид аз ғазаб, Некй мекардй ба мардум рузу шаб. Киссаи бахри азим шуд дар назар, Хамрахи мардум ба киштй дар сафар. Чуст ў дар бахр рохе мухтасар, Байни мардум худ дуо карда сипар. Ногахон бо мавч пайдо шуд хатар,

Машварат карданд хама вакти сахар. Моли точир буд зиёд андар хабар, Гуфт напартоед – ин бар ман зарар. Бо хадаф аз пушти молаш медавид, Баъди чанде хеч кас уро надид. Моли худ бо нафси худ дар бахр дид, Пурхазар шуд, хам зи моли худ рамид. Ногахон андар чазира худ бидид, Оби бахру мавчи он молаш кашид. Фикр карду чуст ў рохи чадид, Сохт ў як кулбаеву шуд саъид. Рўзхо бигзашт ў буд дар амон, Оташе омад зи суи осмон. Хонаи вайро бисухт он ногахон, Дудхо пайдо бишуд чун ошён. Шукр кард ў, дид худро дар амон, Бо тахайюр ў бипурсид аз Худо. Ман чй кардам, бар ман омад ин бало? Баъди чанде заврак омад бе нидо. Одамон даъво бикардандаш: Биё! У биёмад назди киштй чонфидо. Бо хисобе бурда буд бо худ ғизо, Ахли киштӣ дар таҳайюр монда буд. Гарчи танхо бо чи холе зинда буд, Дар рухаш нуру сафо хам ханда буд. Кисса аз киштии худ гуянда буд,

Бахри ў гуфтанд: Он киштй тамом **Гарк** шуд, не зиндае монду на ном, Дуди ту моро биёвард ин маком. То бигуемат дурудеву салом, Хикмати Хакро бидида рахнамун. Зулми ахли киштй бошад бесутун, Фикри онхо ғарқи молу дасти хун. Зохир ояд хар чӣ бошад андарун, Ғарқи киштӣ воқеа зулму ситам. Лек точир худ разо ёфт аз карам, Мавчи дарё нуқта бошад дар рақам. Ихтисори қисса кардам бо қалам, Пояи хар кори хайр олимаком. Бахри мардум мо расонем ин паём, Хикматашро то бидонад хосу ом. Қисса охир шуд, Ҳусайно, вассалом,

КИССАИ МАРДИ СОЛЕХ ВА РОХЗАН ДАР САХРОИ БЕОБ (1944)

Ибтидои кисса кардам ман ба номи он Худо, Хам бигуям сад саломе бар Мухаммад Мустафо. Аз бузургон бо ривоят кисса омад дар хабар, Нақл кардам, то бигардад ибрати аҳли башар. Марди солех дар биёбон карда танхо худ сафар, Худ савори уштуре буд хамрахаш тиллову зар. Дар таманнои тичорат кору бораш бо низом, Байни сахро бе химоят, хамрахаш обу таом. Ногахон аз ташнагй овоз дод ў: Ман тамом, Мард худ афтода буду оху вохаш бардавом. Об дех бахри Худо, ки мемирам аз ташнагй, В-арна дар назди халоик кори ман шармандагй. Катраи обе ба ман дех, то бубинам зиндагй, То кунам дар ин хаётам назди Мавло бандагй. Чашми гирён бо талаттуф як назар карда ба руй, Бо тараххум мисли додар об додаш аз сабуй. Хурданихо обу нону хам бидодаш нофабуй, Розй буд андар тасаввур бахравар аз оби чуй. Макру найранге бикарду хест аз чо ногахон, Аз бағал санге гирифту зарбае зад бар дахон. Шуд савора уштурашро, шуд фирорӣ ноаён, Марди солех худ давиду хост гуяд дар нихон. Дузди рахзан боз истоду ба қавлаш гуш дод,

Он бигуфто ҳар чӣ гӯям баҳри ман кун эътимод. Розиям ҳар он чӣ кардӣ, гарчи монам бе либос, Даъвии уштур надорам, аз ту дорам илтимос. Бар касе ту ногаҳон ин қиссаро ифшо макун, Мисли ҳуд бадбиниро дар фикри мардум чо макун.

Гар бигуй, дар биёбон чун касе дармонд боз, Бахри ёрияш наояд марди хубу дилнавоз. Дузди рахзан бо маломат кард нафрин нафси худ, Бо ризоят бо садокат аз шутур омад фуруд. Бо шаходат дар рисолат кард назди ў сучуд, Кард ваъда, пас дихад хар он чй аз мардум рабуд. Марди солех гиряхо карду зи дил фарёд кард, Бахри ин марди наку карвонсаро бунёд кард. Сохт як сардоба, то шодоб гардад хар нафар, Хастагй аз худ барорад хар кй бошад дар сафар. Марди солех кард химмат, рох хам шуд бехатар, Номи некаш бо хикоят байни мардум муътабар. Харду гаштанд аз садокат мисли фарзанди падар, Ин ривоят бахри ибрат хам зи сахро як хабар. Садди рохи маъсият бо некй – бошад он хунар, Хисса аз кисса навиштам, рохи халлаш дар назар. Эй Хусайно, қиссаи ту гарчи бошад мухтасар, Панду ибрат кош гардад байни абнои башар. Бахри нафъи миллати худ кисса гуфтй бардавом, Аз забони марди солех рузи чумъа шуд тамом.

01.05.2020

СУБХДАМ БЕДОР ШАВ, ФАЙЗИ САХАР ХОХЙ АГАР (1952)

Субхдам бедор шав, файзи саҳар хоҳй агар, Тоати пинҳонй кун, аз наҳли худ хоҳй самар. Хоби ғафлат гар ту хоҳй, бенасиб монй зи файз, Баҳри ту душворй орад, худ бимонй дар хатар. Тоати ишқи Илоҳй маърифат орад ба дил, Шуд муайян ҳикматаш дар назди ҳар соҳибназар. Дуди оҳи аҳли дил худ сузиши дард асту бас, Гулҳани он ганчи пинҳон, шуъла орад ҳар шарар. Мавчи дарё дар заминм дашти беобуалаф, Инъикоси ҳақ бубинад ҳар кй монад беҳабар. Тоату бедориҳоят лаззате дорад, Ҳусайн, Бо ниёиш шуд ҳувайдо ҳар чй бошад муътабар.

22.05.2020.

ПАНЧОХ ХИКМАТИ МЎСОЗОДА (1964)

-1-Мурғи ғам дур аст аз сар бахри он шук рона кун,

Лек магзораш, ки мурғе лона созад дар сарат.

- -2-Хар гахе бинй дареро руст бошад бахри ту, Ноумедихо макун, зеро ки он девор нест.
- -3-Бардавом бошад ҳаёт дар чашми мо бо рузу шаб,

Лек назди мурдагон олам чахони дигар аст.

- 4 Рузу шаб дар зиндаги чун ҳарфи байт аст дар ҳадаф.
- 5 Муждаи ояндаро андешахо пайдо кунад, Бе хадаф хар нотавон ояндаро расво кунад.
- 6-Холиқият дар хунарҳо бар Худо тақлид нест,
   Олиме гуҳд суҳан, он ҳам баёни ҳикмат аст.
- 7 Ҳар чӣ кардӣ тӯли солҳо, ҳосилаш имрӯ з шуд,

Хохиши кас бахри фардо мурдаро эхё куна д.

- 8 -Сарф кун амволи худро бахри мухточу ятим, Акси он кун сарфаи умрат, нагуяндат бахил.
- 9 -Бехтар аст аз солхо як соати умри хуб ат.
- 10 Гуфтанй дар сар надорй, ҳарзагӯй кам намо,
   Бо суханпардозият суде набахшй ҳеч гаҳ .

- 11 -Фикри некиро бикардӣ, дар амал ичро би кун.
- 12 Ҳар касе дӯрӣ бичӯяд аз ҳавои нафси худ, Хорию зорӣ набинад дар ҳаёташ ҳеч гаҳ.
- 13 -Фарқи байни неку бадро дид бояд бо хирад,
   Дар раҳи ҳукми қазоват Қозиро дидан чӣ суд?
- 14 -Ман зи такдири Худо тадбири худро дидаам.

. .

Бо вучуди хар амал, он берун аз такдир нест.

- 15 Ҳар чӣ кардам ё бигуфтам, он чавоб ома д ба ман.
- 16 Аз барои некномй солхо бояд сипар, Аз барои номи бад кофист якчанд лахзае.
- 17 -Лоиқи авф аст, бе шак, иштибохи аввалин, Бори дуввум иштибохи марди оқил аблахист.
- 18 -Як табассум бахри ёрон бехтар аст аз симу зар.
- 19 A_3 мақому мансабат дороихо ояд ба каф , Лек бахти бехтарин номи нак $\bar{y}$ андар чахон.
- 20 -Ту магў: Дунёи мо шуд бе вафо, Балки мо гаштем бо ў бевафо.
- 21 Хар касе нохўрда, нопўшида сарват чамъ кунад,

Охири умраш харобу худ пушаймонй кунад.

- 22 - Хар киро осон наяст боло шудан андар ҳаёт, Лек афтодан ба зер, осон бошад ногаҳ он.

- 23 -Ибтидои корхоро интихое окибат,
 Некиву зиштии корат аз Худо пинхон наяст.

- 24 - Мардумон рамзй бубинанд он чй омад аз само,

Лек амри ҳақ набинанд, гарчи бошад дар замин.

- 25 - Хар касе хохад бимонад баъди мурдан дар чахон,

Аз худ осоре бимонад, то бигуянд зинда аст.

- 26 -Нури вичдон дар тани мо шуълавар аз нури хак,

Хар киро вичдон набвад, хар чй хохад мек унад.

- 27 -Дасти такдири Илоҳӣ бар сари мо бардавом, Сарнавишти ҳар нафар аз феъли ӯ вобастааст.
- 28 -Суҳбати тӯлонӣ кардан нафъ н-орад баҳри кас,

Хар гули пажмурдаро аз гармии Хуршед дон.

- 29 -Ту сухан кутах кун монанди абри навбахор, Сухбати начвои Ошик ғунчаи гул во кунад.
- 30 -Бахри инсон ишку имон ҳар ду аз як ма чмаанд,

Дар чахон бе харду будан айб бошад бахри кас.

- 31 -Пешрафти илми дунё моли аҳли Ғарб шуд, Во дареғо, аҳли Машриқ дар чаҳолат мондааст.
- 32 Марди оқил ҳамраҳу ҳамроз бошад бо замон, Бо ҳадаф оянда бинад, марди чоҳил акси о н.
- 33 -Шараф вақто ки ояд, ту набинй,

Валекин бахри хифзаш кушише кун.

- 34 -Саодати инсон дар пархезгорист.
- 35 -Инсони бе манфиат чун дарахти бе сояву бе самар.
- 36 Кӯр гардад чашми кас аз рағбати ҳову ҳавас, Хоҳиши нафсониро ту ҷавҳари шайтонӣ дон .
- 37 -Бахти инсон хидмати халқ, охири кораш ба хайр,

Бе дами андуху ғам, вақти муносиб мурдан аст.

- 38 -Нафъ н-орад панди ту, худро ба нодонй бизан.
- 39 -Осмон софу замин шуд пурхатар, Чунки гардун холӣ аз ахли башар.
- 40 -Ахд кардан рохи осон, бо вафо бояд шудан,

Рохи дин осону, аммо бахри халқ мушкил макун.

- 41 -Гар саодат хохӣ дар рохи хаёт,

Розй шав бо қисмату шав эхтиёт.

- 42 -Вақти некихо фаромушат кунанд,

Гар хато кардӣ, ҳама зикрат кунанд.

- 43 -Дар ҳаёт аҳли замонро розӣ кардан мушкил аст,

Рохи некй пеша гиру ту Худоро розй кун.

- 44 -Тачрибадорй дар хаёт аз сад насихат б ехтар аст.
- 45 Хукме ту макун бо назар ахволи касеро, Ранги шакару ранги намак ҳарду сафеданд.

- 46 - Чохилеро гарчи бошад савту овози баланд, Харфу афкораш набошад одамиёнро писанд. Окилеро гарчи бошад савт паст андар назар, Кадри афкораш бувад бехтар зи марчону гухар. - 47 - Дар чавонй хар касеро хулки бад шуд ошно.

- 47 -Дар чавонй хар касеро хулки бад шуд ошно, Аз надомат окибат бо гиря бар пирй расад.
- 48 -Душманат гар д<u>ў</u>ст гардад, нафси худ ғолиб шумар,

Дӯст гар душман шавад, мағлуб гаштан ин бувад.

- 49 -Бахси ночо дар саодат рамзи бадбахтии халқ, Менигар Шому Ироқ вайрона бахри ибрат аст.
- 50 -Норизоихо макун аз умри худ, Чанд нафар дар орзуи ин даманд.

01.06.2020.

ДОМАНИ МАҚСУДИ МО ДАР ДАСТИ РАББУ-Л-ОЛАМИН (1957)

Домани мақсуди мо дар дасти Рабб-ул-оламин, Пояи адли Илоҳй тири гардун дар нигин. Косаи давру замон ҳаргиз набошад беасар, Роҳи ҳақ осудаву қутби мадораш дар замин. Тири чархи далви гардун, чисми инсон дар назар, Роҳи рафту омади мо меҳвараш васфи амин. Расми адён баҳри мардум, васфи муғ оташпараст, Зевари худро намояд ҳар чӣ бошад дар дафин. Хатти меҳвар дар нишебу ҳоҷате дорад ба худ, Ҳоҷати мардум баровар, гар шудӣ болонишин. Домани мақсуди ту дар дасти ҳар бегона нест, Эй Ҳусайно, бо ғазал гу ҳар чӣ омад дар яқин.

27.05.2020.

ЭЙ САБО, АХБОР БАР ЁРАМ РАСОН (1994)

Эй сабо, ахбор бар ёрам расон, Сирри пинхоне ба дилдорам расон. Гар бипурсад, накхатам бехтар зи гул, Бо вазидан гул зи гулзорам расон. Хар чй дорам дар нихон, гуям ба ту, Шуд хувайдо, накди бозорам расон. Бе ишорат бе ракам бе холу хат, Махфй гуфтам, ту зи осорам расон. Зарра гардам бахри васле дар амал, Эй сабо, назди хаводорам расон. Бар чавобаш ин Хусайн шуд мунтазир, Ман харосон, назми гуфторам расон.

15.06.2020.

ҚИССАИ ХОНАДОРШАВИИ ЮСУФ ВА ЗУЛАЙХО (1996)

Киссаи Юсуф Зулайхо рамзи хар ёр омадаст, Бахри ибрат хам мухаббат чун сарахбор омадаст. Мочарои издивоч бо чанд ривоят дар кутуб, Дар баёни асли холаш шархи инкор омадаст. Соли қаҳтӣ рафт аз дунёи дун чун шоҳи Миср, Юсуфи кудсй – малак бар тахти анвор омадаст. Хазрати Юсуф ба хоки Миср хамчун подшах, Бо чамолаш аз никоб дар адли аброр омадаст. Дар ривоёти дигар, таъмини холат дар назар, Шархи ахволи Юсуф он чо ба такрор омадаст. Подшохони чахон посух бичуянд аз Юсуф, Аз чахони нозанинон накши озор омадаст. Хастию сармояи худро зи дасташ дода буд, Чабру нуксону зиёд аз руи рафтор омадаст. Пир бошад нотавон, афтад чу дар гирдоби факр, Шуд муаммо харчи буд, бе рохи ичбор омадаст. Дар чавонй кадру иззат кимате дорад ба худ, Баъди пири белаёкат дар масал бедона аст. Бо вучуди хусни ў зеби занони Миср буд, Дар ривоят харчи гуянд бахри ман афсона аст. Иззати касро бубин, гар дар маком боло равад, Мардуми Мисри қадим дар гирди ў парвона аст.

Арзиши волои инсон рахму шафкат дар назар, Рамзи Юсуф дар саховат бахри ман нурхона аст. Ман наметарсам зи он кас, аз Худо тарсад агар, Меравам бар назди Юсуф гарчи ў шохона аст. Адли ҳақро ман бубинам, гар ғуломе шаҳ шавад, Тоати ҳақ бо муҳаббат назди вай гулхона аст. Шах ғуломе мешавад, гар маъсият ояд зи ў, Байни мардум иззати вай бахри ў майхона аст. Лахзаи холи чавонй дар тахаввул шуд ба Миср, Бар Зулайхо вақти пирй рохи душвор омадаст. Издивочи Юсуфи Миср бо Зулайхо ту бидон, Пурсиши Юсуфи зор худ рамзи икрор омадаст. Тахти иззат шуд ба хоку хам Зулайхо дар ба дар, Аз барои дидани ёр бахри дидор омадаст. Дар сари рохи убураш чун Зулайхо менишаст, Юсуфи гумгашта дид, бе насри ансор омадаст. Хазрати Юсуф бипурсид: ту Зулайхой магар? Гуфт, оре, пири очиз худ ба бозор омадаст. То ҳанӯз аз ишқи ман дил дар гарав ту мондай, Юсуфи Мисрй бубин бар ту харидор омадаст. Эй Юсуф, ман пиразан гаштам, ту истехзо макун, Аз паси ту сад чавон бар ту талабгор омадаст. Гуфт бар Юсуф Зулайхо то кунун дар ишки ту, Мубталои хусни зебо хамчу бемор омадаст. Ман хичолат назди ту аз он гунохи кардаам, Хар чй дидам баъди он аз ман сарахбор омадаст.

Чун шикаст он боли давлат, хоки зиллат бар сарам, Вакти пирй диданат бар ман чу гулзор омадаст.

ў бигуфто бар Зулайхо ту чй мехоҳй зи ман?
Юсуфе аз чоҳи худ наздат харидор омадаст.
Дар чавобаш ў бигуфто, эй Паёмбар аз Худо,
Ту бичў роҳи садоқат, вакти гуфтор омадаст.
То бигардонад чамолу ҳам чавонй бахри ман,
Пирию ҳам нотавонй бахри ман бегона аст.
Амри Юсуф омада, ўро ба қасраш бурдаанд,
Ҳар амал, ки гуфта шуд бо роҳи икрор омадаст.
Аз Зулайхову Юсуф Иброҳиму Мўсо валад,
То замони аҳди милод наслашон фарзона аст.
Акди онҳоро ту гуфтй бо ривоят, эй Ҳусайн,
Охири умри Юсуф бо роҳи ахбор омадаст.

16.06.2020.

ИБТИДО БО НОМИ ХАҚ ХАРФИ НАХУСТИНИ МАН АСТ (2003)

Ибтидо бо номи Хак харфи нахустини ман аст, Адлу инсофу диёнат дину ойини ман аст. Байни адёни чахон андешаи озоди ман, Эхтироми кулли динхо рамзи тамкини ман аст. Рохи ичборй нахохам бар касе дар рохи дин, Муктазои ғайри ҳақ аз ашки хунини ман аст. Бар асоси рохи ҳақ пайвандй дорад рухи ман, Чашмаи иршоди ман аз зери болини ман аст. Аз хурофоти замон ман дурй чуям доимо, Дар танам бедорихо чашми чахонбини ман аст. Дар баёни назми худ таклид надорй, эй Хусайн, Ту бигу ин найшакар аз ҳарфи ширини ман аст.

22.06.2020.

ДАР ИН ДУНЁИ БЕСОМОН МУХАББАТ ХАЙ, САОДАТ НЕСТ (2005)

Дар ин дунёи бесомон муҳаббат ҳай1, саодат нест, Ба нафси мардуми олам муҳаббат ҳай, қаноат нест. Нигар бо ҳарду чашми ҳуд ба аҳволи Банй Одам, Ки дар исёну бадҳоҳй чиноят ҳай, надомат нест. Дареғо, бешумор омад дурӯғу ғайбату буҳтон, Хусумат байни инсонҳо, адоват ҳай, садоқат нест. Миёни акрабо бингар ҳама таҳқиру бадбинй, Агар ҳукме кунад қозй, мазаммат ҳай, шафоат нест. Зи чавру шикваи ҳамсар ҳама андӯҳу дилтангй, Агар бинй ҳақиқатро, шикоят ҳай, ризоят нест. Ба гуфтори ҳудат бингар, Ҳусайно, бар раҳи ҳақ рав, Китобат кун ба назми ҳуд ҳикоят ҳай, китобат нест.

23.06.2020.

Хай – калимаи шевагӣ буда, ба маънои ҳаст истифода мегардад.

ХАРГИЗ ЗИ СЎИ МАҒРИБ БОДИ САБО НАЁЯД (2018)

Харгиз зи сўи мағриб боди сабо наёяд, Аз ошиқони шайдо ҳарфи вафо наёяд. Рўзе шавад ба иллат танҳой ояд ба сар, Бе амри ҳақ насиме ҳуд аз фазо наёяд. Дар зиндагй саховат оромй бар кас орад, Хар марди пастҳиммат сўи гадо наёяд. Дарду азоби дунё ҳар гаҳ расад зи фарзанд, Бар ноҳалаф зи модар дасти дуо наёяд. Рўзе шавад ба дунё макру фиребу найранг, Аз сўи ҳақ садое бар сўи мо наёяд. Харфи Набй, Хусайно, муъчиза гар набошад, Аз баҳри дафъу чоду дасти асо наёяд.

01.07.2020.

БО БУЗУРГОНИ ЗАМОНА ОШНОЙ ХУШТАР АСТ (2021)

Бо бузургони замона ошной хуштар аст, Байни мардум бе тавалло дилрабой хуштар аст. Дилрабой бо ситоиш одати ахли хирад, Бо латофат назди мехмон мархабой хуштар аст. Бар хилофи ботини худ одати бадро макун, Дар умури зиндагонй бериёй хуштар аст. Дар рахи амволу сарват чони худ курбон макун, Кохиши чон дар надомат чонфизой хуштар аст. Шодмонихо чу ояд, дур шав аз мочаро, Байни мардум дар сухан бемочарой хуштар аст. Дар давоми умри худ иршоди ҳақ кун, эй Ҳусайн, Бо садоқат бахри мардум рахнамой хуштар аст.

02.07.2020.

АЗ БАРОИ ШАМСИ ТОБОН ТАЛЪАТИ ЗЕБО ХУШ АСТ (2025)

Аз барои шамси тобон талъати зебо хуш аст, Эътикоди нури имон дар вучуди мо хуш аст. Илми мо як зарра бошад назди он чонофарин, Номи неки ахли имон то абад он чо хуш аст. Нафъи мардум дар вучудат сарвати савдогарист, Гар ту хоҳӣ безиёнӣ, бе хато савдо хуш аст. Зиндагӣ дар ин чахон монанди бозор асту бас, Дар тичорат доимо савдои беғавғо хуш аст. Хар касе шуд беадолат, сарнагун афтад ба зер, Дар раҳи ҳар бесуботӣ бесару бепо хуш аст. Бесару бепойиро ҳаргиз набинӣ, эй Ҳусайн, Назди мардум бо сару по, ҳофизи гуё хуш аст.

РАСОНАД КУФРУ НОШУКРЙ БА ХУШКЙ ОБИ ДАРЁРО (2033)

Расонад куфру ношукрй ба хушкй оби дарёро, Нишонад шукри неъматхо ғубори реги сахроро. Назофат зарфи дунёе, ба дил нуре шавад хар дам, Ба мисли чоми Чам хар кас набинад шишаи моро. Адоват байни инсонхо нишони куфру бединй, Хилофи сулху осоиш ба сар орад муамморо. Ба рохаш хору санг ояд касеро дар дилаш исён, Надонад мавчи хар дарё макоми санги хороро. Зи кўхкан хар гахе пурсй макони лаъли рухшона, Дар он санге, ки сўрох аст набинй чашми анкоро. Ба симурғон писанд омад макони узлату ноёб, Хусули неъмате хохй, магў рамзи таманноро. Хусайно, худ таманно кун хама ободии олам, Навис андар ғазалхоят ба хикмат васфи Якторо.

ЭЙ САБО, БАР ДЎСТОН АЗ МАН РАСОН ПАЙҒОМРО (2039)

Эй сабо, бар дустон аз ман расон пайғомро, Хар чй беандоза буд, паймона созад чомро. Ту нигар пайғоми ман зарфи хабархо дар барат, Поси хотирдорй кун ту вақти субху шомро. Субхгохон худ хабар дех, шомгохон ту марав, Дар раҳат ҳамраҳ магир ту ҳар каси бадномро. Ту бубин боди сабо аз машриқ ояд, марди ҳақ, Худ бигуяд то Сурайё гардиши айёмро. Марди солеҳ дар ривоят ҳамчу боди субҳдам, Бо вазидан худ биёрад ваҳю ҳам илҳомро. Ваҳю илҳоми каломат фитрй бошад, эй Ҳусайн, Баҳри ёрон назми ту собит кунад оромро.

КАС НАДОНАД ДАР НИХОЯТ ОХИРИ ДУНЁ КУЧОСТ (2045)

Кас надонад дар нихоят охири дунё кучост, Лек бояд мо бидонем: умри инсон бебахост. Қадри инсон назди Холиқ шуд азизу муътабар, Зиндагонй бо муҳаббат байни хавфу ҳам рачост. Бо умеди раҳмати ҳақ ҳамчу тарсе аз ғазаб, Зиндагй бе бандагй бо чоҳилон роҳи хатост. Шукри неъмат вочиб аст, дунёи зебо дар назар, Бо шикоят мо нагуем: охири дунё фаност. Дар бақову дар фаное ҳочате бар кас нашуд, Бо шаҳодат, бо низоме ин ҳама мулки Худост. Аслу зоти назми шоир бо ҳадаф бошад, Ҳусайн, Дар баёни ҳар ҳақиқат ғояти мақсуди мост.

ШИРИН НАШАВАД НАЗМАШ, ГАРЧИ ШАКАР АНДОЗАД (2052)

Ширин нашавад назмаш, гарчи шакар андозад, Тайрони маонй бин бо точи сар андозад. Аз фалсафаи ирфон холй набувад хикмат, Дар банд шавад шере, чун наъра дарандозад. Сар пушти сипар дорад аз зарбаи хар душман, Таслим шавад пайдо, аз каф сипар андозад. Аз хикмату хам ирфон нафъе бирасад бар кас, Нуксон ба замон омад, харфаш хатар андозад. Пархези гумоне кун аз тири дуо хар гах, Макбули Худо гардад, бо чашми тар андозад. Боде, ки вазад бар дил аз Хочй Хусайни мост, Бар сохили хар дарё мавчи гухар андозад.

25.07.2020

ГАВХАР ШУМАР БАРОДАР ДИДОРИ ЁРИ МОРО (2062)

Гавҳар шумар, бародар, дидори ёри моро, Берун бибар зи мазҳар аз дил хумори моро. Дар васфи булбулу гул гуфтам суҳан ба рамзе, Мо булбулем, бишнав фарёди зори моро. Пайке расад ба гушат аз чониби дили мо, Дарёб ту ба ҳикмат ғамёдгори моро. Фармони ҳақ ба мо шуд, шукри замона гуем, Андар қазо бубинӣ ҳукми қарори моро. Назми ҳаёти миллат суннат бувад ба машрик, Ғолиб шуда ба мағриб даҳҳо ҳазори моро. Дар сатри садҳо ғазал Ҳоҷӣ Ҳусайн гуфто: Бар аҳли ғарб гуед расми диёри моро.

РОХАТИ ДУНЁ НАБИНАД ХАР КЙ БОШАД БЕАДАБ (2065)

Рохати дунё набинад ҳар кӣ бошад беадаб, Фарки ҳакро ӯ надонад дар мақоми рӯзу шаб. Асли худро ту бубин, некӣ бикун дар байни халқ, Қадри некиро надонад ҳар кӣ бошад бенасаб. Боадаб шав байни мардум, дурӣ чӯ аз бехирад, Дар мазаммат худ бимонад, гар кунад тарки адаб. Ранчу андӯҳе бубинӣ, фикри ноҳакро макун, Ҳар балое бар сар ояд, фитна н-ояд бе сабаб. Ҳикмати аҳли хирад ҳар гаҳ, ки зеварбандӣ шуд, Матлабат пинҳон макун, шоҳона бошӣ дар талаб. Гуфтугӯи роҳи ҳақ бо номи некат, эй Ҳусайн, Садҳазорон солҳо поянда бошад бе ачаб.

РУШДИ ИСТИКЛОЛИ ДАВЛАТ ХИДМАТИ ПЕШВОИ МО (2070)

Рушди истиклоли давлат хидмати Пешвои мо, Баркарорй, сулхи миллат хидмати Пешвои мо. Пешрафти Точикистон оби Роғун дар амал, Хар паёме панди кимат хидмати Пешвои мо. Рушди хифзи оби дунё ибтикори Пешво, Рушди сайёхй барохат, хидмати Пешвои мо. Рукни давлатдории мо иттиходи марзу бум, Шуд низоми урфу одат хидмати Пешвои мо. Хар бинову накбу пул навоварй дар илму фан, Кохи «Наврўз» олихиммат хидмати Пешвои мо. Кори хайри Пешво шуд ибрати ахли башар, Бахри миллат шукру рахмат хидмати Пешвои мо. Зинда бошед, Пешвоё, садхазор соли дигар, Мо бигўем бо садокат хидмати Пешвои мо.

ЭЙ АЗИЗАМ, НОГАХОНӢ ВАҚТИ ШОМАТ ДИДААМ (2075)

Эй азизам, ногахонй вакти шомат дидаам, Бо мухаббат бесадо дар издихомат дидаам. Хар чй гуфтй бахри ман андар ишоратхои худ, Дар мулокот аз дуо рукни саломат дидаам. Айбу офатхои дунё тандурустиро барад, Аз барои рахнамо насби аломат дидаам. Сояи ту бахри ман бошад нишони рохи хак, Хамчу булбул назди гул дар назди бомат дидаам. Гар фуруд ойй зи бом, бар ту наорам ман кафас, Хамрахам, шоиставу собитдавомат дидаам. Эй азизам, васфи ту гуяд Хусайнат бо қалам, Сад латофат хам назокат дар каломат дидаам.

ВОДАРЕҒО, ДАР ЧАХОН ҚАДРИ СУХАН КАМ МОНДААСТ (2083)

Водареғо, дар чахон қадри сухан кам мондааст, Фаҳмиши маънии ҳикмат чаҳли мубҳам мондааст. Арзиши ҳикмат бихоҳӣ, маҳди Исоро бубин, Дар қазоват бе гумоне ҳамли Марям мондааст. Ҳар суҳан монанди гул як накҳате дорад ба ҳуд, Дар саҳар болои гул тавлиди шабнам мондааст. Шаҳси нодон ҳору зору беҳабар аз аҳли илм, Чоҳилеро ту бубин дар ҳоли сарҳам мондааст. Иллати ангуштарӣ мулки Сулаймон дар ҳабар, Ҳикмати аҳли суҳан аз ҳатми ҳотам мондааст. Дарки маънӣ аз суҳан бошад каромат, эй Ҳусайн, Аз бузургони чаҳон ҳарфи мукаррам мондааст.

ДИЛБАРАМ ВАҚТИ САХАР АЗ ОН ЛАБИ ДАРЁ ГУЗАШТ (2087)

Дилбарам вақти саҳар аз он лаби дарё гузашт, Ташналаб дар ҳаққи ман гӯё, ки аз саҳро гузашт. Моҳи рӯяш чун қамар нуре чу орад баҳри мо, Ӯ надонад ҳуд чиҳое аз вучуди мо гузашт. Дар само пайдо шавам ман мисли Ақраб дар назар, Бо сари ҳам ашки ҳун саргашта чун Ҷавзо гузашт. Шавқи дидораш ба дилҳо бо тулуи рӯи ҳуд, Вақти пешин дар назар чун соя нопайдо гузашт. Ҳар кӣ ҳонад ин ғазал, нақше чу ояд бар дилаш, Ӯ бигӯяд дилбари ман бо дили шайдо гузашт. Бо насиҳат бе тичорат умри ту бошад, Ҳусайн, Бе шикоят зарра - зарра дар раҳи савдо гузашт. Шукри неъмат мекунам ман дар Хучанди бостон, Ними асри умри ман дар шаҳри беғавғо гузашт.

ШУКРИ ХАК, КИ ХАШТУМИН ДЕВОНИ **НАВ ОМАД БА ЧОП (2089)**

Шукри Хақ, ки ҳаштумин девони нав омад ба чоп, Аз дилам нури якин, девони нав омад ба чоп. Фикри Мавлоро бикардам дар замири харфи худ, Бо санои окилин девони нав омад ба чоп. Руи коғаз ҳар чӣ омад бо қалам, он хуни дил, Мафтахаш шуд аз дафин девони нав омад ба чоп. Дастхатти ман, ки тағйире наёбад бо қалам, Дар садокатхо матин девони нав омад ба чоп. Табъу нашри хар китобат накши худ дорад, Хусайн,

Хамчу икди бехтарин девони нав омад ба чоп.

НАҒМАИ БУЛБУЛ БА ГУЛ САВТИ ДИЛОРОМИ МАН АСТ (2091)

Нағмаи булбул ба гул савти дилороми ман аст, Дар бахори хуррамӣ ишқаш ба дил роми ман аст. Дар ниҳону ошкоро ман нагуфтам ғайри ҳақ, Ҳар чӣ дидам обу рӯ, аз нафси ороми ман аст. Ман бидидам ногаҳонӣ дар латофат барги гул, Хулқу хӯи нозанин зеби гуландоми ман аст. Байни адёни чаҳон, қонуни суннат дар ҳадаф, Урфу одат беҳтарин дар дини исломи ман аст. Ногаҳон пайдо шавад андешае дар зеҳни ман, Дар забону ҳам қалам манзуми илҳоми ман аст. Ҳикмати ашъори ту бошад, Ҳусайно, ҳушҳабар, Ту бигӯ дар нуктаҳо мафҳуми пайғоми ман аст.

МИЛЛАТИ МАН БО БУЗУРГОН САРБАЛАНД АСТ АЗ ҚАДИМ (2120)

Миллати ман бо бузургон сарбаланд аст аз қадим, Масканаш шахру вилоят байни миллатҳо муқим. Иштибоҳи як гуруҳе дур соҳт аз масканаш, Дар куҳистон чо гирифту назми миллат шуд сақим.

Дар шабохат бо Яхудон дар рахи Канъону Миср, Дар хакикат дасти Мӯсо бахр месозад дуним. Хар кучо миллат бигӯям номи точик дар хадаф, Бахри миллат дар сахо бахшанда шуд дасти карим.

Чустучўйхо кунад асрори миллатро Хусайн, Дар сари ганчинахо доим биёбад харфи мим. Матлаби шеъру ғазалхо васфи миллат дар назар, Рахму шафқат мехрубонй рахмдилй васфи рахим.

ИЛМУ ИРФОН ДАР ШАБИСТОН МОХИ ТОБОНИ МАН АСТ (2122)

Илму ирфон дар шабистон моҳи тобони ман аст, Ҳар чӣ дидам дар ҳаёт аз амри султони ман аст. Шукри неъмат дар дилу зикри Худо андар забон, Пуштибонам байни халқ ҳофиз нигаҳбони ман аст. Ҳарчӣ гуфтам бо насиҳат бо қабули хосу ом, Бо забонам назму наср аз нури имони ман аст. Африқо чун сарзамине гарчӣ беобу алаф, Африқоиҳо бигӯяд он биёбони ман аст. Ҳазрати Юсуф ба Миср дар дилаш ҳубби Ватан, Точикистон дар муҳаббат Мисру Канъони ман аст. Ту бигӯ унвони худро аз дили халқ, эй Ҳусайн, Мисли Мавлонои Балҳ минбаъда унвони ман аст.

БИЁ НАЗДАМ БА СОХИЛХО БА ДАРЁ ГАВХАР АНДОЗЕМ (2126)

Биё наздам ба сохилхо ба дарё гавхар андозем, Чу симу зар ба хомилхо ба сахро зевар андозем. Хабибам накши пойи ту ба хукми сурати баста, Зи бахри халли мушкилхо ба мавло махзар андозем.

Бичў дури зй ҳар бода шароби антахурй чў, Барои дафъи чоҳилҳо ба дунё соғар андозем. Ба киштй гар сафар кардй, биё бо новаи дарё, Таваққуфгоҳи маҳмилҳо ба мино лангар андозем. Ҳақиқатро бичў доим, бишав ҳамраҳ ба аҳли чуд, Барои зеби манзилҳо ба савдо чавҳар андозем. Биё, гуфтй азизатро Ҳусайно, сайди маъно кун, Зи баҳри чашну маҳфилҳо ба маъно анбар андозем.

АЗ ГУЛ ХИСОРЕ БАХРИ ХУД ДЕВОРИ ДИЛБАР МЕКУНАМ (2129)

Аз гул ҳисоре баҳри ҳуд девори дилбар мекунам, Гар дасти ман рафт аз бараш ман ҳок бар сар

мекунам.

Аз ҳар гуле як накҳате ояд зи баҳри миллатам, Ман ҳонаву кошонаро бо гул муаттар мекунам. Васфи азизон дар дилам онро бигӯям бо қалам, Аҳбори ачдодони ҳуд дар дил мусаҳҳар мекунам. Чашни баробар бо насим расми Авастои қадим, Ҳар он чӣ урфи миллатам дар моҳи озар мекунам. Иншо кунам дар ҳар ғазал таъриҳи миллат дар назар,

Хар номае бо номи ту асрори дафтар мекунам. Дар сарзамини миллатам гуфтӣ Хусайно шеъри ман, Хар як гулеро бо сухан гулзори кишвар мекунам.

ТО БА КАЙ ПИНХОН КУНАМ МАН РОЗИ ОН ГУЛХОНАРО (2137)

То ба кай пинҳон кунам ман рози он гулхонаро, Сурмаи чашмон кунам ман хоки он остонаро. Ҳар гаҳе пурсам начоте об ояд бар сарам, Аз дили худ ман барорам шамъи оташхонаро. То нагардад байни мардум чеҳраи ман мунъакис, То кучо донад, ғуломе асли он ойинаро. Сабзаи рузи баҳорон қиссаи Мусо калим, Ту бурун кун бо часорат аз ҳаёл афсонаро. Хаймаеро гар ту дидӣ моли кас аз ҳуд макун, Моли ҳар карвон магу ту ҳаймау борҳонаро. Бандагӣ аз Румию Ҳиндӣ бидидӣ, эй Ҳусайн, Номусулмонӣ магу бедорию бутҳонаро. Ҳар нафар дорад ақида, банда бошад назди Ҳақ, Худ бидонад рузи маҳшар лоиқи он ҳонаро.

БАЙНИ МИЛЛАТХОИ ДУНЁ ШАМСИ ТОБОН ТОЧИКАМ (2139)

Байни миллатхои дунё шамси тобон точикам, Равшанй додй ба олам точи султон точикам. Ифтихорат шуд Саразму, Рашту Хатлону Хучанд, Аз Самарқанд то Душанбе, номи унвон точикам. Дар Бадахшону Хисор, таърихи миллат аз қадим, Дар рисолат сохиби мулки Сулаймон точикам. Ибни Сино, Ибни Собит пешво андар улум, Айнй, Бобочон Ғафур фарзанди ирфон точикам. Баъди истиклоли кишвар сохиби давлат туйй, Парчамат бодо парафшон, асри даврон точикам. Мулки ту обод бодо, бо таманнои Хусайн, Марзу буми кишвараш бо дил нигахбон точикам. Пешвои миллати ман чонфидои халқи худ, Васфи миллат дар дилу ў сохибэхсон точикам. Ифтихори миллат имруз Точикистони азиз, Вориси Исмоилу хам мулки Сомон точикам.

ДАР РАДИФИ ИШҚИ ЛАЙЛӢ МИСЛИ МАЧНУН ЁР НЕСТ (2141)

Дар радифи ишки Лайлй мисли Мачнун ёр нест, Бахри булбул дар чаманхо хеч гули бехор нест. Рози гулро гар бичуйй бахри ту гардад якин, Хар чй бошад ноаён аз чумлаи асрор нест. Ту бубин ахли насоро сохтанд аз худ салиб, Гар хато шуд аз насоро айби хеч зуннор нест. Ин хама бадбинихо дар байни адёни чахон, Дар адоват байни динхо дасти хеч агёр нест. Дидаи худро кушо, ки чохилон дар гафлатанд, Байни ноахлони дунё дидаи бедор нест. Сирри дилро бетичорат бо калам гуфтй, Хусайн, Хикмати назму наво дар назди хар бозор нест.

ШОИРИ СОХИББАЁН ЗАР АЗ ЗАРАФШОН МЕКАШАД (2147)

Шоири соҳиббаён зар аз Зарафшон мекашад, Ранги маъниро зи гул бо нури чашмон мекашад. Соҳиби иззат бигардад бо баёни роҳи ҳақ, Ҳарфи маъниро зи дил бо куввати чон мекашад. Гар ту дидй шоиреро даъваташ бар маъсият, Ранчу кулфатро мудом дар роҳи шайтон мекашад. Дар суҳан ҳар шоире н-орад ба мардум мушкилй, Ҳарфи ҳудро аз дилаш бо роҳи осон мекашад. Корвони аҳли ҳикмат дар сафар бошад мудом, Иҳтилофе гар расад, реги биёбон мекашад. Ҳар кй ҳонад бо муҳаббат нуктаи ҳарфи Ҳусайн, Хатти ҳудро дар бинои мулки сомон мекашад.

ГАВХАРИ ҚИМАТБАХО АЗ ОСМОН ОЯД ПАДИД (2158)

Гавхари киматбахо аз осмон ояд падид,
Муътабар бахри тамошо дар миён ояд падид.
Гавхари киматбахо панду насихат бахри халк,
Аз дилу хам аз каламхо ноаён ояд падид.
Дар тичорат хар нафар гар дурй чуяд аз хадаф,
Дар сафархо ихтилофи корвон ояд падид.
Хар чамоат беадаб бепанду андарз дар шикаст,
Доимо аз дасти душман ранчи чон ояд падид.
Панду андарзи хакимон худ китоби беникоб,
Бегумон бар дасти ту ганчи нихон ояд падид.
Дар насихат хар чй гуфтй рахнамо бошад, Хусайн,
Накши хаттат баъди асре човидон ояд падид.

КОШКЙ ИН БАХТУ ТОЛЕЪ РЎЙ НАГАРДОНАД ЗИ МАН (2166)

Кошкй ин бахту толеъ рўй нагардонад зи ман, Мурғи осоиш ба рўзе пар наафшонад зи ман. Аз Худо пурсам саломат, шодмонй бардавом, Хар кй бадандеша шуд фахмида натвонад зи ман. Иштибох, сахву хато ё лағзише пайдо шавад, Ахли илму маърифат доман наафшонад зи ман. Дар давоми зиндагй гар мушкиле ояд ба ман, Аз Худо пурсам, ки ў кисмат бигардонад зи ман. Рухи касро ў бидодаст бозгирифтан низ аз ўст, Кош рухамро ба сахтй ў набистонад зи ман. Муддаъо маълум бошад дар каломи ин Хусайн, Бахри фардо назму насрам рахнамо монад зи ман.

ЧЕХРААТ ГАРЧАНД, КИ ЗЕБО, ЭЙ ЧАВОН, АЗ ХУД МАРАВ (2170)

Чехраат гарчанд, ки зебо, эй чавон, аз худ марав, Гар расидй авчи аъло, эй чавон аз худ марав. Чархи качравро надидй рост гардонад таноб, Умри ту чун мавчи дарё, эй чавон аз худ марав. Барги гул хар гах бирезад ибрати ишк асту бас, Гар бидидй чашми шахло, эй чавон аз худ марав. Бо ғурури навчавонй рохи шайтонро магир, То намонй дар балохо, эй чавон аз худ марав. Сарвату молат зиёд шуд харзагуихо макун, Гарчй бошй мисли Доро, эй чавон аз худ марав. Фурсате дорй Хусайно, бар чавонон ту бигу, То шавй худ пири доно, эй чавон аз худ марав.

ШУЪЛАИ МЕХРИ АЗИЗАМ ДАР ДИЛ ОТАШХОНА ШУД (2173)

Шуълаи мехри азизам дар дил оташхона шуд, Накши пояш дар биёбон бахри ман паймона шуд. Чому соғарро надиду пурхазар шуд аз ҳасад, Дар назарҳо бо шаробе лағзиши мастона шуд. Ҳолати мастон наомад дар шигифт афтоду гуфт, Дасти ҳайрат бар гиребон изтироби шона шуд. Ваҳшати ҳичрони ӯ аз нолаҳо ояд бурун, Ашки шамъи номуродӣ машраби парвона шуд. Ҳар кучо оташ гирад хокистаре монад зи вай, Хокбозиҳои мурғон берун аз вайрона шуд. Ҳар чӣ гуфтӣ бо рақамҳо мулки ту бошад, Ҳусайн, Хирмани ногуфтаат аз баҳри сайёд дона шуд.

НИГАР ТУ ТОИРИ ҚУДСЙ БА БОЛАШ НОМА МЕСОЗАД (2175)

Нигар ту тоири кудсй ба болаш нома месозад, Бубинй ту дами Исо зи гул парвона месозад. Банй Одам ба ирфоне ба фикре муътакид бошад, Гахе масчид гахе дайру гахе бутхона месозад. Хар он кас даъвие дорад ягона ман мусулмонам, Дурустиро ба адли хак зи худ бегона месозад. Агар кофир бичуяд у наёбад дар чахон куфре, Барои ганчи номаълум харам вайрона месозад. Хар он кас хурмате дорад ба адёни Банй Одам, Равоки байти худро у, ба худ кошона месозад. Хама адён ба рохи худ чаман андар гулистон шуд, Хусайн хам дар масири худ, зи он гулхона месозад.

НИЗОМИ ИН ХАЁТРО КУРРАИ ДАВВОР МЕБИНАМ (2177)

Низоми ин ҳаётро курраи даввор мебинам, Ба шохаш садҳазорон гул, ба ҳар гул хор мебинам. Ироку Шом дар ин айём харобу лолу ҳам вайрон, Мусулмонони дунёро тани бемор мебинам. Ибодатҳои мардумро ба мисли лолаи бегул, Аёниро зи далқу хирқаву зуннор мебинам. Аслзода бигӯяд ҳақ бигардад ӯ ба асли худ, Ҳаромизодаро ман хоину ғаддор мебинам. Дар ин айёми илму фан зафар бар олимон бошад, Паёмбарро ба нусрат мардуми ансор мебинам. Ҳусайно, назми ҳар шоир ба худ андозае дорад, Баёни ҳарфи ҳикматро ба сад миқдор мебинам.

АДЛУ ИНСОФУ ДИЁНАТ ДИНУ ОЙИНИ МАН АСТ (2195)

Адлу инсофу диёнат дину ойини ман аст, Маърифат дар илму фан чашми чахонбини ман аст. Дар замони шўравихо ман ниходам як кадам, Бо бародар аввалин рохи нахустини ман аст. Дар умури дину дунё рохнамо шуд бахри ман, Панду андарзи бародар зери болини ман аст. Бахри ороми дилам андеша дорам рўзу шаб, Кашфи маънй дар ғазал дарёи таскини ман аст. Дар рахи тадвини шеърам бар дилам омад садо, Дар шикори маънавй сахрои шохини ман аст. Байни миллатхои дунё худ бигуфтй, эй Хусайн, Вакти мизони садокат одилй дини ман аст.

ЗУЛМАТЕ ПАЙДО ШАВАД, ХАРФИ СУХАНДОН БИШКАНАД (2204)

Зулмате пайдо шавад, ҳарфи сухандон бишканад, Гар ятиме носипос зарфи намакдон бишканад. Бехирад, бемаърифат нуқсон биёрад ҳам зарар, Аз барои як гуле шохи гулистон бишканад. Соҳиби иқбол ба рӯзе тира гардад баҳти вай, Аз қазо ҳалво ҳурад бесанг дандон бишканад. Аз асолат дур будан лағзиш орад баҳри кас, Ҷоҳилонро инҳироф бо роҳи осон бишканад. Дар раҳи зикри ҳақиқат зарфи маъниро бубин, Беҳабар шуд зарфи ҳақ бо роҳи нисён бишканад. Дар ғазал андоза гир мизони вазнро, эй Ҳусайн, Гавҳари илми арӯз назми парешон бишканад.

МАШРАБИ ЗАРДУШТИРО МАН АЗ ЗУХАЛ ОМЎХТААМ (2230)

Машраби зардуштиро ман аз Зуҳал омуҳтаам, Аз тилисми нонавишта роҳи ҳал омуҳтаам. Ҳар чӣ дидам дар ҳаётам ҳосили зарби ман аст, Аз бузургони чаҳон зарбулмасал омуҳтаам. Дар ҳаётам фатҳи бобе бо ҳазорон мушкилӣ, Неши занбур дар назар шаҳду асал омуҳтаам. Ҳукми фармони Илоҳӣ чун намуна аз азал, Дар ривочи шеъри ҳуд ҳукми масал омуҳтаам. Ҳар маконе эътибору арзише дорад ба ҳуд, Ман адабро аз бузургон дар маҳал омуҳтаам. Бо муҳаббат шоире аз баҳри ту гуфто Ҳусайн, Аз баёни шеъри ту зеби ғазал омуҳтаам.

МУРҒУ ЛОЧИН КАЙ БИДОНАД ДАР БАЛАНДӢ БОМРО (2238)

Мурғу лочин кай бидонад дар баландй бомро, Дар табиат вақти сайдаш пухта донад хомро. Ташна монад дар биёбон бодае пайдо кунад, Бишканад бо зарби сангаш гар биёбад чомро. Мурғи лочин марди чоҳил дар баландпарвозиҳо, Дар умури дину дунё нангарад аҳкомро. Байни мардум дар ҳаёт роҳи чаҳолатро бубин, Субҳи содиқ, бишмарад, девона вақти шомро. Ҳар касе мункир шавад бар равшании нури шамс, Дар залолат мениҳад андешаи исломро. Сайди худро банди дом кун, то наяфтй дар фиреб, Эй Ҳусайн ғофил машав, бедона бинй домро.

ТУ БИДОН, НАЗМИ ХАЁТ ХУКМИ ЧАХОНБОН АДАБ АСТ (2247)

Ту бидон, назми ҳаёт ҳукми ҷаҳонбон адаб аст, Давлати нуру зафар баҳри ҷавонон адаб аст. Дар суҳан боадабӣ шеваи мардони накӯ, Роҳи ҳаҳро биталаб шамъи фурӯзон адаб аст. Беадабро ту бубин ҳимати ӯ ҳеҷ бувад, Дар тиҷорат гар ҳаридӣ наҳди арзон адаб аст. Ту нигар рӯи замин бедабӣ маҳру фиреб, Фарҳ мобайни Банӣ Одаму шайтон адаб аст. Суҳани аҳли ҳирад рушду ҳидоят бар ҳалҳ, Беҳтарин васфи амал дар дили султон адаб аст. Хонаи ҳикмати мо васфи адаб бошаду бас, Ту нигар боғи Ҳусайн, гулшани девон адаб аст.

БЕСАРОБОН ДАР БИЁБОН КОРВОН АЗ ХУД РАВАД (2252)

Бесаробон дар биёбон корвон аз худ равад,
Гар нигаҳбонӣ накардӣ дилситон аз худ равад.
Ҳар гаҳе аз худ нарафтӣ лашкаре пайдо шавад,
Дар зимистон ҳамчу мори безабон аз худ равад.
Марди чоҳил бериоят ҳифз накарда ҳадди худ,
Назди мардум дар мусибат бо фиғон аз худ равад.
Ваъзу иршоди илоҳӣ расми пирони хирад,
Хорию зорӣ бубинад гар чавон аз худ равад.
Дар умури дину дунё поси хотир дар сарат,
Эҳтиёти нафси худ кун, гар чаҳон аз худ равад.
Эй Ҳусайн, аз худ марав ҳам аз такаббур дур бош,
Аҳли кибр то рӯзи маҳшар човидон аз худ равад.

АЗ КАСЕ БИНАМ ХАТО, $\bar{\mathbf{y}}$ ЯК ТАРАФ, МАН ЯК ТАРАФ (2258)

Аз касе бинам хато, ў як тараф, ман як тараф, Ҳар чӣ бошад нораво, ў як тараф, ман як тараф. Ёри носанчидаро дар имтихон дорам агар, Бесабаб гар шуд чудо, ў як тараф, ман як тараф. Ҳар касе кард бевафой бар хилофи эътимод, Гарчӣ кард чонро фидо, ў як тараф, ман як тараф. Байни мардум гар азизе хор гардад ногахон, Ҳар кӣ гӯяд носазо, ў як тараф, ман як тараф. Пайравӣ дорам ба ҳикмат дар раҳи аҳли хирад, Ҳар касе бемуқтадо, ў як тараф, ман як тараф. Ҳамнафас дар маърифат бошад аниси ин Хусайн, Ҳар кӣ шуд ноошно, ў як тараф, ман як тараф.

БУЛБУЛЕ ЛОЧИН НАГАРДАД БО ПАРИДАНХОИ ХУД (2262)

Булбуле лочин нагардад бо париданхои худ, Токи ангур сар дихад, бо саркашиданхои худ. Булбуле шав назди гулхо мисли ток саркаш

машав,

Рохи таъзим пеша гир ту бо хамиданхои худ. Аз хамиданхои сайёд дар хазар шав рўзу шаб, То биёбй худ рахо бо хас давиданхои худ. Дар хузури пиру барно шав намуна доимо, Байни мардум бо адаб маъно шуниданхои худ. Маънии сархат бубин наккошй дар пешонй шуд, Рахнамо шав дар варак бо хаткашиданхои худ. Дар масири назми ту мачрои илхом, эй Хусайн, Бо ишора ту бигў дарёдамиданхои худ.

ШЕЪРЕ, КИ ДОРАМ ДАР ДИЛ ЛАЪЛИ НАСУФТАИ МАН (2282)

Шеъре, ки дорам дар дил лаъли насуфтаи ман, Пайдо шавад ба рузе рози нагуфтаи ман. Бунёди хайри амал шеваи марди наку, Бадкорй дар хар амал рохи нарафтаи ман. Гарчанд ки рафт умрам шукрона гуям мудом, Надомате наояд аз умри рафтаи ман. Ирфону панду андарз монанди лолаи сурх, Хар хикмате бидидй гули шукуфтаи ман. Дунё бубинад ба хоб хусбида дар рахи хак, Бахрат бигуям мудом бедори хуфтаи ман. Лутфи карам Хусайно, пушида рамзи ғазал, Шухрат биёбад рузе рози нухуфтаи ман.

08.11.2020.

БАХРИ МАН ДАР ИН ЧАХОН ДОРОЙ ЧАШМИ РАВШАНАМ (2290)

Бахри ман дар ин чахон дорой чашми равшанам, Тансихат бедушману оромй бошад масканам. Ман бубинам хикматеро гар чй шўр аст оби бахр, Покй мечўям ба дил дарёи оби хўрданам. Дар гулистону чаманхо бўи гул андар машом, Зеби дунёро бубин алвони сарвар савсанам. Гар диле дорй саломат айбчўихо макун, Нуктаи пинхон магў хуне, ки зери нохунам. Шукри хакро мекунам ободй точи хусравй, Халка н-ояд бахри ман озодй зеби гарданам. Тору пуди шеъри худ зебанда гуфтй, эй Хусайн, Риштаи назмам мудом зебову борик метанам.

11.11.2020.

РОХИ НОСАНЧИДАРО АЗ МАРДУМИ ХУШЁР ПУРС (2298)

Рохи носанчидаро аз мардуми хушёр пурс, Рафтанатро пеш аз он аз сохиби асрор пурс. Сирри худро ту магў андар чавоби душманат, Дўсти содикро ба чон аз ному нангу ор пурс. Аз маъосй ичтинобу дурй чў аз нохирад, Марями маъсумаро аз сохиби зуннор пурс. Сирри пинхонй кушояд кашмакашхои зиёд, Хирмани макнунаро аз шахси даъводор пурс. Чашмаи Кавсар зи дилхо он шароби антахур, Шишаи махтумаро аз хонаи хаммор пурс. Эй Хусайн, дар ришта каш маънои такво аз калом, Хикмати манзумаро аз марди такводор пурс.

28.11.2020.

ШУКРИ ДАВРОН МЕКУНАМ, АЗ АДЛИ СУЛТОН РОЗИЯМ (2302)

Шукри даврон мекунам, аз адли султон розиям, Ҳалли мушкил дар амал бо рохи осон розиям. Некномӣ байни мардум сарнавишти номаҳо, Ҳар чӣ омад аз Худо аз ному унвон розиям. Дар умури дину дунё киматӣ н-омад ба ман, Дар ҳаётам некию аз нархи арзон розиям. Миннати эзид кунам н-омад ба ман ҷавру ситам, Дар ниҳону ошкор аз тарки исён розиям. Бо қаноат ман бигуфтам шукри он Парвардигор, Дар давоми умри ҳуд аз ҳукми Яздон розиям. Бо қалам гуфтӣ Ҳусайно, ҳушдилам аз ҳатти ҳуд, Манфаъат гар оварад аз назми девон розиям.

02.12.2020.

МЕТАВОН АЗ ЗЕРИ ДАРЁ БО СУХАН ГАВХАР КАШИД (2327)

Метавон аз зери дарё бо сухан гавхар кашид, Бекарон аз байни сахро бо чаман сангар кашид. Гавхари сангар бидонад сохиби назми қалам, Бегумону бехато ахли сухан дафтар кашид. Теғи качрафтори дунё душмани ахли хирад, Дар миёни фахми маъно бе сухан ханчар кашид. Бахри халқу миллати худ зидди доноёни дахр, Метавон ҳар марди расво бар Ватан лашкар кашид.

Киштихо бо охану занчир бошад хамнафас, Ту бидон дар зери мино аз кухан лангар кашид. Бо тахаммул лангари ту дурфишон бошад,

Хусайн,

Зарфишон сохиб ба начво аз бадан ахтар кашид.

28.12.2020.

ДАР ИН ДУНЁИ БЕДОМОН БА ХАР НОКАС МАДОРО КУН (2329)

Дар ин дунёи бедомон ба хар нокас мадоро кун, Бирав назди хирадмандон зи хар чохил табарро кун. Ту дурй чў зи хар нодон саодат хамрахат бошад, Каромат хар гахе хохй саховатро ба дарё кун. Амал кардй ба кори хайр зи дарё ачри он ояд, Ба чаннат рафтанатро ту ба дасти худ мухайё кун, Замини сахти кўхистон хазорон хикмате дорад, Нахохй чашмаи маъдан назар дар санги хоро кун. Хар он сатре, ки душвор аст бидон сарчашмаи асрор,

Баёни илму ирфонро зи ҳарфе кашфи маъно кун. Гуҳар ҳоҳӣ Ҳусайно, ту фурӯ рав зери ҳар ҳикмат, Ба даст овар ҷавоҳирро ба гунбад наҳши ҳазро кун.

31.12.2020.

ДАР РАХИ АХДУ ВАФО ЧУН ВОМИКУ УЗРО БИЁ (2350)

Дар рахи ахду вафо чун Вомику Узро биё, Гарчй гаштй мубтало чун ошики шайдо биё. Дар зарурат шав ту пайдо мисли Мўсои Калим, Назди ман бахри чило бар сохили дарё биё. Васфи Иброхим ту хохй хамзамон Канъону Миср, Дар рахи худ чонфидо монанди он Соро биё. Дар давоми умри худ дорам ниёзе бахри ту, Чун чароғи рахнамо имрўзу хам фардо биё. Хар гахе зохир бигардад зикри хак андар дилат, Бо мухаббат бенидо дар холати начво биё. Эй Хусайн, андар каломат қавли мавлонои Балх, Гар бичўй муқтадо бар назди Мавлоно биё.

АЗ ВАТАН БО САД МУХАББАТ МО САЛОМ ОВАРДАЕМ (2351)

Аз Ватан бо сад муҳаббат мо салом овардаем, Ҳар суҳан бошад ҳақиқат сад паём овардаем. Баҳратон меҳри азизон ҷорӣ гардад рӯзу шаб, Дар бадан наҳри садоқат як низом овардаем. Назди мардум некӣ гуфтан минбари марди накӯ, Анҷуман нури ҳидоят дар калом овардаем. Дар умури наҳйи мункар шуд баробар хосу ом, Аҳдшикан нақши адоват бар ҳарам овардаем. Адлу инсоф ҳар замоне камтарин гардад агар, Аз куҳан гарди адолат бар авом овардаем. Миллати тоҷик, Ҳусайно, сарбаланд дар ҳар тараф, Аз меҳан насли саломат дар мақом овардаем. Эй азизон, ҳар куҷо бошед саломат доимо, Аз Ватан мо бӯи гулро бар машом овардаем.

ХИДМАТИ МИЛЛАТ БИКУН, ЭЙ МАРДИ МАЙДОНИ ВАТАН (2353)

Хидмати миллат бикун, эй марди майдони Ватан, Ҳам тафохурхо бикун бо ному унвони Ватан. Дар рахи хифзи салом гардан ниходан вочиб аст, Саркашихо ту макун аз амру фармони Ватан. Рахнавардиро надонй зулмат ояд бар сарат, Равшанй орад ба ту нури дурахшони Ватан. Ҳар гахе ояд зарар исёну безорй макун, Гарчи монй рузу шаб дар зери борони Ватан. Дар сафар бинй зиёне дар зимистони хунук, Манфаат ояд ба ту аз шамси тобони Ватан. Бо баёни харфи худ осуда бошй, эй Хусайн, Сирри дилро ту навис дар боғу бустони Ватан.

МАН БА ДУНЁ ОМАДАМ, АММО НАМЕДОНАМ ЧАРО? (2356)

Ман ба дунё омадам, аммо намедонам чаро? Ҳак бидонад он ҳадаф овард ба дунё ӯ маро. Хайрхоҳӣ баҳри ман шуд ҳодии мардум шудам, Ман ризо аз зиндагиям ҳукми бечуну чаро. Дар замони пириям як неъмате омад ба ман, Умри ман шуд дар ривоят қиссаву достонсаро. Вокеоте дар замона рух бидод дар пеши чашм, Шукри неъмат мекунам бар ман наомад мочаро. Нақши пойи ҳар бузурге ҳикмати девони ман, Шуд муқаддас даргаҳи ман ҳонаам донишсаро. Эй Ҳусайно, бо қалам гӯ мақсади девони худ, Кош бошад баъди асре баҳри мардум раҳнамо.

ЭЙ АЗИЗАМ, ХАР КУЧО БОШӢ КИТОБ ЧӮЯНДА БОШ (2360)

Эй азизам, ҳар кучо бошй китоб чуянда бош, Ҳар чй хондй аз китоб мазмуни он гуянда бош. Чустучу кун роҳи таълим, то биёбй бахти худ, Дар раҳи тадбири дунё толиби созанда бош. Роҳи таълим пеша кардй манфаъат бинй аз он, Аз барои нафъи миллат доимо омода бош. Бо муҳаббат роҳи ҳақ гир, бандагй кун доимо, Бо ирода байни мардум дилбару озода бош. Чеҳраи мардони неку ҳушдилй орад ба кас, Дар калому дар либосат ҳушнамо зебанда бош. Эй Ҳусайно, ҳуд бигуфтй, ки китобам ҳамраҳат, Дар сафарҳои ҳаёт бо илму ирфон зинда бош.

КАНОРИ ДОВАРИ ФАРДО ХАЁТИ ЧОВИДОН ХОХАМ (2372)

Канори довари фардо ҳаёти човидон хоҳам, Зи ёри сангари шабҳо начоти корвон хоҳам. Бубинам гар зимистоне умед аз раҳматаш дорам, Баҳору дилбари дунё суботе дар амон хоҳам. Шаҳаншоҳе равад руҳзе ба сайди мурғу ҳам моҳӣ, Шикори раҳбари танҳо бароти безиён хоҳам. Зиёратгоҳи аҳли ҳақ масири аҳли суннат шуд, Мазори чавҳари фатво сироти бекарон хоҳам. Адолатҳои ин дунё ба худ андозае дорад, Савори лангари дарё қаноте дар миён хоҳам. Хусайно, гавҳаре дорӣ мазан бар санги номардон, Шиори гавҳари мавло сифотеро дар он хоҳам.

ИҚБОЛИ МАРДОН ДИГАРУ РАМЗИ САОДАТ ДИГАР АСТ (2374)

Икболи мардон дигару рамзи саодат дигар аст, Ирсоли бурхон дигару васли каромат дигар аст. Гар хоҳӣ икболи накӯ коре бикун дар роҳи хайр, Амволи эҳсон дигару дасти саҳоват дигар аст. Заҳми забону зикри ҳақ ҳамсангӣ орад дар амал, Аъмоли исён дигару асли ибодат дигар аст. Бо туҳмату кизбу қадаҳ ҳеч гаҳ машав ту рӯ ба рӯ, Ишколи буҳтон дигару чаври маломат дигар аст. Гар чашми гирён дидаӣ, раҳме бикун баҳри Худо, Атфоли гирён дигару чашми қаноат дигар аст. Баҳту саодат бардавом дар муршидӣ бошад Ҳусайн, Аҳволи вайрон дигару ҳоли ҳидоят дигар аст.

МАҒРУР МАШАВ БО ДАВЛАТАТ ГАР ШОХИ ШОХОН ХАМ ШАВЙ (2375)

Мағрур машав бо давлатат гар шохи шохон хам шав**й**,

Масрур машав бо сухбатат пахлуи султон хам шавй. Хидмат бикун аз бахри халк, торики н-ояд дар рахат, Ранчурй каш аз зулматат, гар шамси тобон хам шавй. Чун абри борон суи Чин сирре бидорй дар камин, Мабрурй кун бо рахматат, як қатра борон хам шавй. Некуй кардй бо яқин гарчи каломат оташин, Махчурй кун аз миннатат гарчанд сухандон хам шавй.

Мӯру малахро ту бубин занбур чу орад ангубин, Мағрур машав бо ҳимматат мисли Сулаймон ҳам шавӣ.

Эй носири хатту рақам гуфто Ҳусайнат бо ниёз, Маъмурй күн бо нусратат гулшан ба девон ҳам шавй.

ГАРДИШИ ДУНЁ МАГЎ, АЗ ДАВРУ ДАВРОН РОЗЙ ШАВ (2400)

Гардиши дунё магў, аз давру даврон розй шав, Дар садокат бо маром бо ахду паймон розй шав. Норизогй гар расад озори Пайғамбар бубин, Розигй пурсад касе бо рохи осон розй шав. Ранчише ояд ба ту ногах зи модар ё падар, Назди модар хам падар бо чашми гирён розй шав. Пурра шуд имрўз ғазалхо ду хазору чорсадум, Хар чй омад бахри ту бо амру фармон розй шав. Дар рахи ахли сафо гар хайрате ояд ба ту, Дасти пиронро бигир, бо нури ирфон розй шав. Ту адолат дидай дар ин хаётат, эй Хусайн, Хар чи додаст он Худо аз адли султон розй шав.

ДАР НАЗАРХО ГАРЧИ ХОБАМ, ЧАШМИ БЕДОРАМ ТУЙ (2403)

Дар назархо гарчи хобам чашми бедорам туй Дар рахи хифзи бако девори гулзорам туй. Номи покат дар дили ман дар сафар ё дар хазар, Дар масири сайру гардиш рахнамо ёрам туй. Чархи дарёро набинад толиби мохй ба бахр, Бахри марворид равам, гирдоби чўйборам туй. Интихоб андоза дорад хар чиро бошад худуд, Дар шинохти хар худуде хатти деворам туй. Хар чй гуфтам ё навиштам, мехри ту андар дилам, Дар фасохат хам балоғат хусни гуфторам туй. Дар масири маърифат бар назми худ гў, эй Хусайн, Дар шафоат назди миллат накди бозорам туй.

КОШ РЎЗЕ БЕЧАДАЛ ОСУДА БИНАМ ИН ЧАХОН (2410)

Кош рўзе бечадал осуда бинам ин чахон, Холй аз чанги замону халки дунё дар амон. Бо мухаббат маслихат дар байни адёни чахон, Рахму шафкат дар дилу некўйи байни мардумон. Боз пурсам аз Худо ободии рўи замин, Ибрате ояд ба мо аз назми рохи Кахкашон. Хоку оби ин замин озод бошад аз халал, Дар умури дину дунё безарар бар дигарон. Окибат пурсам зи ў бошад саодат бахри халк, Вахдату ободихову мулки дунё зарфишон. Гар талаб кардй ба мардум бо садокат, эй Хусайн, То киёмат хикматат бокй бимонад човидон.

КИШВАРИ НУРУ САОДАТ, ТОЧИКИСТОН, ЗИНДА БОД! (2411)

Кишвари нуру саодат, Точикистон, зинда бод! Хукми Пешво дар адолат, давру даврон зинда бод! Ин хама ободихо аз бахри халку миллат аст, Точикистон доимо бо нури рахмон зинда бод! Нури истиклоли давлат вахдати миллат бувад, Дар садокат бар Ватан Вахшу Бадахшон зинда бод! Вахдати мо гул кунад аз рамзи Кулобу Хисор, Дар табиат гулшану Рашту Зарафшон зинда бод! Бахри ободии Ватан рушди саноат дар назар, Дар мухаббат хам рафокат Суғду Хатлон зинда бод! Асли давлатдории мо давлати Сомониён, Ифтихори миллати мо даври сомон зинда бод!

МУРОДИ ДУ ЧАХОН ХОХЙ, БАИМОН ШАВ, БАИМОН ШАВ (2416)

Муроди ду чахон хохӣ, баимон шав, баимон шав, Ҳаётат зарфишон хоҳӣ, бакое дар чаҳон хоҳӣ, Ҳаёти безиён хоҳӣ, бакое дар чаҳон хоҳӣ, Ҳаёти безиён хоҳӣ, баимон шав, баимон шав. Санои ошиқон хоҳӣ, ту сидқи содиқон хоҳӣ, Дуои модарон хоҳӣ, баимон шав, баимон шав. Мақоми дустон хоҳӣ, ту гулшан бехазон хоҳӣ, Заволи душманон хоҳӣ, баимон шав, баимон шав. Ту некӣ бенишон хоҳӣ, барои дигарон хоҳӣ, Ба маҳшар соябон хоҳӣ, баимон шав, баимон шав. Ҳусайно, гар амон хоҳӣ, ба девонат забон хоҳӣ, Ҳаёти човидон хоҳӣ, баимон шав, баимон шав.

ЧУ ДОНИСТАМ ХАҚИҚАТРО БИЧУСТАМ РАХНАМО ИМРЎЗ (2421)

Чу донистам ҳақиқатро бичустам раҳнамо имрӯз, Агар ёбам раҳи худро бичуям муқтадо имрӯз. Ҳар он гаҳ муршиде ёбӣ ғами фардо маҳур ҳеч гаҳ, Ҳидоят бар ту меояд, бигӯ ҳамду сано имрӯз. Ту нангу ори дунёро мубаддал кун зи бадномӣ, Пушаймон шав зи исёнат, ки бошад беҳато имрӯз. Бишав ҳамраҳ ба донишманд, марав бар назди ҳар ҷоҳил,

Хар он кас ғофилу нодон ба дарде мубтало имруз. Мазан ту хонаи занбур, агар ту ангубин хоҳӣ, Сазои лонаи вайрон намонад бечазо имруз. Ситоиш гар ту мехоҳӣ, Хусайно, ту ниёиш кун, Асоси матлабат бошад дуруду ҳам дуо имруз.

ХАМРАХИ МОДАР НИШАСТАН ЯК ЗАМОН ДАВРОН БУДАСТ (2422)

Хамрахи модар нишастан як замон даврон будаст, Гардише дар гирди модар бахри ман майдон

будаст.

Модарам дар рохи зистан ҳамчу кишвар бахри ман, Дар раҳи меҳру муҳаббат модарам султон будаст. Фикри модарро бикардам манзили ман мулки вай, Худ надонистам ба хонам модарам меҳмон будаст. Дилбарӣ хоҳам ба модар накҳати гул ҳам асал, Дар назокат модари ман баргаи райҳон будаст. Хоб дидам пардаи гул чилва дорад ноаён, Дар дилу ҳам дидаҳояш меҳри вай пинҳон будаст. Васфи модар дар китобат бо қалам гуфтӣ Ҳусайн, Дар чавоби ҳам суолам баҳри ман девон будаст.

ЭЙ АЗИЗОНИ ДИЛАМ, ГӮЯНДА ҚУРБОНИ ШУМО (2424)

Эй азизони дилам, гуянда курбони шумо, Аз сафархо омадаст ин банда мехмони шумо. Хар чй гуфтам дар ғазал халқи азизам дар назар, Рахнамо шуд бахри ман нури дурахшони шумо. Сар натобам аз итоат дар рахи ночорихо, Бахри ман бошад зарурат амру фармони шумо. Мухра дорад дар дахонаш муршиди чаннатмакон, Хандаи зебои гулхо зеби дандони шумо. Чустучуи Каъба шуд андар висоли рохи хак, Бар муроди дил расем аз дасти эхсони шумо. Риштаи назми Хусайн пайваста бошад бо само, Мачмаъи ашъори вай насри парешони шумо.

БО ДУОИ МЎРЧАХО МУЛКИ СУЛАЙМОН КАМ НАШУД (2427)

Бо дуои мурчахо мулки Сулаймон кам нашуд, Бо мурури корвон реги биёбон кам нашуд. Сирри дунёро бидонад гарчи бошад беадад, Гунчаи гул бенизом андар бахорон кам нашуд. Асхиёро ту бубин дасти саховат бетамаъ, Сарвату моли сахо дар рохи эхсон кам нашуд. Байни миллатхои дунё сад хазорон зиддият, Дар давоми асрхо осори ирфон кам нашуд. Дар умури зиндагй ту адли дунёро бубин, Бо вучуди зулми мардум адли султон кам нашуд. Дар макоми назми ирфон шукри мавло кун,

Хусайн,

Бо гузашти солхо як харфи девон кам нашуд.

ТОЧИКИСТОН ФАХР ДОРАД БО ЧАВОНОНИ ХУЧАНД (2431)

Точикистон фахр дорад бо чавонони Хучанд, Сулху истиклоли мо шуд гул зи домони Хучанд. Шуд Душанбе пойтахти Точикистони азиз, Ибтидо вахдаташ шуд ахду паймони Хучанд. Ту бубин ин шахри зебо мардумаш сохибхирад, Зери Сайхун хикмати халк сирри пинхони Хучанд. Кишвари ман гашта зебо чун бахори нозанин, Точикистон бахри миллат аз гулистони Хучанд. Киссахои кахрамон аз дасти он Темурмалик, Дар ривоятхои халк мулки Сулаймони Хучанд. Бо таманнои Хусайн бошад Хучанд шахри амон, Рахму шафкат байни халк бошад нигахбони Хучанд.

РИЗО АЗ ОСМОН ХОХЙ, ТУ ХИДМАТ БАХРИ МИЛЛАТ КУН (2433)

Ризо аз осмон хоҳй, ту хидмат баҳри миллат кун, Каромат аз замон хоҳй, ту хидмат баҳри миллат кун. Адолат дар замон хоҳй, муҳаббат дилситон хоҳй, Саодат дар чаҳон хоҳй, ту хидмат баҳри миллат кун. Санои човидон хоҳй, саломат аз забон хоҳй, Бақо андар чаҳон хоҳй, ту хидмат баҳри миллат кун. Табиат безиён хоҳй мазамматро хазон хоҳй, Ҳақиқатро аён хоҳй, ту хидмат баҳри миллат кун. Шафоатро аён хоҳй, гузар аз имтиҳон хоҳй, Фазои Каҳкашон хоҳй, ту хидмат баҳри миллат кун.

Хаторо ноаён хохй, Хусайно, гар амон хохй,

Дуо аз хар забон хохӣ, ту хидмат бахри миллат кун.

САОДАТ ДАР ЧАХОН ХОХЙ, ПИСАРАМ, БАИМОН ШАВ (2435)

Саодат дар чахон хохӣ, писарам, баимон шав, Хаётат дар амон хоҳӣ, писарам, баимон шав. Табиат безиён хоҳӣ, каромат аз замон хоҳӣ, Гузар аз имтиҳон хоҳӣ, писарам баимон шав. Садоқат дар чаҳон хоҳӣ, ба моли худ амон хоҳӣ, Ҳақиқатро аён хоҳӣ, писарам ба имон шав. Санои олимон хоҳӣ, гурез аз чоҳилон хоҳӣ, Шарофат аз замон хоҳӣ, писарам, баимон шав. Дуои модарон хоҳӣ, муроди ду чаҳон хоҳӣ, Иноят з-осмон хоҳӣ, писарам, баимон шав. Насиҳат армуғон хоҳӣ, Ҳусайнро дар амон хоҳӣ, ҳаёти човидон хоҳӣ, писарам, баимон шав.

ГАР ХОХЙ НЕКЙ ДАР ЧАХОН САНГЕ МАЗАН БАР СОБИҚИН (2442)

Гар хоҳӣ некӣ дар чаҳон санге мазан бар собиқин, Оянда монӣ дар амон санге мазан бар собиқин. Ҳеч гаҳ машав ту бадгумон васфи бузургонро бидон,

Таърихи онҳоро бихон, санге мазан бар собиқин. Ҳамраҳ бишав бо оқилон, дурӣ бичӯ аз чоҳилон, Васфе бикун аз одилон, санге мазан бар собиқин. Аъмоли онҳо дар ниҳон рӯзе бигардад он аён, Бар худ бихоҳӣ армуғон, санге мазан бар собиқин. Илме бигир аз содиқон, таъне мазан бар ошиқон, Ибрат бигир аз олимон, санге мазан бар собиқин. Гуфто Ҳусайн андар баён: некӣ бикун ту дар чаҳон,

Номат бимонад човидон, санге мазан бар собикин.

ЧАХОН ДАР ЛАРЗА МЕОЯД, АГАР ЧАШМАШ БА ХОБ АФТАД (2453)

Чахон дар ларза меояд, агар чашмаш ба хоб афтад, Бисўзад бахру укёнус агар оташ дар об афтад. Садои бахру бар бингар сухан дар парда мегўяд, Надонистам зи асроре чу соғар дар шароб афтад. Чамоли ҳақ агар хоҳй, набошад тоқати дидан, Бисўзад шамси тобонро зи рўяш гар ниқоб афтад. Ба сахро марди ҳақ бинй, макун ҳукме ба нодонй, Гулистоне зи дуриҳо ҳарам дайри хароб афтад. Бинои фахри худ донад қадам андар рикоби кас, Зи шайтон фитна мечўяд, чу нокас аз рикоб афтад. Ҳақиқатро ба ҳар ҳоле Ҳусайно баҳри мардум гў, Амонй мешавад ҳосил, дуо гар мустачоб афтад.

04.04.2021.

ҚАДДУ ҚОМАТ ДАР НАЗАР САРВИ ХИРОМОНИ МАН АСТ (2465)

Қадду қомат дар назар сарви хиромони ман аст, Байни мардум вақти зулмат моҳи тобони ман аст. Ҳар гаҳе ояд чу шамсе равшанӣ орад ба ман, Ҳикмати асрори вай нури шабистони ман аст. Дар раҳи гул ҳамчу булбул ташнаи меҳру вафо, Дар баҳорон баҳри гул шабнам зи борони ман аст. Ҳар чӣ гуфто бо ҳадафҳо розӣ бошам дар амал, Шарти ман меҳру вафо он адли мизони ман аст. Рози дилро дар ғазал гуфто Ҳусайн бо сабки ҳуд, Ҳикмати асрори ман дар ҳарфи девони ман аст. Ҳарфи девонам бубинад ҳудҳуде орад ҳабар, Сайри маънӣ дар ғазал мулки Сулаймони ман аст.

17.04.2021.

АЗ ХУДО ГАР НЕКЙ ХОХЙ, СУБХДАМ БЕДОР ШАВ (2475)

Аз Худо гар некй хохй, субхдам бедор шав, Равзани дилро кушо аз чумлаи аброр шав. То тавонй дар хаётат хидмати мардум бикун, Сохиби ахлоки некў, марди беозор шав. Гофилу нодону расво рўй бигардонад зи ту, Сўи номардон марав, аз чохилон безор шав. Дар гулистон сайругашти ахли ирфонро бубин, Аз барои булбуле гулхонаи бозор шав. Номи некў гарчи дорй байни мардум, эй Хусайн, То тавонй дар хаётат марди хушгуфтор шав. Бар машоми ахли дунё накхате ояд зи гул, Дастаи гул хам набошй, як гул аз гулзор шав.

01.05.2021.

ФАСЛИ ЗИМИСТОН ГАР РАСАД, ГУЛ АЗ ГУЛИСТОН МЕРАВАД (2476)

Фасли зимистон гар расад, гул аз гулистон меравад, Аммо гули мехру вафо бар суп гулдон меравад. Хандидани гулхо бубин андар бахори нозанин, Булбул бияфтад дар кафас бо чашми гирён меравад. Хар точире дар шахри худ кадре наёбад симу зар, Хамрохи карвони сафар суп биёбон меравад. Бозтоби нури одами накши ризо дар байни халк, Дар акси он хар нокасе бо сад пушаймон меравад. Хар он чи нодаркорй аст, бокй бимонад дар замин, Аз бахри най ё буриё ной аз найистон меравад. Хар кас равад бо рохи хак гуфто Хусайн андар ғазал, Сидку вафо андар дилаш бо нури имон меравад.

03.05.2021.

МОЧАРОИ ОДАМУ ШАЙТОН БУБИН (2481)

Мочарои одаму шайтон бубин, Байни онхо ғафлату нисён бубин. Себи сурх ё гандуме бошад сабаб, Одаму Хаво чу омад бар замин. Дар дилаш пайдо бишуд хову хавас, Васфи ўро манзили султон бубин. Дар замин одам чу захматхо кашид, Дар адолат паллаи мизон бубин. Домани сохибдилон орй зи айб, Хар ривоят бахри худ эхсон бубин. Бо ишорат қиссахо гуфтй Хусайн, То қиёмат хастии девон бубин.

29.05.2021.

САМАК ДАР ЗЕРИ ДАРЁВУ КАБЎТАР ДАР ХАВО ГАРДАД (2498)

Самак дар зери дарёву кабўтар дар хаво гардад, Касе хикмат гирад аз он ба нафсаш подшо гардад. Хар он кас дурй мечўяд гурезон нафси аммора, Ба назди мардуми олам ба рўзе муктадо гардад. Марав бо рохи номардон агарчанде сихатманд аст, Хилофе дар дилаш бошад ба дарде мубтало гардад. Хадиси он Расул бишнав, ту хамрах бо чамоат шав, Пушаймон мешавад рўзе хар он кас, ки чудо гардад. Хазорон хилаву найранг бубандад дасту пои мард, Хар он кас хуччате дорад зи хар банде рахо гардад. Шудй хамдам ба ахли дил Хусайно, фикри фардо кун, Магў ман муршидам харгиз, ки солик рахнамо гардад.

ЧОНАМОЗИ МОДАРОН ОЗОДА АСТ (2505)

Чонамози модарон озода аст, Домани модар ба каф саччода аст. Дар рахи таъзими Субхон сачда кун, Модаратро бахри ту ў дода аст. Ту дуо гир чун Увайси аз Қаран, Дар дуо аз бахри ту омода аст. Назди мардум аз Чурайчи рохибе, Пардаи шарму хаё афтода аст. Хидматаш вочиб бишуд бо амри хак, Хар чи кардй бахри вай арзанда аст. Модарат аз ту ризо бошад Хусайн, Рухи вай орому хам осуда аст.

АХЛИ СУННАТ ВАЛЧАМОАТ МАЗХАБИ ДИНИ МАН АСТ (2514)

Аҳли суннат валҷамоат мазҳаби дини ман аст, Урфу одатҳои миллат расму ойини ман аст. Зиндагӣ дорам ба даврон ҳамраҳи аҳли башар, Илми кайҳон дар ғазал чашми ҷаҳонбини ман аст. Маърифат дар роҳи ҳақ оромӣ орад баҳри ман, Ҳар гаҳе оташ гирам дилҷӯӣ таскини ман аст. Мункари роҳи ҳақиқат дурӣ ҷӯяд аз Худо, Пайрави роҳи залолат кофири дини ман аст. Гар накардам пайравӣ бар Бедилу Шайҳи Камол, Аз қадим девони Ҳофиз зери болини ман аст. Шеъри Турсунзода бошад, эй Ҳусайно, дар барат, Ҳар чӣ гуфтӣ дар ғазалҳо «чони ширини ман аст».

МИЛЛАТАМ ФАРДО БИХОНАД НАЗМИ ГУЛЧИНИ МАРО (2530)

Миллатам фардо бихонад назми гулчини маро, Лаззати шахде бидонад харфи ширини маро. Тахти хобам бистари ман бошад ин хоки Ватан, Човидон гавхар бичуяд зери болини маро. Дар каломам хар чй гуфтам мазхари хак асту бас, Бо нишоне нашканад ин тахти сангини маро. Баъди сад соли дигар хам арғувон ояд зи ман, Ёкути рахшанда бинад лаъли рангини маро. Дар ғазалхо хар чй омад зубдаи харф асту бас, Оқили доно бидонад сабру тамкини маро. Дар натича хар чй гуфти бахри миллат, эй Хусайн, Худ бидонад он нигохи оқибатбини маро.

ДАР МАСИРИ ЧУСТУЧЎЙ УСТУХОН ПАЙДО ШАВАД (2533)

Дар масири чустучуй устухон пайдо шавад, Нолахо ояд зи таърих сад фиғон пайдо шавад. Аз Самарқанду Бухоро хам Саразми бостон, Аз Хучанд осори бокй корвон пайдо шавад. Қавму миллатхои майда чун бахори зиндагй, Сад сано хонад ба миллат, гар хазон пайдо шавад. Дар чахон овоза созанд аз қадими шахри худ, Аз замини санглохе як нишон пайдо шавад. Миллати точик ба хуччат сохиби таърихи худ, Аз иморатхои миллат ошён пайдо шавад.

Шашҳазорсол набзи миллат мақсадат бошад Ҳусайн,

Аз маъонй миллатат харфи баён пайдо шавад.

БИХИШТАМ ТОЧИКИСТОН АСТ, БУБИН ОБУ ХАВО ИН ЧО (2534)

Бихиштам Точикистон аст, бубин обу хаво ин чо, Саодат бар сарам омад, ки он мурғи Хумо ин чо. Ташаккур мекунам хар дам ба номи миллату қавмам, Ба нафъи халқ мечархад чу санги осиё ин чо. Саховатмандии мардум саодат бахри миллат шуд, Чавонмардй ба моли худ гирад дасти гадо ин чо. Бигуфтам шукри он мавло хама аз адли султон аст, Нидо омад ба гуши ман бубин ободихо ин чо. Ба назди маркади шайхам қадам охиста мемонам, Хазорон сол баъди мо бимонад нақши по ин чо. Бипурсй аз Худои худ Хусайно некй бар миллат, Ичобат шуд зи шайхи ту, биё, дасти дуо ин чо.

26.06.2021.

ОРИФИ ШОИРХИРАД ГАВХАР ЗИ ДАРЁ МЕКАШАД (2537)

Орифи шоирхирад гавхар зи дарё мекашад, Накши пои Хусравй аз пири доно мекашад. Пири доно ҳар мақомаш манзили шоҳона шуд, Мурғи шоҳи сайди худро сӯи боло мекашад. Сайди ориф маънй бошад, заҳмати сармо масал, Ранчи раҳро корвон дар фасли гармо мекашад. Чорсӯи кибриё дорад чазо бар ҳар амал, Бо адолат ранчи худро рӯзи фардо мекашад. Дарди чоҳил ноаён бошад Ҳусайно пурҳатар, Ранчаи чавру ситам Вомиқ зи Узро мекашад. Дурй чӯ ту доимо аз аҳли буҳлу ҳам ҳасад, Хатти ношоистаро дар ҳаққи доно мекашад.

28.06.2021.

ТО ТАВОНЙ ДАР ХАЁТАТ МАНЗИЛЕ ОБОД КУН (2543)

То тавони дар ҳаётат манзиле обод кун, Бо башорат мужда деху як дилеро шод кун. Ҳар кӣ дарбандӣ бихоҳад, бандӣ гир дар оқибат, То тавонӣ аз расан дасти касе озод кун. Ресмони бастани дасти дуо андар барат, Мустачобӣ гар ту хоҳӣ бенидо фарёд кун. Бо гузашти умри худ андешаи бедорӣ ку? Бо садоқат зикри хайри собиқинро ёд кун. Баҳри ёрон ёрӣ додан аз амалҳои накӯ, Қудрати сармоя дорӣ бар касе имдод кун. Эй Ҳусайно, панди худро ту бигӯ аз сидки дил, Дар раҳи рушду ҳидоят номаҳо эчод кун.

БАШОРАТХОИ ТАЪРИХӢ ЗИ АЧДОД МЕРАСАД МОРО (2547)

Башоратхои таърихӣ зи ачдод мерасад моро,

Садои кухкану Хусрав зи Фарход мерасад моро.

Ба амри Хусраву Ширин, ки рах хамвора пайдо шуд,

Хазорон қиссаи Исо зи милод мерасад моро.

Шикори мурғ тараххум шуд агар сайди харам бошад,

Шиори мурғу хам мохӣ зи сайёд мерасад моро.

Зи тирандозии сайёд чудо шуд сайд зи чони худ,

Хароби кишвари Шом хам зи Бағдод мерасад моро.

Ба рохи хак намудори хидоят оварад доим,

Хама некупи олам зи иршод мерасад моро.

Хусайн гуяд ба хамсолаш агар чи шастушаш бошам,

Насими пирй хар гохе зи хаштод мерасад моро.

ХАР ОН ЧЙ ДОРАМ ДАР ДИЛАМ АЗ БАХРИ ФАРДО МЕКУНАМ (2553)

Хар он чӣ дорам дар дилам аз бахри фардо мекунам, Андар биёбон бо дуо гулхона пайдо мекунам. Хамзистӣ дорам ошно бо нармию ҳам ҳусни ҳулқ, Бо душмани ғаддори ҳуд сулҳу мадоро мекунам. Нусрат биёрам баҳри кас бо қадри имконоти ҳуд, Аз банди дасту ҳалқаҳо дасти касе во мекунам. Имдоди дасти ёриро ҳар кас ба нафъи ҳуд кунад, Ман кӯмаку ҳамдастиро аз баҳри мавло мекунам. Дарёи ҳикмат дар дилам чӯёи марворид шавам, Садҳо садаф дар дасти ман дурдона савдо мекунам. Сарчашмаи назми Ҳусайн омад баёни ҳоли вай, Аз баҳри ҳалқу миллатам гавҳар ба дарё мекунам.

БИЧЎ ЭХСОНИ СОЛИКРО БИХОХЙ РОХИ ИРФОНЙ (2554)

Бичў эҳсони соликро бихоҳй роҳи ирфонй, Ба номат қиссаҳо гӯяд шаҳаншоҳони Хоқонй. Бирав бо роҳи Кайхусрав бимонад сафҳаи таърих, Бинои пояи давлат зи хидматҳои Сомонй. Дар ин айёми пурмачро шаҳаншоҳу гадоро бин, Ту шукре кун ба рӯзи худ ба он айёми боронй. Асолат диду Бинёмин бигуфто Юсуфи Мисрй, Намонам ман туро рафтан ҳар он гаҳ доман афшонй. Муборак дон ҳаёти худ нигар бар Қайсару Доро, Низоми зиндагониро бидон аз ҳатти пешонй. Ҳусайно, фикри фардо кун бигӯ ҳарфи ҳакимона, Магӯ ман олимам ҳаргиз агарчи шамси тобонй.

АЗ БЕХТАРИН НАВОХО ОХАНГИ ШАШМАҚОМ АСТ (2556)

Аз бехтарин навохо оханги Шашмаком аст, Ирфони ғайри миллӣ он рахнамо ба ном аст. Дар ҳар садои мавзун андешаи Бухоро, Дар пардаҳои маъкус омӯзиши низом аст. Овозу нағмаи хуш ҳамчун даво зи Довуд, Андар ҳаёти мардум монанди долу лом аст. Бадгӯиҳо нашояд дар васфи аҳли хирад, Бо таънаву киноя ҳарфе задан ҳаром аст. Нимпардаҳоро бубин чойгоҳи савту наво, Ҳар як мақом ба номаш маҳбуби хосу ом аст. Ашъори ту Ҳусайно, дорад мақоми махсус, Маҷмуаи беҳичо девони нотамом аст.

МАШАВ НАВМЕДИ ТОРИКЙ, КИ ХАР ШОМЕ САХАР ДОРАД (2559)

Машав навмеди торикй, ки ҳар шоме саҳар дорад, Умеди растагорй кун, ки ҳар куҳе камар дорад. Начоте пурс зи он мавло, раҳо кун кина аз дилҳо, Даро дар тобиши доно ба оянда асар дорад. Сафар хоҳй раҳой шав зи ҳар бемории савдо, Марав бо роҳи беамнй, агар бинй хатар дорад. Агарчи Ибни Синой, табиби ҳозиҳе бошй, Макун пинҳон ҳаҳиҳатро агар дармон зарар дорад. Ба бедорй ба зикри ҳаҳ даро андар дили мардум, Хаёли некй дар олам басо зеби назар дорад. Ичобатҳона гар хоҳй, Ҳусайно, назди мардум рав, Яҳин дон дар муночотат дуо зеру забар дорад.

ХАЁТИ ИН ЧАХОНРО БИН, КИ ОН САВДОИ ПИНХОН АСТ (2566)

Хаёти ин чахонро бин, ки он савдои пинхон аст, Хама некўии олам зи он хуршеди тобон аст. Нигар бар гардиши даврон, ба худ як хикмате дорад, Хар он чй бокй аз ирфон ба дилхо нури имон аст. Маъосй байни инсонхо сироят оварад хар дам, Ба вакти интиколи дард чу захме нонамоён аст. Машав бадхох дар ин дунё, Худо беайбу нуксон аст, Ба махшар мешавад зохир хар он чй зери домон аст. Ба назди мардуми чохил сухан пўшида мегўям, Касе асрори ман хохад ба зери назми девон аст. Хусайно, хикмате гуфтй ба нафъи халку хам миллат, Хама андарзу панди ту барои насли инсон аст.

УМЕДИ РАВШАНИ МАХ КУН, КИ ШАБХОИ ҚАМАР ДОРАД (2569)

Умеди равшани мах кун, ки шабхои қамар дорад, Сафар кун бо асои худ ба хар куҳе камар дорад. Фуру рав, ғарқи як дарё машав, навмеди роҳи ҳақ, Ҳар он чӣ аз само ояд ба сад дарё асар дорад. Давоми ин ҳаёти ту саросар як сафар бошад, Бидонӣ оҳири зулмат, ки шабҳо ҳам саҳар дорад. Саҳӣ шав дар сафарҳоят, мурувват кун ту ҳар доим, Адоват ночавонмардӣ ба чашму чон зарар дорад. Каломе дар сафар гуӣ бигир андоза дар роҳат, Суҳанҳои ҳакимона маонӣ пургуҳар дорад. Ҳусайно, дар сафарҳоят бубин икди Сурайёро, Бифаҳмад риштаи назмат ҳар он кас, ки назар дорад.

ДАР ИН ДУНЁИ ИЛМУ ФАН БА ХАР ДОНО САНО ГУФТАМ (2580)

Дар ин дунёи илму фан ба хар доно сано гуфтам, Ба хикматхои бурхони сухан бахри бако гуфтам. Навозиш дар ғазалхоям хадиси ишк мебозам, Хар он чй бар қалам омад ғазалро бо хаё гуфтам. Амал дар рохи андарзе хидоят дар хадаф дорам, Бипурсам афву бахшоиш агар харфи хато гуфтам. Агарчй муфтиям имруз ба фатво медихам хукме, Кунам ислохи харфи худ хар он чй нораво гуфтам. Тасаввуф рохи хак чустан сухан аз хазрати Чомй, Маонй дар каломи худ зи пири муқтадо гуфтам. Хусайно, бахри миллат гу давои Буалй Сино, Далелам ояти Қуръон суханро ман шифо гуфтам.

ҒАЙБАТУ БАДГЎЙИХО ДАР ХАҚҚИ СУЛТОН НОРАВОСТ (2584)

Гайбату бадгуйихо дар ҳаққи султон норавост, Чабру зулми бепаноҳй бахри инсон норавост. Аз шариат ҳар чй гуфтам нафъи мардум дар назар, Гар сухан вайрона шуд, бо ҳарфи урён норавост. Дар илочи дарди мардум Буалй Сино чй гуфт? Дору бошад аз ҳаром аз баҳри дармон норавост. Дар раҳи буғзу адоват айби кас ифшо макун, Айби ҳуд нодида андар зери домон норавост. Нусрати роҳи ҳидоят донишу илм асту бас, Назди пирон чоҳилй баҳри чавонон норавост. Бо камоли маърифат дурдона чо кун, эй Ҳусайн, Сурати маънои дил бар ҳатти девон норавост.

НАКХАТИ ГУЛХОИ РАНГИН АЗ ГУЛИСТОН МЕРАСАД (2587)

Накҳати гулҳои рангин аз гулистон мерасад, Чаҳчаҳи булбул ба гулшан аз найистон мерасад. Пири комил Шайҳи Аттор номаҳояш баҳри мо, Қиссаи даврони Билҳис аз Сулаймон мерасад. Донишу ҳикмат ба дунё обрӯ орад ба ту, Иззати кас дар чаҳон аз илму ирфон мерасад. Ҳеч кас, гарчи Паямбар дар чаҳон поянда нест, Қадри умратро бидон рӯзе ба поён мерасад. Пуштибонй дар ҳаёт пояндагй дорад ба ҳуд, Кашфи асрори ҳифозат аз нигаҳбон мерасад. Эй Ҳусайно, ҳар чй гуфтй баҳри ҳалҳу миллатат, Бо тариҳи яҳ ривоят назми девон мерасад.

КАСЕ БЕХИКМАТИ БОЛО БА ИН ДУНЁ НАМЕОЯД (2590)

Касе бехикмати боло ба ин дунё намеояд, Бидонад сирри инсонро хама доно намеояд. Тасаввур кун ба ин олам бубинй кудрати холик, Хазорон миллати дунё ба як симо намеояд. Нигахдорй бикун доим ба хар як ахду паймонат, Вафо андар забони халк саги доро намеояд. Каломи хак бихон доим ба зехнат машрику мағриб, Баёни ояти Куръон ба як маъно намеояд. Башоратхо ба оёте зи Имрон насли Довуд аст, Ба мисли Маряму Узро касе танхо намеояд. Бубин сарчашма аз ирфон, Хусайно, дар ғазалҳоят, Ба суи бахру укёнус ба худ дарё намеояд.

МУНАЗЗАМ РИЗҚИ ХУД ЁБАД ЧАВОНЕ ГАР САХАР ХЕЗАД (2595)

Муназзам ризки худ ёбад чавоне гар сахар хезад, Нихоне аз макоми худ ба эхсони падар хезад. Бихобад бо адои витр ба кавли Буалй Сино, Зи хобаш ранчише н-ояд сафо равшанназар хезад. Бихезад дар дами субху нахусбад то тулуъи шамс, Фаровон ризки худ ёбад зи дил нури камар хезад. Сахархезй чу одат шуд ту фурсатро ғанимат дон, Марав бо рохи номашруъ зи майхона хатар хезад. Муносиб шав ба хоби худ вагарна хоби бад бинй, Ба хоби ту зи он дахшат паланге аз камар хезад. Хусайно, човидон хоҳи китобатро дар ин дунё, Китобат кун каломеро, ки аз хуни чигар хезад.

АХТАРАМРО ДАР ШАБИСТОН ШАМСИ ТОБОН ДИДААМ (2599)

Ахтарамро дар шабистон шамси тобон дидаам, Бо садокат эхтироми давру даврон дидаам. Шукри неъматхои Мавло мекунам ман рузу шаб, Равшании толеамро аз Чахонбон дидаам. Мавсими гармои умрам гулшанаш шуд бебадал, Дар зимистон сардихоро чун бахорон дидаам. Фитнахои руй олам аз бахилй сар занад, Хар кучо бошад бахиле мулки вайрон дидаам. Аз чавонмардони дунё некй ояд бахри халк, Хайри бозори чахон аз адли мизон дидаам. Зинати ашъори худро хак бигуфтй, эй Хусайн, Панду андарз аз хакимон зеби девон дидаам.

ШУКРИ ХАҚ АНДАР ХАЁТ САДХО ДИЛОВАР ЁФТАМ (2600)

Шукри ҳақ андар ҳаёт садҳо диловар ёфтам, Дар раҳи матлуби худ дарёи гавҳар ёфтам. Дурру гавҳарро кашидам бо низом дар риштаҳо, Дар низоми баҳри нав худро шиновар ёфтам. Хоку оби ин Ватан бошад муҳаддас баҳри ман, Ризҳи худро бо суҳан аз ҳоки кишвар ёфтам. Меҳрубониҳои дунё равшани аҳли башар, Аҳтари инсониро чун шамси ҳовар ёфтам. Эй Ҳусайно, иззататро ҳуд бигуфтӣ дар суҳан, Эҳтироми миллатам аз рӯи минбар ёфтам. Эътирофи ҳалҳу миллат гарчи дорад ҳикмате, Поси ҳотирдориро бодбону лангар ёфтам.

ГАВХАРИ ХАҚ АЗ САМО ОЛИЧАНОБ ОВАРДА БУД (2602)

Гавхари ҳақ аз само оличаноб оварда буд, Баҳри Иброҳим ҳабар ҳангоми ҳоб оварда буд. Қиссаи Мусову қассоб дар ривоёти Набӣ, Дар раҳи эъчози мардум моҳтоб оварда буд. Ҳақки модарро бигуфтам гарчи довар нестам, Дар баёни роҳи ҳақ довар китоб оварда буд. Дар раҳи меҳру вафо модар намуна баҳри мо, Норизоги модарон ҳашму итоб оварда буд. Аллаҳо аз баҳри кудак роҳати чисм асту бас, Бо навозишҳои ҳуд бар дида ҳоб оварда буд. Ҳа кучо соҳибдуое марди солеҳ, эй Ҳусайн, Ҳамраҳаш садҳо дуои мустачоб оварда буд.

ХАР ОН КАС ДАР ҚАНОАТ ШУД, БА НАФСАШ ПОДШОХ ГАРДАД (2603)

 Хар он кас дар каноат шуд, ба нафсаш подшох

 гардад,

Писандаш дар шаби торик ҳама нуру зиё гардад. Хамушй кун ба доди вай, қаноат неъмати узмо, Ки анбар аз дарахт ояд ба рузе кахрабо гардад. Маризи номуайянро илочаш пурхатар бошад. Табиби чоҳил ар-бинад, ки дардаш бедаво гардад. Таваккул баҳри зоти ҳақ кушоиш оварад бар кас, Ба мисли Юсуфи Канъон, ки аз тангй раҳо гардад. Ҳазорон ҳикмати дунё надорад қимати боло, Ба назди мардуми олам ба рузе кимиё гардад. Ҷаҳони маърифат хоҳй, Ҳусайно роҳи ирфон гир, Ҳақиқат дар раҳи ирфон ба мардум раҳнамо гардад.

АЗ БАРОИ НАФЪИ МИЛЛАТ ЧИСМУ ЧОН ХОХАМ НИХОД (2607)

Аз барои нафъи миллат чисму чон хоҳам ниҳод, Хидматамро аз замин то осмон хоҳам ниҳод. Баҳри ҳалқу миллати ҳуд мегузорам ҳикмате, Бо садоқат номи некӯ дар чаҳон ҳоҳам ниҳод. Ин чаҳони нозанин обод бошад кошки, Бо муҳаббат ман ватанро дар амон ҳоҳам ниҳод. Дар раҳи сулҳу амонӣ гар надорам қудрате, Хатти ҳудро бо ишора ноаён ҳоҳам ниҳод. Гар адоват сар занад дар байни абнои башар, Роҳи ислоҳи варо ман дар миён ҳоҳам ниҳод. Эй Ҳусайно, ҳар чӣ гуфтӣ мисли Мавлонои Балҳ, Дар китобам номи ҳудро човидон ҳоҳам ниҳод.

ХАР КЙ НОФАРМОНЙ КАРДАСТ ЛОИҚИ ДАРГОХ НЕСТ (2608)

Хар кй нофармонй кардаст лоики даргох нест, Адли инсонй бубин дар дини мо икрох нест. Тоату амри Илохй ишки хак дар дил бувад, Хар кй ихлосе надорад ошики дилхох нест. Дар сари кувват, ки бошй ту магу ман шохинам, Назди Холик аз азал фарки гадову шох нест. Хар чй ман бо парда гуям васфи саттор-ул-уюб, Аз фитодан ту матарс, ки зери доман чох нест. Тухфа донад кавли хакро сохиби аклу хирад, Дар рахи фахми маонй бахри нокас рох нест. Чашмаи илхоми шоир мисли гул бошад, Хусайн, Булбули ранчида доим аз чаман огох нест.

БУЗУРГОНИ **ЧАХОНРО** МАН САРОСАР РАХНАМО ДИДАМ (2613)

Бузургони чахонро ман саросар рахнамо дидам, Хама мехру мухаббатро нихоят ошно дидам. Хикоятхои ахли дил ба худ як нузхате дорад, Суханхои бузургонро нигори дилрабо дидам. Ихонат дар риёкорй ба гул печидани хор аст, Хидоятхои модарро бағоят бериё дидам. Макун даъво ба нохаққй ба назди чохилу нодон, Хилофи орифонро ман ба ирфон муддао дидам. Ту дурй чў зи хар бадхох, ки бошй сохиби нусрат, Ба вақти шоду масрурй ба лаб шамси зухо дидам. Хусайно, рохи хайр хохй нишони ахли суннат дон, Тариқи аҳли чаннатро ба дил хавфу рачо дидам.

САРНАВИШТИ ШАМСИ ТОБОН ОТАШИН АФТОДААСТ (2616)

Сарнавишти шамси тобон оташин афтодааст, Оташи мулки Сулаймон суи Чин афтодааст. Чину Мочин дар аходис механи илму хунар, Бар забони хар хунарманд ангубин афтодааст. Хайру эхсону саховат дар макоми ахли Ғарб, Аз самои бахри домон бар замин афтодааст. Адлу инсофу диёнат зевари дунё бувад, Харфи хак бар зери дарё чун нигин афтодааст. Мункири рохи хакикат нописандихо кунад, Аз забони номусулмон номи дин афтодааст. Васфи ашъорат Хусайно, нозикй дорад ба худ, Назди маъшукони дунё нозанин афтодааст.

ХАР КУЧО БОШАД АЗИЗЕ БАХРИ МАН ОН ЧО ХУШ АСТ (2621)

Хар кучо бошад азизе бахри ман он чо хуш аст, Аз азизон сухбате дар назди хар доно хуш аст. Саргузашти бехтарин хамдамй дар рохи хак, Сухбати бегона бошад яккаву танхо хуш аст. Зухраи захро чу бинй кисса ояд аз чароғ, Дар дурахши оби дарё Тохиру Зухро хуш аст. Бадгухар хар чо, ки бошад нохушй ояд ба ту, Одами бадро надидан бахри нобино хуш аст. Дилбару дилдорй бошад бурчи равшан дар назар, Аз барои дилрабой мавсими чавзо хуш аст. Дар нишони поси хотир ибрате дорй, Хусайн, Аз каломат байни мардум рухи мавлоно хуш аст.

ГУФТО АЗИЗЕ: ОЛАМ БА ХОБ АСТ (2623)

Гуфто азизе: олам ба хоб аст, Бедорй н-ояд чун дар шитоб аст. Хеч кас набинад рохи хакикат, Дар чашми мардум хамчун сароб аст. Олам саробе нодон надонад, Холаш парешон дар изтироб аст. Мехру мухаббат авсофи некон, Аз оташи ишк дилхо кабоб аст. Андар маосй дурй зи доно, Аз феъли шайтон дар ичтиноб аст. Худ дон Хусайно, вакти дуоро, Садри дуоят худ мустачоб аст.

ОБОДЙ ОЯД БА ХУД МУЛКЕ, КИ ДАР АМОН АСТ (2624)

Ободй ояд ба худ мулке, ки дар амон аст, Озодихо бубинад сайде, ки бенишон аст. Осоиш ояд ба халқ ҳар гул ба назди булбул, Бошад бахори хуррам фасле, ки бехазон аст. Махфй магу аз назар пинхонй шуд ҳар амал, Дар рузи ҳашр бубинй ҳар он чи ноаён аст. Авсофи аҳли ирфон дар роҳи олами қудс, Номи накуйи олим бар ҳар сари забон аст. Меҳру муҳббати кас баҳту саодат орад, Дилбар бувад ба мардум шаҳсе, ки меҳрубон аст. Ҳар он чй гуфтй Ҳусайн бо сабки ҳосаи ҳуд, Дар чашми аҳли ирфон як назми човидон аст.

МАНФАЪАТҶЎЁН НИШОН БАР КУФРУ ИМОН БАСТААНД (2625)

Манфаъатчуён нишон бар куфру имон бастаанд, Дар чахон нобоварй дар адли султон бастаанд. Созгорй дар харобй турбати Шому Ирок, Хамрахи ДОИШ миён бо рохи пинхон бастаанд. Аз барои нафъи дунё даъвии нохак кунанд, Қатлу ғоратро бубин бо номи Ризвон бастаанд. Дар рахи торикихо ту хохару модар бубин, Номи динро бесадо аз бахри чонон бастаанд. Аз барои нафту газ рахме надоранд бахри халк, Дар дили ҳар номурод захми дурахшон бастаанд. Манфаъатчуёни дунёро ту гуфтй, эй Хусайн, Аз барои ахли Машрик рохи осон бастаанд.

ТОЧИКАМ ВОЛО МАКОМ **УРО САЗОВОР ОМАДАСТ (2626)**

Точикам воло маком ўро сазовор омадаст, Байни миллатхо мудом дасти аламдор омадаст. Ибни Сино, Рўдакй, Аттору Мавлонои Балх, Чомию Бедил ба хам Саъдй зи гулзор омадаст. Хидмати миллат ба дунё додани таълими илм, Дар биёбон чашмахо аз дасти аброр омадаст. Хоинони миллати ман мункири хуршеду мах, Носипоси рохи хак аз бахри инкор омадаст. Рози миллатро мудом пўшида дидам дар сухуф, Аз барои хифзи вай китмони асрор омадаст. Рамзи истиклоли давлат фахри ту бошад, Хусайн, Хар чавон сўи шараф бо чашми бедор омадаст.

ДАР РАХИ ТАЪЛИМ ШАВ, ИМКОНИ ДАВЛАТ БОЯДАТ (2627)

Дар рахи таълим шав, имкони давлат боядат, Бар лаби дарё бирав чавлони рохат боядат. Номуносиб чо марав, ки хар маконеро макол, Бо хирадмандон нишин даврони сухбат боядат. Созгору хам муносиб оби рахмат дар дуо, Аз Худо абре бипурс, борони рахмат боядат. Айби касро ту мачу, бар айби худ кун як назар, Хамрахи нокас марав домони иффат боядат. Бахрахо чуй зи молат кадри захматро бидон, Дасти хайратро мабанд, эхсони неъмат боядат. Некй кардй дар чахон мансурй ояд бахри ту, Аз хиёбон гул макан, майдони нусрат боядат. Бар якин девони худро зеби махфилхо бикун, Рузи махшар, эй Хусайн, девони тоат боядат.

ТО БА КАЙ МАШВАРАТИ НАҚШАИ ТАДБИР КАШАМ (2630)

То ба кай машварати нақшаи тадбир кашам, Оқибат мисли Юсуф нотиқи таъбир кашам. Холати мехру вафо шохаи ақл аст, бидон, Риштаро силсилаву ҳалқа ба занчир кашам. Сабаби ранчу алам санги маҳак бошаду бас, Чу ғулом ман ба дуо маҳзари тақсир кашам. Шабаҳи ҳинду шуда макру фиребу найранг, Ту магӯ, баҳри бало чодуи Кашмир кашам. Ту бубин дарди наво ошиқи булбул ба қабас, Зи қафас баҳри Худо нолаи шабгир кашам. Рози дил гуфт ба шумо, Ҳочӣ Ҳусайн дар ғазалаш, Ҳар чӣ ояд ба дилам хотири тасвир кашам.

ЭЙ ХАМЧУ ИНСОН ОМАДӢ, АЗ РОХИ ХАК ҒОФИЛ МАШАВ (2634)

Эй ҳамчу инсон омадӣ, аз роҳи ҳақ ғофил машав, Бо амру фармон омадӣ, аз роҳи ҳақ ғофил машав. Бо нури имон омадӣ, ҳамчун мусалмон омадӣ, Бо давру даврон омадӣ, аз роҳи ҳақ ғофил машав. Эй ҳамчу ҳайвон омадӣ, бо ҳарфи буҳтон омадӣ, Бо роҳи шайтон омадӣ, аз роҳи ҳақ ғофил машав. Эй ҳамчу меҳмон омадӣ, чун абри борон омадӣ, Бо адли султон омадӣ, аз роҳи ҳақ ғофил машав. Шаҳси суҳандон омадӣ, бо илму ирфон омадӣ, Нури дураҳшон омадӣ, аз роҳи ҳақ ғофил машав. Ҳоҷӣ Ҳусайнҷон омадӣ, чун шамси тобон омадӣ, Бо назми девон омадӣ, аз роҳи ҳақ ғофил машав.

СОХИБИ ХУЛҚИ НАКЎ ШАВ, ГАР АМОН МЕБОЯДАТ (2636)

Сохиби хулқи накў шав, гар амон мебоядат, Рози пинхон дар дилат гир ноаён мебоядат. Бар Сулаймон пайравй кун дар рахи мулки Сабаъ, Моли дунё, номи некў дар чахон мебоядат. Бо улуми дину дунё нафъи мардумро бичў, Мисли Сино гар хаёти безиён мебоядат. Хамрахи ахли хирад шав, рохи танхой мачў, Мисли Саъдй дар сафар шав, корвон мебоядат. Бахри модар некихо кун, чун Увайс андар Қаран, Рўзи махшар зери гармй соябон мебоядат. Бар Паямбар пайравй кун дар адолат, эй Хусайн, Баъди махшар гар хаёти човидон мебоядат.

РОХИ ЗИСТУ ЗИНДАГОНЙ ДАР ЧАХОН ХАМВОР НЕСТ (2637)

Рохи зисту зиндагонй дар чахон хамвор нест, Бахту икболу саодат дар сари бозор нест. Аз барои бахту икбол саъй бояд бо хадаф, Айбу нуксон гарчи дар гул зеби хар гулзор нест. Аз барои чидани гул саъй кардам рузу шаб, Дар чаманхои гулистон як гули бехор нест. Аз акида хар чй омад мазхаби мо, дини мо, Бар насоро ту бигу: тасбехи мо зуннор нест. Сирри дилро бахри чохил хар чй битвонй магу, Бадгумон гарчанд ки доно махрами асрор нест. Манзили ахли ризо бошад, Хусайно, назди хак, Носипосу бешарофат лоики дарбор нест.

ДИЛО, БИНГАР ТАНАМ ХАМСОЯИ ТУСТ (2639)

Дило, бингар танам ҳамсояи туст, Гули ман дар чаман гулхонаи туст. Чу Мачнун дар раҳат девона гаштам, Шароби ҳақ гулоби хонаи туст. Муҳаббат бардавом аст дар дили ман, Ба лангарҳо муҳими пояи туст. Миёни баҳру бар ҳамсоя бошӣ, Макони ман канори сояи туст. Надонистам кучо шуд хони занбӯр, Гар афтодам, умедам лонаи туст. Маҳоме дон, Ҳусайно, ҳар чӣ кардӣ, Агар донӣ суҳан сармояи туст.

ХУДОВАНДО, ТУ МЕДОНЙ МАҚОМИ АҲЛИ ТАҚВОРО (2666)

Худовандо, ту медонй макоми ахли такворо, Ба дарди мардумон кардй шифо анфоси Исоро. Тамоми ахли дунёро ба хар дине раво дидй, Ба Мўсо санчише дода хисоби манну салворо. Аё банда, тадаббур кун ба акли худ нигар хар дам, Назар бар Тури Сино кун бубин акси тачаллоро. Яди байзои он Мўсо зи он эъчози хак бошад, Ба чашми ибрате бингар баёзи дасти Мўсоро. Халосй омада аз чах ба унвони Банй Одам, Башорат аз Юсуф хохй биёбй номи бушроро. Ало эй толиби хикмат, Хусайн бахри ту мегўяд, Назар бар нуктахоям кун, биёбй нури маъноро.

01.12.2021.

ЭЙ ВАТАН, ДАР ИН ЧАХОН ТАХТИ СУЛАЙМОНАМ ТУЙ (2672)

Эй Ватан, дар ин чахон тахти Сулаймонам туй, Дар рахи хубб-ул-ватан тамсили Канъонам туй. Точикистон давлати ман, ифтихори миллатам, Дилситону хам амон мулки фаровонам туй. Бахти ин дунё бубинам рохате андар барат, Дар давоми зиндагй боғу гулистонам туй. Гунчаи гул дар барат то субхдам бедор ман, Дар баёни мулки худ нури шабистонам туй. Хуччату бурхони ман аз номи халку миллатам, Байни давлатхои дунё рамзи султонам туй. Эй Хусайно, худ бигуфтй Точикистон нури ман, Аз барои равшанй шамъи фурузонам туй.

10.12.2021.

АЗ БАРОИ НЕКЙ КАРДАН МО БА ДУНЁ ОМАДЕМ (2681)

Аз барои некй кардан мо ба дунё омадем, Хам барои халли мушкил бемуаммо омадем. Бахри ободи замин масъул бошем аз Худо, Аз барои бахти мардум бахри фардо омадем. Сайди мохй назди сайёд хикмате дорад ба худ, Мохй гўяд бахри инсон мо ба дарё омадем. Дар чавоби хар суоле мохй гўяд як сухан, Аз барои ризкў рўзи назди мино омадем. Сайди мохй дар назар сайёд гўяд доимо, Назди мино бесадо бахри тамошо омадем. Хохише дорй Хусайно, аз Худо мардона пурс, Истичобат кун, Худоё, бо таманно омадем.

16.12.2021.

ДАР ИН ДУНЁИ БЕДОМОН БА НАФСИ ХУД ТУ СУЛТОН БОШ (2705)

Дар ин дунёи бедомон ба нафси худ ту султон бош, Нигар бар осиёни дахр, зи феъли бад пушаймон бош. Бирав охиста чун Айюб зи номардон ту дурй чў, Ба вакти тарки ин дунё ба чашми халк хиромон бош. Агар хохй нишони хак тавофи хонаи дил кун, Бизан тах нафси аммора начоти зери тўфон бош. Бубин ахволи оламро пароканда ба холи худ, Балое бар сарат ояд, зи холи худ парешон бош. Тарикатхои тасвирй ба хатте рахнамо бошад, Дар ин майдони наккошй ба ихлосу ба имон бош. Хусайно, дафтари шеърат зи наккош шуълае дорад, Агар савдои он хохй ба рохи хайру эхсон бош.

07.01.2022.

ДАР ЧАХОН БАХТЕ БИЁБАД ХАР КАСЕ ХОНАД КИТОБ (2715)

Дар чахон бахте биёбад хар касе хонад китоб, Вақти пурсиш бо хисобе бехато ёбад чавоб. Аз чахолат дурй чўяд гул ба домони шараф, Аз китоби Бўалй бахри даво орад гулоб. Хайри мардум дар дили ў мисли гул рўи замин, Бар сараш рахмат бирезад аз само ашки сахоб. Шохиди рохи хакикат дарду ранче оварад, Гарчи дорад имтихон, аммо намеорад азоб. Орифи рохи тарикат нармй орад дар ғазал, Бахри хифзи дурри маънй аз гуле созад никоб. Бар дилат илхоми фитрй модари Мўсо, Хусайн, Хамчу илхоми Илохй аз само омад хитоб.

18.01.2022.

ТАРЧУМАИ ХОЛИ ШОИР

Хочй Хусайн Мўсозода 10-уми июни соли 1955 дар дехаи Ростровути нохияи Гончй ба дунё омадааст. Ў баъди хатми мактаби миёна соли 1973 ба мадрасаи «Мири Араб»-и шахри Бухоро дохил шуда, онро соли 1978 бо муваффакият хатм намудааст.

Хочй Хусайн Мусозода тайи солхои 1978-1990 чун сархатиби масчиди чомеи «Гулакандоз»-и нохияи ба номи Чаббор Расулов адои вазифа кардааст. Солхои 1990-1992 дар факултаи «Улуми Куръон»-и Донишгохи байналмилалии Чамохирии Сотсиалистии Либиё тахсил карда, бо имтиёзномаи махсуси донишгохи мазкур дар сохаи илм сарфароз гаштааст.

Хочй Хусайн Мўсозода аз ибтидои соли 1993 сархатиби масочиди вилояти Ленинобод интихоб шуда, аз соли 1994 сархатиби масчиди «Шайх Маслихатдин», дар як вакт чун ноиби муфтии мусалмонони Точикистон адои вазифа кардааст. Ў аз мохи майи соли 1997 раиси Шўрои уламои дини вилояти Суғд, сархатиби масчиди чомеи Шайх Маслихатдин ва дар як вакт муовини раиси Шўрои уламои дини Чумхурии Точикистон интихоб шуд.

Хочй Хусайн Мўсозода баробари хеле хуб андўхтани забонхои арабй, русй, форсй ва ўзбекй дар такмилу сайқал додани улуми дунявии худ низ ба комёбихое ноил гардидааст.

Хочй Хусайн Мўсозода баробари пешбурди фаъолияти худ дар ташкилотхои динй бо максади баланд бардоштани сатхи маърифатнокй ва маънавиёти мардум аз васоити ахбори омма ва аз рохи табъу нашри силсилакитобхо сахми босазо гузоштааст.

Дар давоми солхои 1993-2021 беш аз 320 маколаи хурду бузурги ў дар матбуот чоп шудааст ва зиёда аз 1000 барномахо ва мусохабахояш дар мавзўъхои динию маърифатй ва панду ахлокй дар телевизионхо ба мардум намоиш дода шудааст.

Дар бадали ин солхо китобхои Хочй Хусайн Мусозода «Гавхари имон мафуруш» (1997), «Бунёди оила дар ислом» (1999), «Сиву се сухбати судманд» (2001),«Хазрати бузургвор» (2001), «Маъхаз-улмаъонй аз оёти Курьонй» (2004), «Та-бйин-улхакоик» (2005), «Рохнамои хач» (2006), «Анвор-ул мактубот» (2008), «Об асли мавчудият» (2013), «Об дар «Маснавии маъ-навй» (2015), «Мазхаб ва сохибмазхаб» (2016), «Хадиси он расул бишнав» (2016), «Рахнамои фардои обод» (2016), «Бунёди оила дар ислом» (нашри дуввум. 2016) «Масчидхои Хучанд» (2017),«Мифтохи «Чавхари (2018),(2017)асрорнома» човидона» «Меърочи маърифат» (2018), «Точикистон – вориси Сомониён» (2018), «Хикматистон» (2018) «Мехри падару модар» (2019) «Точикистон – вориси Сомониён» (нашри дуввум 2020) «Гулшанистон» (2020) «Саразм – мероси бузургони миллат» (2020), «Сабъаи сайёр» (2021), «Хашт ахтар» (2021), «Нух авроки забарчад» (2022) бо теъдоди зиёд аз чоп баромадаанд, ки мавриди писанди умум гардидаанд.

Хочй Хусайн Мўсозода соли 2004 дар заминаи китоби худ «Маъхаз-ул-маъонй аз оёти Қуръонй» бахри дарёфти дарачаи илмй дар мавзўи «Усули истифодаи оёт ва киссахои куръонй дар достони «Маснавии маънавй»-и Чалолуддини Румй» кори илмиро ба субут расонда, рисолаи номзадии илми суханшиносиро химоя намуд.

Алхол китоби илмии Хочй Хусайн Мусозода бо номи «Илм дар тасаввуф» дар дасти чоп аст, ки дар он фаъолияти илмии «ахли тасаввуф» инъикос ёфтааст.

Хочй Хусайн Мўсозода тўли фаъолияти зиёда аз сисолаи худ ба бисёр мамолики Шарку Гарб чун Арабистони Саудй, Эрон, Кувайт, Урдун, Сурия, Туркия, Миср, Ливия, Алчазоир, Фаластин, Амороти муттахидаи Араб, Кипр, Италия, Нигер, Мали, Мавритания, Малазия, Уганда, Сенегал ва ғайра сафархои хидматиро анчом дода, Точикистонро чун давлати демократию хукукбунёд ва мусалмоннишини рў ба тарақкй ба оламиён шинос кардааст. Хочй Хусайн Мўсозода дар айни авчи камолоти илмию эчодй қарор дорад.

Хочй Хусайн Мўсозода солхои охир ба эчоди ашъори орифона пардохтааст ва ғазалхои ирфониву хакимонаи эшонро як қатор хофизон ба оханг дароварда сурудаанд.

Бо чандин мукофот ва сипосномахо аз чумла бо медали «Хизмати шоиста»-и Чумхурии Точикистон ва чоизаи вилоятии ба номи Бобочон Гафуров дар сохаи илм сазовор гаштааст. Номзади илмхои филология, Шахрванди фахрии шахри Хучанд мебошад.

Ашъори Хочй Хусайн Мусозода дар нух китоб «Мифтохи асрорнома», «Чавхари човидона», «Меърочи маърифат», «Точикистон – вориси Со-мониён», «Хикматистон», «Гулшанистон», «Саразм – мероси бузургони миллат», «Сабъаи сайёр», «Хашт ахтар» «Нух авроки забарчад» ба нашр расидаанд. Девони дахуми Хочй Хусайн Мусозода тахти унвони «Дах чашмаи анбар» ба чоп омода мегардад.

VS			2
	МУНДАРИЧА	(	(X)
X	СУХАН ЭЪЧОЗИ ҚУДСЙ АСТ	3	X
2, C	БА ПАРВОЗ АР ДИЛАМ ОЯД, ТУРО ХАМЧУН ҚАМАР БИНАМ (960)	16	
	ЭЙ ХУДОЁ, ДАР ЧАХОН ПУРДАРДУ РАНЧУРАМ МАКУН (961)	17	X
	ДУШМАНЙ БАР КАС МАКУН, АХВОЛИ РАХЗАНРО БУБИН (963)	18	
	БА НАЗДИ МАРДУМИ ЧОХИЛ НАМАК АНДАР ШАКАР БИНАМ (964)	19	1
	ХАР НАВО ДАХ ПАРДА ДОРАД, БЕХАТО БОЯД ШУНИД (966)	20	1
S. S.	АҚЛУ НАҚЛУ КАСБИ ИНСОН ДАР ҲАДАФ СОЗАНДА БОД (968)	21	(X)
	ХАЙФИ ОН УМР, КИ ДАР РОХИ ХАТО МЕГУЗАРАД (970)	22	N.
S	ХУШО БАР ХОЛИ ОН ШАХСЕ, КИ БАР ХАК РАХНАМО ГАРДИД (971)	23	3
	МАЧНУНУ ХАМРОХАТ МАНАМ, ЭЙ ЁР, САРСОНАМ МАКУН (976)		
3	ХАР ЧЙ ОЯД БАР САРАТ, ТУ АЗ ҚАЗО ҒОФИЛ МАШАВ (980)	25	
	МАН ЧАВОНИ БЕЧАРОҒАМ, РАХНАМОИ МАН ТУЙ (982)		Local Control of the
ス と と	БО ТАРИҚИ ҒАЙРИМАЗХАБ, ЭЙ ЧАВОН, ФАТВО МАДЕХ (984)		
X	ХУД БИДОНЙ ХОЛИ МАН, ЭЙ ЁР, ОЗОРАМ МАДЕХ (990)		X
	())	20	1

3	ЭЙ МУСУЛМОНОН, ШУМО ФАРХАНГРО ПАЙДО КУНЕД (993)29	8
	НАФАРЕ БО НИГАХАШ ҚАЛБИ ТУ ВАЙРОН НАКУНАД (999)	
	ТО БА ШАСТ АР НАРАСЙ, ШАМЪИ ФУРӮЗОН НАШАВЙ (1004)31	
X S	ИШРАТИ МАРДОНИ ЧОХИЛ ХОНАРО ВАЙРОН КУНАД (1007)32	X X
X X	ПАЁМАМ ДЕХ, КИ МАН ЧОХИЛ НАМОНАМ (1009)33	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
EX EX	СИЯХБАХТОНИ ИН ДУНЁ ЧАХОЛАТРО РАВО БИНАНД (1013)34	X X
7	МАЪНИИ ҚУРЪОН НАДОНЙ, ДАЪВИИ ФАТВО МАКУН (1018)35	K.
(X)	ХИКМАТИСТОН ДАР ДИЛУ ОНРО БИГЎЯМ БО ҚАЛАМ (1019)36	(X)
	УСТУВОРЙ ДАР ХАЁТ ИН РАМЗИ ФАХРИ ОДАМ АСТ (1022)	( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
(7	СУХАН МОНАД ЗИ ДОНОЕ, САОДАТ ОВАРАД ФАРДО (1023)	
	ЁР АГАР АЗ МАН РАВАД, БЕГОНА ОЯД НАЗДИ МАН (1024)39	K.
(A)	САЧДАГОХИ МЕХРУБОНОН ГЎШАИ МЕХРОБИ МАН (1036)40	
	АГАР ИШҚАТ БА МАВЛО АСТ, АМАЛРО ИМТИХОН БИНЙ (1044)41	S.
S	ИЛМУ ДОНИШ НУРИ ХАК АНДАР КУЛУБИ ОРИФОН (1046)42	The state of the s
	ЯКДИЛЙ ДАР БАЙНИ МАРДУМ СУЛХУ ВАХДАТ ОВАРАД (1049)43	
グム		7.20

17		A.
(3)	ДАР ВАСФИ ҚУРЪОНИ КАРИМ ОСОРИ ПУШКИНРО БИХОН (1057)44	
	ДАВРИ ПИРЙ БАР ТУ ОЯД, ХИФЗ КУН ДОИМ ЗАБОН (1061)45	S
	МАНАМ ҒАВВОСИ БАХРИ ИЛМ, НАДОНАМ ЗЕРИ ДАРЁРО (1064)46	
	ХАР ОН ГАХ МОХИ НАВ БИНЙ, БА РЎЗЕ ОН ҚАМАР ГАРДАД (1065) 47	
	МУРУВВАТРО ДАР ИН ДАВРОН БА ДАСТИ ҒАЙРИДИН БИНАМ (1071)48	
To the second	Ч АВРУ СИТАМ, ИСЁНГАРЙ АВСОФИ ШАЙТОН БУДУ ХАСТ (1073)	7
	НОСАЗОГЎЙЙ МАКУН ДАР ХАҚҚИ ИН ДАВРУ ЗАМОН (1075)50	
	СУХБАТИ МАРДОНИ НЕКЎ ХИРМАНЕ АЗ ГУЛШАН АСТ (1080)51	
	ДОМАНИ КАСРО НАСЎЗАМ, ГАРЧИ СЎЗАД ДОМАНАМ (1092)52	
	ЯК СУХАНВАР БЕ АТО ХУД НОТИҚУ ГӮЁ НАШУД (1096)53	
	ОЛИМИ ОРИФ ЧУ БИНАМ, МАН САНОХОНАШ ШАВАМ (1098)54	S
3	АЗ ПАЁМИ ТУ САДОИ МОДАРАМ ОМАД БА ЁД (1102)55	
	ГОФИЛ ЗИ ИЛМУ ДОНИШ СОХИБХУНАР НАГАРДАД (1104)56	3
3	ҒАРҚИ ДАРЁ, КИ ШУДЙ, ОБ ЗИ САР МЕГУЗАРАД (1107)57	
S	ЧАШМАИ ПУРЧЎШИ МАН ОН ОТАШИ ПИНХОНИ МАН (1113)58	
KY		174

V	ХАМНИШИНЙ БАРДАВОМ БО	3
(3)	МАРДУМИ ДОНО ХУШ АСТ (1115)59	(4)
	АДОВАТ ОВАРАД НАЗМАТ, АГАР	
(F)	МАЪНО ХАТО АФТАД (1118)60	(3)
E	БОСАОДАТ ГАШТААМ МАН БО ДУОИ	
(3)	МОДАРАМ (1119)61	
	ОДАМЙ ДАР РОХИ ДИН ОЗОДУ	
$(\mathbb{Z})$	СОХИБИХТИЁР (1122)	(3)
	ОМАДУ РАФТИ НАФАС ДАР ДАСТИ	7
	WHCOH HECT, HECT (1125)	
73	ХОБИ ШИРИН ДАР ВАТАН АЗ БЕХТАРИНИ НЕЪМАТ АСТ (1126)	
		M
3	АХЛИ СОМОН ЁДГОРИ ТОЧИКИСТОНИ МАН АСТ (1132)65	72
M	РЎЗИ БАХТУ ШОДМОНЙ РЎЗИ	
124	ИСТИКЛОЛИ МО (1133)	7
A CONTRACTOR	ЭЙ ДИЁРИ НОМДОРАМ,	X
7	ТОЧИКИСТОНАМ ТУЙ (1138)67	73
K	ХОНАИ УМЕДИ МО ШАХРИ ДУШАНБЕ	
13	БУДУ ХАСТ (1141)	34.
X	НАМОНАД ДАР ЧАХОН ЧИЗЕ, ЗИ МАН	K
7	АСРОР ХОХАД МОНД (1142)69	13
X	ШУКРИ ҲАҚ, ИН УМРИ МАН ДАР	8
13	КИШВАРИ ЗЕБО ГУЗАШТ (1149)70	X2
$\approx$	ХАР ЧЙ ОЯД БАР САРАТ ТУ АЗ ХУДО	X
1	ГОФИЛ МАШАВ (1150)	X
K	РЎЗИ ФАРДО БАХРИ МАН МАЪЛУМ	\$
X	БОШАД, КОШКЙ (1154)	1
\$	РӮЗГОРИ АҲЛИ ОЛАМ ЧУН НАЙИСТОН БУДУ ҲАСТ (1160)73	K
(*)	руду даст (1100)/3	(3)

0		0
3	ҚИССАВУ ТАМСИЛИ ШЕЪРАМ БОЛ ДАР ПАРВОЗИ МАН (1162)74	
	ХАР ЗАРРАИ ХОКИ ВАТАН БАР ЧАШМИ МАН ШУД ТЎТИЁ (1168)75	3
	АШРАФИ МАХЛУҚИ ДУНЁ ДАР ЗАМИН ИНСОН БУВАД (1169)76	
	ГУЛДАСТАИ ДАСТАШ БА МАН АЗ ДАСТИ САЙЁДАМ РАСИД (1174)77	3
S. S	ЗИ АХЛИ ШАРҚИ ИН ДАВРОН МУСУЛМОНЙ НАМЕЁБАМ (1175)78	X
X	ХАМРАХИ БУЛБУЛСИФАТ САЙРИ ГУЛИСТОН МЕКУНАМ (1178)79	XX
	БАХИЛОНРО ДАР ИН ДУНЁ ЗАЛИЛУ НОТАВОН БИНАМ (1184)80	X
	ЧАШМА ХАМ ЧАШМИ ЗАМИНУ ОБ МЕШОРАД АЗ ОН (1202)81	
	ОШИҚИ ШАЙДО МАНАМ БАР ЛАЪЛИ ХАНДОНИ ШУМО (1204)82	(7)
	ЗАВҚИ ДИДОРИ АЗИЗАМ ДАР ДИЛИ МАН ЧО ГИРИФТ (1205)83	
	БАХРИ МАН ХАР ЯК ШАРАФ АЗ ЧАШМИ ГИРЁНИ МАН АСТ (1210)84	
S	ҒАЗАЛ БАР ДАРДИ БЕДАРМОН ДАВО ОХИСТА-ОХИСТА (1214)85	
	САМАК ДАР ЗЕРИ ДАРЁ МЕРАВАД ОХИСТА-ОХИСТА (1215)86	S
3	ФИТНАВУ ХАНГОМА НОГАХ АЗ ИРОҚ ОЯД ХАМЕ (1218)87	
	ЭЙ АЗ ХУДО БЕХАБАР, ТАВБА КУН ШОМУ САХАР (1233)88	
ML		774

V~	ВОДАРЕГО, ДАР ЗАМИН РАФТОРИ	5
	ИНСОНЙ НАМОНД (1235)	
	САДОҚАТ БАХРИ ТУ, ЭЙ ЧОН, ЗИ ДАСТИ	
$(\mathcal{E})$	ЁР МЕОЯД (1239)90	(3)
	БАР ПАДАР ТУ ХАР ЧИ КАРДЙ, БИНЙ АЗ	
	ФАРЗАНДИ ХУД (1241)91	
72	НАЗДИ ХОЛИҚ АЗ АЗАЛ БО ИЛМИ ХУД	32
	ИНСОН АЗИЗ (1251)	K
74	ҚОЛАБИ ИЛМИ АРӮЗ АРЗАНДАИ	13
X	АШЪОРИ МАН (1256)	8
XX	БАР САРАТ ГАР МУШКИЛ ОЯД, ЭЙ	72
Š	МУСУЛМОН, FAM MAXЎР (1263)94	K
\f\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\	ГАР МОЛ АЗ ДАСТАТ БИРАФТ, ХАСТЙ	(3)
	САЛОМАТ, FAM MAXЎP (1266)95	5
	МУРОДИ ДУ ЧАХОНАМ ТУ, ХАЁТИ	
	ЧОВИДОНАМ ТУ (1270)96	
$(\mathscr{E})$	ВАҚТИ ХОБИ БЕХТАРИНАМ, ЁР ХОБАТ	(3)
	97 ДИДААМ (1275)97	70
	МУБОРАК НАЗДИ МАН	
	ДИДОРИ ФАРРУХ (1279)98	
	АЛО МОДАР, ТУ РОЗЙ ШАВ БА ПОЯТ	M
7	САР БИМОНАМ МАН (1282)99	73
X	ХУШИҚБОЛ АСТ ДАР ДУНЁ ХАР ОН	
XX	/ КАС, КИ ПАДАР ДОРАД (1290)100	82
Š	МАН НАГУФТАМ ДАР ХАЁТАМ:	K
(2)	БЕВАФО ДУНЁ ТУЙ (1292)101	(3)
	ШУКРИ ХУДО МАН ПИРАМУ ХАМРОХИ	5
(3)	) СУЛТОНАМ ҲАНӮЗ (1298)102	(3)
2	«ДАРАХТИ ДЎСТЙ БИНШОН», ЗИ ГУЛХО	
	ОН САМАР ГИРАД (1304) 103	
15 1		7 7/

K	ШУКРИ ДАВРОН МЕКУНАМ, КИ	8
XX	ЧАШМИ ГИРЁНЕ НАМОНД (1319) 104	147
A	ТАМАННО МЕКУНАМ, БИНАМ ЧАМОЛАТ (1323)105	3
	ЧАВОХИР ҚИМАТЕ ДОРАД, БА ДАСТИ	3
(3)	Ч АВХАРЙ ЗЕБАД (1335)106	
	БО ДАСТИ АСО ДАВЛАТИ АХРОР	
	FАНИМАТ (1340)	
	ХАР ОН ЧИ КАРДЙ КОРИ ХАЙР, АЧРУ	7
(3)	САВОБАШРО БУБИН (1356)	
7	БО ГУЗАШТИ ВАКТУ СОАТ КАТРА ГАВХАР МЕШАВАД (1357)109	
	КОРИ ХАЙРИ МӮЙСАФЕДОН БАР	
54	ЧАВОНОН ИБРАТ АСТ (1358) 110	750
M	ДАР НАЗДИ АХЛИ ХИКМАТ ШОХУ	
72	ГАДО БАРОБАР (1365)	
	ДАР ТАЛОШИ ЗИНДАГЙ ОЗОР МЕБОЯД	
3	КАШИД (1371)	75
M	ИН ЧАХОН ОБОД АЗ АҚЛИ РАСОИ	
75	ОҚИЛОН (1374)113	3
M	МУТРИБО, ГЎЯНДА БОШЙ СОЗИ	
1	OBO3AT MAHAM (1380)	7 77
M	ГАРЧИ БОШЙ ДАР САМО ҚАДРИ	
72	МУАЛЛИМРО БИДОН (1387)115	7
	ХАР САХАР АЗ БЕХТАРИН КОРАТ САЛОМИ МОДАРАТ (1388)116	K
7	ҚАДУ ҚОМАТ ДАР НАЗАР САРВИ	7.5
K	ХИРОМОНИ МАН АСТ (1398)117	X
18	МАН ОТАШУ ДАР ДАВРИ МАН	7
X	ПАРВОНА, ШАВ ПАРВОНА ШАВ (1403)118	K
X 1		18

lbm.		mfi
B	ДАР РАХИ МЕХРУ ВАФО ЧУН НАВБАХОРАМ КАРДАЙ (1419)119	8
X	ДАР РАХИ МЕХРУ МУХАББАТ	X ( )
	ИНТИЗОРАМ КАРДАЙ (1421)	(3)
3	ЭЙ АЗИЗАМ, ДАР ЧАХОН БЕ ЁР БУДАН МУШКИЛ АСТ (1425)121	
	БАЙНИ МАРДУМ ДАР КАРОМАТ ХУКМИ АДЁНРО БУБИН (1426)122	X X
TO STATE OF THE PARTY OF THE PA	ШАШУМИН ДЕВОНИ МАН БАХРЕ ЗИ УММОНИ МАН АСТ (1430)123	X
N. C.	ПАСТЙ НАБИНЙ ДАР ХАЁТ, ШАЙДОИ ОШИҚ ГАР ШУДЙ (1433)124	7.2
	ХАЁТИ МАРДУМИ ОЛАМ БА ЯК САВДО НАМЕБИНАМ (1440) 125	X
	БИНОИ УМРИ МАН, ЭЙ ДЎСТ, ШУД ОБОД АЗ ДАСТАТ (1443)126	
	ҚАДРИ ШЕЪРАМРО КАСЕ ДОНАНДА БОШАД, КОШКЙ (1447) 127	X
(A)	ЗИНДАГЙ ЯК СОАТУ БАР ҚАДРИ ОН БОЯД РАСИД (1460) 128	
	ДАР БАЁНИ ХАР ХАҚИҚАТ ҚАРЗИ ВИЧДОНИ МАН АСТ (1465)129	X
S	ДАР ШИНОХТИ ХАЛҚУ МИЛЛАТ ИН САРАЗМ УНВОНИ МАН (1471)130	
	ТОЧИКИСТОНИ АЗИЗАМ, БО САРАЗМАШ ЗИНДА БОД! (1494)131	
*	ГУЛШАНИ ЗЕБО САРАЗМИ ВАСФИ КАНЪОНИ МАН АСТ (1501)132	
	АЗ ВАТАН БАХРИ ШУМО БО ХУД САЛОМ ОВАРДААМ (1504)133	N. Y.
KI	,, (· · ·)	KZ

3	ЭЙ РӮИ ЗЕБО ДАР ХАЁЛ МАН ДАР КУЧО ДИДАМ ТУРО? (1506)134	
	МАЪЗАРАТ ХОҲӢ ЗИ ХУД, МАН ЗИ САЛОМАТ ГАРДАМ (1507)135	
	ХИДМАТИ ХАЛҚУ ВАТАН АЗ ШУКРИ ДАВРОНИ МАН АСТ (1509)136	
	ДАР БЕВАТАНЙ МАЗРАЪИ ГУЛЗОР НАБОШАД (1515)137	
	ГАР БА ДАСТАТ МОЛУ ПУЛ, БЕГОНА ГАРДАД ОШНО (1522)138	
E C	ДАР ХАЁТ ОСУДАГЙ ХОХЙ, ДИЛЕРО ШОД КУН (1527)139	N. Y.
	БИДОН, ИМОН НАЧОТИ ОН ХАКИРУ НОТАВОН БОШАД (1529)140	X
	НАЗДИ ХОЛИҚ ДАР НАКЎИХО ГАДОВУ ШОХ НЕСТ (1530)141	
	БА ЧАШМИ ВОМИҚИ ШАЙДО ЧУ УЗРО ЁР КАМ ДАР КАМ (1531)142	
	НАМЕХОХАМ ХИРАДМАНДЕ ЧУ ЗОҒЕ ЗЕРИ ПО АФТАД (1534)143	
	МО ХАМА ДАР ИН ЧАХОН АЗ БАХРИ ХОНДАН ЗОДАЕМ (1542)144	
S	ДАР ЧАХОН БО АҚЛИ ХУД ҚАДРИ АДОЛАТРО БИДОН (1544)145	
	ЭЙ АЗИЗАМ, ДАР ЧАХОН АЗ ЧОХИЛОН ХУШЁР БОШ (1552)146	(3)
3	АЗИЗАМ НОМААТРО МАН БА ЧАШМАМ ТӮТИЁ КАРДАМ (1565)147	
	ИЛМУ ХУНАР, НАВОВАРЙ ГАР ДАР ЧАХОН ПАЙДО ШАВАД (1568)148	
KL		73

17		JE 1
(S)	ДАР ЧАХОН АЗ НЕКУ БАД ОН ХАР ЧЙ ОЯД АЗ ХУДАТ (1572)149	
	БӮҲАНИФА ДАР БАШОРАТ БАХРИ	
(F)	УММАТ ЧУН СИРОЧ (1580)	(3)
	КАС НАГРАДАД МАРДИ КОМИЛ, ГАР	
	СУХАН ШУД БЕНИҚОБ (1586) 151	(P)
124	ИДИ ИСТИКЛОЛИ МО БОДО МУБОРАК,	12
$\approx$	МИЛЛАТАМ (1588)	X
X	СУХБАТИ ЁРОНИ СОДИҚ БАХРИ МОЁН	X
1	ГУЛШАН АСТ (1589)	3
(3)		(F)
1	БЕХТАРИН ФУРСАТ БА ИНСОН СУХБАТИ СОХИБДИЛОН (1590)154	
		M
13	АХЛИ МАҒРИБРО ТУ БУБИН ДАР ИЛМУ	13
K	ИРФОН БАРКАМОЛ (1604)	5
	ҚАДРИ ИНСОН АЗ КУЧО ДОНАД	(5)
	ДИЛОЗОРИ ХАБИС (1608)	
	ЭЙ ДИЛБАРИ ДИЛДОРИЯМ, МАН ДАР	
1	КУЧО ДИДАМ ТУРО? (1647)	72
X	РАХМАТИ ХАҚ БАР ТУ ОЯД, ГАР	
X	ҚАНОАТ МЕКУНЙ (1650)	82
	НОСИПОСУ БЕНАСАБРО ТАРБИЯТ	
$(\mathcal{E})$	КАРДАН XATO (1653)	(3)
	ОВАРАД БАР ТУ САОДАТ ХИДМАТИ	
124	МОДАР, ПАДАР (1656)	74
SX	ЁРИ СОДИҚ ХАР КУЧО БОШАД, ДИЛ ОН	K
(2)	Ч О МЕКАШАД (1674)161	(3)
述	БАЙНИ МАРДУМ ДАР ЧАХОН ХАРГИЗ	
(1)	НАБОШАД НОМИ ЧАНГ (1701)162	
75	ГУРФАИ ДЕХКОН КУЧОВУ ХОНАИ	1
X	СУЛТОН КУЧО (1711)	K
15.7		12

K	БЕХТАРИН ФУРСАТ БА ШОИР САЙРИ	5	
X	МАЪНИ БУДУ ХАСТ (1719)16	$54 \rangle$	47
	ЭЙ АЗИЗАМ, ШОХ БАР ШОХОН ШУДЙ, АЗ ХУД МАРАВ (1726)16		
77	БА ИН ДУНЁИ ПУРҒАВҒО ЧАРО ТУ	,,	R
K	ОМАДЙ, РАФТЙ? (1728)16	66 (	
181	ЧАШМАИ ИЛХОМИ МАН АЗ МАВЧИ		47
K	УММОН САР ЗАНАД (1736)16	57	\$
32	МАН БА ИН ХУРРАМЗАМИН БАХРИ	Z	2
M	САОДАТ ОМАДАМ (1737)16	58 8	
12	БЕХУДА БУВАД НАКШИ СУХАН	· (	47
X	ЧАВХАРИ ГУФТОР НАБОШАД (1738) 16	)9	5
7	ДАР ЧАХОН ФАРЗАНДИ ОДАМ АЗ АЗАЛ БОШАД ШАРИФ (1742)17	70.	7
M	РАХНАМО ХУШЁР БОШ, АЗ РОХИ ХАК	(	
	РАХГУМ МАЗАН (1745)17	71 (	۲. ا
	ИФТИХОРИ МИЛЛАТИ МО ДАР ЧАХОН	Ĉ	$\mathcal{L}$
5	БОШАД КАМОЛ (1748)	72	1
	ЧАШМИ МИЛЛАТРО КУШОЯД ИЛМУ	(	
	ИРФОНИ КАМОЛ (1749)17	73 (	
	ТОЧИКИСТОНИ АЗИЗАМ ЯК ГУЛИСТОН ГАШТААСТ (1757)17	,, (	D
定	АЗ ИН ЗАМИНИ БОСАФО, ХОХЙ,	ر + <i>/</i>	
(3)	НАХОХЙ МЕРАВЙ (1765)17	75 (	E)
	БУБИН ТУ ОБИ ДАРЁРО ЗИ РОХАШ		
	БАРНАМЕГАРДАД (1768)17	76 (	3
送	ХОКИ ХУШК АЗ ХИДМАТЕ ГУЛХОНА	, ,	
(3)	ГАРДАД ОҚИБАТ (1779)17	77 (	(4)
	ЭЙ БОДХО БА ТАЪРИХ, РОЗИ МАРО	. (	
	РАСОНЕД (1800)	′8 (	3
I W			Talle 1

V	ДАР ҒАЗАЛХОИ КУХАН САРВИ	
(3)	ХИРОМОН ҚОМАТАТ (1802)	
	ЭЙ КОШ, ДАР НАБАРДЕ ТИРУ КАМОН	
(ξ)	НАБОШАД (1805)	(3
E	ЭЙ ХУДО, ДАР ИН ЧАХОН	
(3)	ШАРМАНДАВУ ХОРАМ МАКУН (1810) 181	
	БИПУРСАМ БАХШИШ АЗ ХОЛИК, АГАР	0
	БОРЕ ХАТО КАРДАМ (1845)	X
	МАН НАМЕХОХАМ, КИ ШАХСЕ ДАР	7.7
	ЧАХОН РАНЧАД ЗИ МАН (1850)	
124	АЗ ХАЁТ, ЭЙ ШАХСИ НОДОН, НОРИЗОЙ	7
SX	ТО БА КАЙ? (1855)	K
72	БИЁ БО МЕХРИ БЕХАМТО, ХУДАТ	13
K	ГУФТЙ, САФО ИН ЧОСТ (1857) 185	
X	ТИНАТИ ГУЛХОИ РАНГИН ДАР ГУЛОБ	K
Š	АФТОДААСТ (1865)	K
\h.	ДАР ХАМА ХОЛЕ НАБОШЙ, ТУ ЗАБОНРО ГУМ МАКУН (1871)187	(3
	, ,	5
	НАМЕБИНЙ ХАҚИҚАТРО, ЗИ НАҚШИ ПО ЧЙ МЕЧЎЙ? (1884)188	(K)
		0
$(\mathcal{E})$	ХОФИЗИ АСРОР БОШУ НОРИЗО	(3
		7
	РӮЗИ ХАЗОН ҲАР ГАҲ РАСАД, ГУЛ АЗ ГУЛИСТОН МЕРАВАД (1896)	(P)
72		
W)	ШУКРИ ҲАҚ, КИ МИЛЛАТАМ ШУД ҲОМИИ ХОКИ ВАТАН (1898)191	X
1	ЭЙ ПАДАР, ДАР ИН ЧАХОН ХУРШЕДИ	73
K	ЭИ ПАДАР, ДАР ИН ЧАХОН ХУРШЕДИ ТОБОНАМ ШУМО (1906)192	8
13	ТОЧИКИСТОНИ АЗИЗАМ, МАРДУМАТ	1
SX	ВАХДАТСАРО (1921) 193	K
(4)	173	(3

0			0
S	СУХБАТИ ЁРОНИ СОДИҚ МАХФИЛИ ШОХОНА АСТ (1924)	194	
	ЭЙ ДИЛБАРИ НУРУ САФО, АЗ МАН ЧАРО РАНЧИДАЙ? (1926)	195 (	
	АЗ ГУЗАШТИ УМРИ ХАЙРАМ ЁД МЕОЯД МАРО (1938)	196 (	
	ҚИССАИ ТОЧИРИ СОДИҚ, ЗУЛМИ АҲЛИ КИШТӢ ВА САБАБИ НАЧОТ ЁФТАНИ Ӯ БО ОТАШ ГИРИФТАНИ ХОНА (1943)	197	
S	ҚИССАИ МАРДИ СОЛЕХ ВА РОХЗАН ДАР САХРОИ БЕОБ (1944)	200	
	СУБХДАМ БЕДОР ШАВ, ФАЙЗИ САХАР ХОХЙ АГАР (1952)	202 (	
	ПАНЧОХ ХИКМАТИ МЎСОЗОДА (1964)	203	
	ДОМАНИ МАҚСУДИ МО ДАР ДАСТИ РАББУ-Л-ОЛАМИН (1957)	208	
	ЭЙ САБО, АХБОР БАР ЁРАМ РАСОН (1994)	209	X
	ҚИССАИ ХОНАДОРШАВИИ ЮСУФ ВА ЗУЛАЙХО (1996)	210	
	ИБТИДО БО НОМИ ХАҚ ХАРФИ НАХУСТИНИ МАН АСТ (2003)	213	ST.
ST.	ДАР ИН ДУНЁИ БЕСОМОН МУХАББАТ ХАЙ, САОДАТ НЕСТ (2005)	214	
	ХАРГИЗ ЗИ СЎИ МАҒРИБ БОДИ САБО НАЁЯД (2018)	215 (	
	БО БУЗУРГОНИ ЗАМОНА ОШНОЙ ХУШТАР АСТ (2021)	216 (	7
	АЗ БАРОИ ШАМСИ ТОБОН ТАЛЪАТИ ЗЕБО ХУШ АСТ (2025)	217	
K L		7	, X

K	РАСОНАД КУФРУ НОШУКРЙ БА ХУШКЙ	10	S X
13	ОБИ ДАРЁРО (2033)	18	7
	│ ЭЙ САБО, БАР ДӮСТОН АЗ МАН РАСОН ПАЙҒОМРО (2039)2	19	S
	КАС НАДОНАД ДАР НИХОЯТ ОХИРИ		
(3)		20 (	
	ШИРИН НАШАВАД НАЗМАШ, ГАРЧИ ШАКАР АНДОЗАД (2052)2	21	
	ГАВХАР ШУМАР БАРОДАР ДИДОРИ ЁРИ	21	
		22	
X	) РОХАТИ ДУНЁ НАБИНАД ХАР КЙ	(	
\$		23	3
X 1	РУШДИ ИСТИКЛОЛИ ДАВЛАТ	(	X
K	ХИДМАТИ ПЕШВОИ МО (2070)2	24	\$
13	⁾ ЭЙ АЗИЗАМ, НОГАХОНЙ ВАКТИ ШОМАТ ДИДААМ (2075)2	25	X Z
S	ВОДАРЕҒО, ДАР ЧАХОН ҚАДРИ СУХАН	23	K
7		26	(3)
	) ДИЛБАРАМ ВАҚТИ САХАР АЗ ОН ЛАБИ	(	
	ДАРЁ ГУЗАШТ (2087)2	27	7
	ШУКРИ ХАК, КИ ХАШТУМИН ДЕВОНИ	28	D
		28 ;	
(3)	НАҒМАИ БУЛБУЛ БА ГУЛ САВТИ ДИЛОРОМИ МАН АСТ (2091)2	29 (	Z)
	МИЛЛАТИ МАН БО БУЗУРГОН		
(F)	САРБАЛАНД АСТ АЗ ҚАДИМ (2120)2	30 (	
	ИЛМУ ИРФОН ДАР ШАБИСТОН МОХИ		
(%)	) ТОБОНИ МАН АСТ (2122)2	31 (	(4)
3	БИЁ НАЗДАМ БА СОХИЛХО БА ДАРЁ ГАВХАР АНДОЗЕМ (2126)2	32	
(2)	ТАБДАГ АПДОЗЕМ (2120)2	) ۲۷	(3)

3	АЗ ГУЛ ХИСОРЕ БАХРИ ХУД ДЕВОРИ ДИЛБАР МЕКУНАМ (2129)	233	
	ТО БА КАЙ ПИНХОН КУНАМ МАН РОЗИ ОН ГУЛХОНАРО (2137)	234 (	
S S	БАЙНИ МИЛЛАТХОИ ДУНЁ ШАМСИ ТОБОН ТОЧИКАМ (2139)	235 (	
	ДАР РАДИФИ ИШҚИ ЛАЙЛӢ МИСЛИ МАҶНУН ЁР НЕСТ (2141)	236	1 × 1
XXX	ШОИРИ СОХИББАЁН ЗАР АЗ ЗАРАФШОН МЕКАШАД (2147)	237 }	
X	ГАВХАРИ ҚИМАТБАХО АЗ ОСМОН ОЯД ПАДИД (2158)	238	
	КОШКЙ ИН БАХТУ ТОЛЕЪ РЎЙ НАГАРДОНАД ЗИ МАН (2166)	239	
	ЧЕХРААТ ГАРЧАНД, КИ ЗЕБО, ЭЙ ЧАВОН, АЗ ХУД МАРАВ (2170)	240	
	ШУЪЛАИ МЕХРИ АЗИЗАМ ДАР ДИЛ ОТАШХОНА ШУД (2173)	241	
	НИГАР ТУ ТОИРИ ҚУДСЙ БА БОЛАШ НОМА МЕСОЗАД (2175)	242	
	НИЗОМИ ИН ХАЁТРО КУРРАИ ДАВВОР МЕБИНАМ (2177)	243	
S	АДЛУ ИНСОФУ ДИЁНАТ ДИНУ ОЙИНИ МАН АСТ (2195)	244	
	ЗУЛМАТЕ ПАЙДО ШАВАД, ХАРФИ СУХАНДОН БИШКАНАД (2204)	245	
3	МАШРАБИ ЗАРДУШТИРО МАН АЗ ЗУХАЛ ОМЎХТААМ (2230)	246 (	
	МУРҒУ ЛОЧИН КАЙ БИДОНАД ДАР БАЛАНДЙ БОМРО (2238)	247	
14 /		<u>'</u>	Z X

K	ТУ БИДОН, НАЗМИ ХАЁТ ХУКМИ ЧАХОНБОН АДАБ АСТ (2247)248	
	БЕСАРОБОН ДАР БИЁБОН КОРВОН АЗ	X
	ХУД РАВАД (2252)249 АЗ КАСЕ БИНАМ ХАТО, Ў ЯК ТАРАФ,	(3)
	МАН ЯК ТАРАФ (2258)	C.
	БУЛБУЛЕ ЛОЧИН НАГАРДАД БО ПАРИДАНХОИ ХУД (2262)251	No.
	ШЕЪРЕ, КИ ДОРАМ ДАР ДИЛ ЛАЪЛИ НАСУФТАИ МАН (2282)252	(3)
	БАХРИ МАН ДАР ИН ЧАХОН ДОРОЙ ЧАШМИ РАВШАНАМ (2290)253	X
	РОХИ НОСАНЧИДАРО АЗ МАРДУМИ	
	ХУШЁР ПУРС (2298)254 ШУКРИ ДАВРОН МЕКУНАМ, АЗ АДЛИ	A CO
	СУЛТОН РОЗИЯМ (2302)	
	МЕТАВОН АЗ ЗЕРИ ДАРЁ БО СУХАН ГАВХАР КАШИД (2327)256	1
	ДАР ИН ДУНЁИ БЕДОМОН БА ХАР НОКАС МАДОРО КУН (2329)257	- X
	ДАР РАХИ АХДУ ВАФО ЧУН ВОМИКУ УЗРО БИЁ (2350)258	
	АЗ ВАТАН БО САД МУХАББАТ МО САЛОМ ОВАРДАЕМ (2351)259	
	ХИДМАТИ МИЛЛАТ БИКУН, ЭЙ МАРДИ	8.0
\\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\	МАЙДОНИ ВАТАН (2353)	13
S	МАН БА ДУНЁ ОМАДАМ, АММО НАМЕДОНАМ ЧАРО? (2356)261	S C
3	ЭЙ АЗИЗАМ, ҲАР КУЧО БОШӢ КИТОБ ЧӮЯНДА БОШ (2360)262	
X	202	13

0			0
3	КАНОРИ ДОВАРИ ФАРДО ХАЁТИ ЧОВИДОН ХОХАМ (2372)	263	
	ИҚБОЛИ МАРДОН ДИГАРУ РАМЗИ САОДАТ ДИГАР АСТ (2374)	264 (	
	МАҒРУР МАШАВ БО ДАВЛАТАТ ГАР ШОХИ ШОХОН ХАМ ШАВЙ (2375)	265 (	*
	ГАРДИШИ ДУНЁ МАГЎ, АЗ ДАВРУ ДАВРОН РОЗЙ ШАВ (2400)	266	
	ДАР НАЗАРХО ГАРЧИ ХОБАМ, ЧАШМИ БЕДОРАМ ТУЙ (2403)	) 3 267	
K.	КОШ РӮЗЕ БЕЧАДАЛ ОСУДА БИНАМ ИН ЧАХОН (2410)	268	
	КИШВАРИ НУРУ САОДАТ, ТОЧИКИСТОН, ЗИНДА БОД! (2411)	269	, T
	МУРОДИ ДУ ЧАХОН ХОХЙ, БАИМОН ШАВ, БАИМОН ШАВ (2416)	270 (	
	ЧУ ДОНИСТАМ ХАКИКАТРО БИЧУСТАМ РАХНАМО ИМРЎЗ (2421)	271	
	ХАМРАХИ МОДАР НИШАСТАН ЯК ЗАМОН ДАВРОН БУДАСТ (2422)	272	
	ЭЙ АЗИЗОНИ ДИЛАМ, ГӮЯНДА ҚУРБОНИ ШУМО (2424)	273	
ST.	БО ДУОИ МЎРЧАХО МУЛКИ СУЛАЙМОН КАМ НАШУД (2427)	274	
	ТОЧИКИСТОН ФАХР ДОРАД БО ЧАВОНОНИ ХУЧАНД (2431)	275	
	РИЗО АЗ ОСМОН ХОХЙ, ТУ ХИДМАТ БАХРИ МИЛЛАТ КУН (2433)	276 (	*
	САОДАТ ДАР ЧАХОН ХОХЙ, ПИСАРАМ, БАИМОН ШАВ (2435)	277	3
K1		<u>'</u>	X

K	ГАР ХОХЙ НЕКЙ ДАР ЧАХОН САНГЕ		$\stackrel{\frown}{\sim}$
(3)	МАЗАН БАР СОБИҚИН (2442)	278	1
	ЧАХОН ДАР ЛАРЗА МЕОЯД, АГАР		0
$(\mathcal{F})$	ЧАШМАШ БА ХОБ АФТАД (2453)	279	(F)
	ҚАДДУ ҚОМАТ ДАР НАЗАР САРВИ		1
	ХИРОМОНИ МАН АСТ (2465)	280	
77	АЗ ХУДО ГАР НЕКЙ ХОХЙ, СУБХДАМ		7
S	БЕДОР ШАВ (2475)	281	K
157	ФАСЛИ ЗИМИСТОН ГАР РАСАД, ГУЛ АЗ	1	17
K		282	S
13	) МОЧАРОИ ОДАМУ	(	1
	ШАЙТОН БУБИН (2481)	283	0
$(\mathcal{E})$	САМАК ДАР ЗЕРИ ДАРЁВУ КАБЎТАР		(3)
	ДАР ХАВО ГАРДАД (2498)	284	10
	ЧОНАМОЗИ МОДАРОН ОЗОДА АСТ (2505)	285	
	АХЛИ СУННАТ ВАЛЧАМОАТ МАЗХАБИ		0
		286	(3)
	МИЛЛАТАМ ФАРДО БИХОНАД НАЗМИ		0
		287	(M
7.7	ДАР МАСИРИ ЧУСТУЧЎЙ УСТУХОН		7
S	, , , , , , , , , , , , , , , , , , ,	288	K
7-1	БИХИШТАМ ТОЧИКИСТОН АСТ, БУБИН		1
K		289	S
KZ	) ОРИФИ ШОИРХИРАД ГАВХАР ЗИ ДАРЁ		X.
		290	0
$(\mathcal{E})$	ТО ТАВОНЙ ДАР ХАЁТАТ МАНЗИЛЕ		(X)
	, , , , , , , , , , , , , , , , , , , ,	291	1
(A)	БАШОРАТХОИ ТАЪРИХЙ ЗИ АЧДОД	(	()
77	, , , , , , , , , , , , , , , , , , , ,	292	7
X		-	K
X			( ]

	NAR OLLUĞ HORAM HAR HUHAM AR		气力
	ХАР ОН ЧЙ ДОРАМ ДАР ДИЛАМ АЗ БАХРИ ФАРДО МЕКУНАМ (2553)	93 (	
	БИҶӮ ЭҲСОНИ СОЛИКРО БИХОҲӢ РОҲИ ИРФОНӢ (2554)2	94 (	
	АЗ БЕХТАРИН НАВОХО ОХАНГИ ШАШМАҚОМ АСТ (2556)2	د) 95	
	МАШАВ НАВМЕДИ ТОРИКЙ, КИ ХАР ШОМЕ САХАР ДОРАД (2559)29	96	ا در در
	ХАЁТИ ИН ЧАХОНРО БИН, КИ ОН САВДОИ ПИНХОН АСТ (2566)	ر خ 97	3
X	УМЕДИ РАВШАНИ МАХ КУН, КИ ШАБХОИ ҚАМАР ДОРАД (2569)20	98	
	ДАР ИН ДУНЁИ ИЛМУ ФАН БА ХАР ДОНО САНО ГУФТАМ (2580)29	) کی 99	7
	ҒАЙБАТУ БАДГЎЙИХО ДАР ХАҚҚИ СУЛТОН НОРАВОСТ (2584)30	00 (	
	НАКХАТИ ГУЛХОИ РАНГИН АЗ ГУЛИСТОН МЕРАСАД (2587)30	01	No.
	КАСЕ БЕХИКМАТИ БОЛО БА ИН ДУНЁ НАМЕОЯД (2590)30	02	
	МУНАЗЗАМ РИЗҚИ ХУД ЁБАД ЦАВОНЕ ГАР САХАР ХЕЗАД (2595)3	03	S
S	АХТАРАМРО ДАР ШАБИСТОН ШАМСИ ТОБОН ДИДААМ (2599)30	$_{04}$	
	ШУКРИ ХАҚ АНДАР ХАЁТ САДХО ДИЛОВАР ЁФТАМ (2600)30	05 (	3
3	ГАВХАРИ ХАК АЗ САМО ОЛИЧАНОБ ОВАРДА БУД (2602)30	06 (	
	ХАР ОН КАС ДАР ҚАНОАТ ШУД, БА НАФСАШ ПОДШОХ ГАРДАД (2603)3	07	で 公
12		7	X

K	АЗ БАРОИ НАФЪИ МИЛЛАТ ЧИСМУ ЧОН ХОХАМ НИХОД (2607)	308	8
	ХАР КЙ НОФАРМОНЙ КАРДАСТ ЛОИҚИ ДАРГОХ НЕСТ (2608)		No. N
	БУЗУРГОНИ ЧАХОНРО МАН САРОСАР РАХНАМО ДИДАМ (2613)		XXXXX
	САРНАВИШТИ ШАМСИ ТОБОН ОТАШИН АФТОДААСТ (2616)	. 311	X OF
	ХАР КУЧО БОШАД АЗИЗЕ БАХРИ МАН ОН ЧО ХУШ АСТ (2621)	. 312	Control of the Contro
RI E	ГУФТО АЗИЗЕ: ОЛАМ БА ХОБ АСТ (2623)	. 313	X
	ОБОДЙ ОЯД БА ХУД МУЛКЕ, КИ ДАР АМОН АСТ (2624)	. 314	(7)
(Z	МАНФАЪАТҶӮЁН НИШОН БАР КУФРУ ИМОН БАСТААНД (2625)	. 315	S. S.
	ТОЧИКАМ ВОЛО МАКОМ ЎРО САЗОВОР ОМАДАСТ (2626)	. 316	S. A.
	ДАР РАХИ ТАЪЛИМ ШАВ, ИМКОНИ ДАВЛАТ БОЯДАТ (2627)	. 317	*
	ТО БА КАЙ МАШВАРАТИ НАҚШАИ ТАДБИР КАШАМ (2630)	. 318	K OF THE
	ЭЙ ХАМЧУ ИНСОН ОМАДӢ, АЗ РОХИ ХАҚ ҒОФИЛ МАШАВ (2634)	. 319	
X	СОХИБИ ХУЛҚИ НАКЎ ШАВ, ГАР АМОН МЕБОЯДАТ (2636)	. 320	X
	РОХИ ЗИСТУ ЗИНДАГОНЙ ДАР ЧАХОН ХАМВОР НЕСТ (2637)	. 321	
	) ДИЛО, БИНГАР ТАНАМ ХАМСОЯИ ТУСТ (2639)	. 322	X
			(3)

<u> Хочй Хусайн Мўсозода</u>

K	ХУДОВАНДО, ТУ МЕДОНЙ МАКОМИ		
(3)	АХЛИ ТАКВОРО (2666)	323	
	ЭЙ ВАТАН, ДАР ИН ЧАХОН ТАХТИ		
(4)	СУЛАЙМОНАМ ТУЙ (2672)	324	
E	АЗ БАРОИ НЕКЙ КАРДАН МО БА ДУНЁ		
	ОМАДЕМ (2681)	325	
	ДАР ИН ДУНЁИ БЕДОМОН БА НАФСИ		
	ХУД ТУ СУЛТОН БОШ (2705)	326	
3	ДАР ЧАХОН БАХТЕ БИЁБАД ХАР КАСЕ		72
K	ХОНАД КИТОБ (2715)	327	X
X	ТАРЧУМАИ ХОЛИ ШОИР	328	KI
			K
1			X
1			\$
(3)			
			E
(E)			(3)
750			54
X			M
82			13
K			S
13			1
SX			K
1			X
			3
(3)			(4)
			定
			(3)
/ -			1

Ба чоп 00.00.2022 имзо шуд. Андозаи 60х90 1/16. Коғази офсетй. Хуруфи Times New Roman. Чопи офсет. Чузъи чопии шартй 22. Адади нашр 500.

Китоб дар матбааи ЧСП «Нашриёти муосир» ба табъ расидааст. Чумхурии Точикистон, ш. Душанбе, к. Зарнисор, 3. тел.: (+992 44) 600 35 52 email: info@nmuosir.tj